

המכתב

לְסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹפְלוֹת

ג'ליון 167

פְּרֻשַׁת בְּהַעֲלוֹתָךְ

שְׁנַת תשפ"ב ל"כ"ק

הוצאות הגליון נתנדב ע"י אנ"ש היקרים

לזכות אנשי-ש'לומנו היקרים

ש'זכו למסר גופם ונפ'שם בשנים
ה'אחרונות, וע'זבו את הכל, ובאו בש'מחה
ר'בה לש'כן פ'בוד ול'דור באר'צנו הקדושה.

ואמונים ע'לי דברי ר'בנו הקדוש ש'אמר:
"ש'אי אפ'שר להיות איש יש'ראלי באמת,
וליל'ך ולעלות מדרג'א לדרג'א, כ'י-אם על-
ידי אר'ץ-יש'ראל", ו'ש"אר'ץ-יש'ראל הוא
כ'ל'יות הקדשה שב'כל הקדשות".

וכ'אן המ'קום להודות ולהל'ל לש'מו הגדול
והקדוש על ש'זכו ל'זה בר'ב ר'חמיו וחס'דיו,
עד הנה ע'זרנו ר'חמיה, ואל ת'ש'נו לנ'צח.

הרה"ח'ר' יעקב יוסף איגל שליט"א

לרגל נישואי בתו שתחי' למז"ט

עב"ג החתן המופלג נחמן בן

הרה"ח'ר' ברוך טווערסקי שליט"א

בורא עולם בקנין השלם זה הבנין, שיזכו
לבנות בית נאמן בישראל, שיהא קשר של
קיימא ובנין עדי עד, והזיווג יעלה יפ"ה,
ויזכו להעמיד דורות ישרים ומבורכים,
על דרך הצדיקים האמיתיים

לזכות

יואל בן שיינא אסתר הי"ז

שיזכה לכל הישועות בקרוב

האזרה האודת

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לחירות

באור הפרשה

עם תורה
דעתיקא סתימאה

ד'ערת'דא
ל'אתג'ליא
ל'ערת'ד-ל'בא

יו"ל בעז"ה ע"י

מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800

B48148@gmail.com

פְּרִשְׁת בְּהַעֲלוֹתְךָ

[א] שִׁישְׁמֹר אֶת-עֲצָמוֹ מִלְּהוֹצִיא 'שְׁקָר' מִפִּיו.

[ב] וַיְהִי לֹו 'יִרְאֵת-שָׁמַיִם' שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'חֹטֵם', בְּבַחֲיִנַת (ישעיה יא, ג): "וַהֲרִיחוּ בִּירְאֵת ה'".

[ג] וַיְהִי לֹו 'אֲמוֹנַת-חֲכָמִים' הַתְּלוּי בְּ'אֲדָנִין', בְּבַחֲיִנַת (משלי כב, יז): "שִׁמְעֵ דְבַרֵי חֲכָמִים".

[ד] וַיַּעֲצִים עֵינָיו מִרְאוֹת בְּרַע (על-פי ישעיה לג, טז).

כִּי הֵן הֵן הַמְּעוֹרְרִין אֶת 'שִׁפְעֵ אֱלֹקֵי הַנִּלְכָּבֹוּ' - כִּי ה'פֶּה' וְה'חֹטֵם' וְה'עֵינַיִם' וְה'אֲזָנַיִם' - תְּלוּיִים ב'מֶחֱ', וְהֵן מְעוֹרְרִין אֶת ה'מֶחֱ' שִׁיְהִיָּה בְּבַחֲיִנַת 'קָדָם' בְּבַחֲיִנַת 'פָּנִים'.

וְהֵן הֵן "שִׁבְעַת הַנְּרוֹת" (במדבר ח, ב) - כִּי "פֶּה, וְתַרְיִן נִקְבָּא חֲטָמָא, וְתַרְיִן עֵינַיִן, וְתַרְיִן אֲדָנִין" (תקוני-זהר יג); הֵם בְּחִינַת "שִׁבְעַת הַנְּרוֹת" שֶׁעַל-יָדָם הָאָדָם מְשִׁיג "פָּנֵי הַמְּנוֹרָה" (במדבר שם).

ו"מְנַרְתָּא, דָּא רִישָׁא" (תקוני-זהר שם) - הֵינֹו ה'מֶחֱ'. ו"פָּנֵי הַמְּנוֹרָה" - הֵינֹו: 'שִׁפְעֵ אֱלֹקֵי הַנִּלְכָּבֹוּ'.

ו'שִׁפְעֵ-אֱלֹקֵי הַזֹּאת - הוּא בְּחִינַת 'סִפָּה', רְיוּחֵ-הַקֹּדֶשׁ וְכוּ', וְהוּא בְּחִינַת 'מְקִיפִין', שֶׁה'שִׁכְּל' הַזֶּה הוּא גָּדוֹל עַד לְמֵאדָּה, עַד שֶׁאֵין הַמֶּחֱ יָכוֹל לְסַבְּלוֹ וְאֵין נִכְנָס בְּמֶחֱ, אֲלָא הוּא מְקִיף אֶת הָרֵאשׁ וְכוּ'.

"בְּהַעֲלוֹתְךָ אֶת הַנְּרוֹת - אֶל מוֹל פָּנֵי הַמְּנוֹרָה" - יֵאִירוּ 'שִׁבְעַת הַנְּרוֹת'. וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנוֹרָה, מְקַשָּׂה זֶהב, עַד יִרְכֶּה עַד פְּרָחָה מְקַשָּׂה הוּא" (במדבר ח, ב-ד)
"וּבְמְנַרְתָּא טַבְתָּא, דְּנַהֲרָא עַל רִישֵׁין"
 (זְמִירוֹת לֵיל-שַׁבָּת)

"בְּהַעֲלוֹתְךָ" - צְרִיךְ לְהַדְלִיק עַד שֶׁתֵּהא שְׁלֵהֶבֶת 'עוֹלָה' מֵאֲלִיָּה. (רש"י; שַׁבָּת כ.א. ספרא אָמור י.ג.ז.)
 "מְנַרְתָּא" - דָּא רִישָׁא. ו"שִׁבְעָה נְרוֹתֶיהָ" עֲלֶיהָ - אֵינֹון תַּרְיִן אֲדָנִין, וְתַרְיִן עֵינַיִן, וְתַרְיִן נִקְבֵי חוֹטָמָא, וּפּוּמָא. (תקוני-זהר יג.)
 יֵשׁ 'צַדִּיקִים הַרְבֵּה' - אֲבָל יֵשׁ בְּחִינּוֹת 'נִקְדוּת' הַאֲמַת בֵּין הַצַּדִּיקִים, שֶׁכְּשֵׁרוּצִים לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו, שִׁבְעָה תְּלוּי הַפֶּל וְכוּ'. (לקוטי-מוה"ר ח"א ס.ד)

א.

(ח"א ח, ח)

"רְאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זֶהב בְּלֶה וְגִלָּה עַל רֵאשָׁה, וְשִׁבְעָה נְרוֹתֶיהָ עֲלֶיהָ, שִׁבְעָה וְשִׁבְעָה מוֹצְקוֹת לְנְרוֹת אֲשֶׁר עַל רֵאשָׁה" (זכריה ד, ב) - נִמְצָא לְהֵלֶן בְּהַפְטָרָה.

ב.

(ח"א כ.א, א-ב-ג-ד-ה-בסוף)

יֵשׁ 'שִׁכְּל' שֶׁבָּא לְאָדָם בְּלֵא שׁוּם 'הַקֹּדֶמָה', אֲלָא עַל-יָדֵי 'שִׁפְעֵ אֱלֹקֵי', וּמְכַנֶּה בְּשֵׁם 'קָדָם' בְּשֵׁם 'פָּנִים', שֶׁאֵין צְרִיךְ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּשׁוּם 'הַקֹּדֶמָה'.

וְעַל-יָדֵי זֹאת ה'מְהִירוֹת' - "שְׁלֵהֶבֶת הַלֵּב עוֹלָה תָּמִיד מֵאֲלִיָּה" (על-פי ספרא, וַיִּקְרָא י.ג.ז; וַרְשִׁי בְּמִדְבָּר ח, ב).

וְאִי-אֶפְשָׁר לְבֹוֹא לָזֶה - אֲלָא שִׁיקְדֵשׁ אֶת פִּיו וְחֲטָמוֹ וְעֵינָיו וְאָזְנוֹ - וְהֵן הֵן מְאִירִין לֹו 'שִׁפְעֵ אֱלֹקֵי הַנִּלְכָּבֹוּ'. הֵינֹו:

ועל-ידי שמקדשין "שבעת הנרות",
זוכין להכניס ה'מקיפין' לפנים.

וזה בחינת 'קדושין' בחינת 'חפה'
'מקיפין'. וזה בחינת 'שבעת ימי'
המשטה' שאחר ה'חפה' - הינו בחינת
"שבעת הנרות" הנ"ל - שעל-ידם יכנס
ה'מקיף' לפנים.

וזה בחינת 'שבעת ימי אבלות' רחמנא-
לצלן - שמתאבלין עליו על שנסתלק
נשמתו, כדי שיעלה נשמתו ל'אורי-הפנים'
הנ"ל, על-ידי 'שבעה ימים' אלו.

ג.

(ספר-המדות, פב"ד ח"ב ב)

כל ה'פב"ד' של כל ה'מלכויות', נכללים
ב'ארבע מלכויות'. ועל-ידי "מעשה
מנורה" (שמות כה, לא-מ; לו, יזכד; במדבר ח, א-ד),
ו'קדושי-החדש', ו'קטרת', ו'שמירה מן
מאכלים-טמאים' - כל ה'ארבע-מלכויות'
מחזירים את ה'פב"ד' שבתוכם להשם-
יתברך.

ד.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ה, מד-מה-מו - על-
פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רטו, ב"ד מיני פדינות;
ועל-פי ח"ב ד, ואת הערבים צויתי לכלכלך)

"מעשה המנורה ונרותיה" - הם עקר
'אורי-הרצון' שהיה מאיר
ב'משכן' ו'בית-המקדש' - שעל-ידי-זה
עולים מכל מיני חשך שבעולם, בבחינת
(תהלים יח, כט): "כי אתה תאיר גרי".

כי כל אחד מישראל נקרא 'צדיק' וכו',
ובפרט מי שרוצה להתקרב אליו
יתברך, ובהכרח שיעבר עליו פמה וכמה
מיני חשך כמעט בלי שעור.

וכל קיומו בכל מיני נפילות חסו-שלום -
הוא על ידי ה'רצון' שנקרא (שם כ, כז):
"נר ה'", שכלול מבחינת "שבעת הנרות"
שמאיר בכל המדות הכלולים ב'שבעה',
לעלות מכל הנפילות, מחשך לאור גדול,
בבחינת: "כי שבע יפל צדיק וקם" וכו'.

ועקר 'קדשת הנשמה' בשרשה, שנקראת
בשביל-זה 'נר' - כי היא מאירה כמו
'נר' ממש, שמאיר בכל מיני חשך. וזה
בחינת "שבעת הנרות" - כי ה'נשמה'
כלולה מכל ה'שבע מדות', כידוע.

וזהו (במדבר ח, ב): "בהעלתך את הנרות, אל
מול פני המנורה יאירו שבעת
הנרות".

"בהעלותך את הנרות" - פשתרצה
להדליק ולהעלות ה'נרות'
הקדושות, בחינת 'נפשות-ישראל', שיבערו
להשם-יתברך, ונרם יהיה הולך ומאיר בכל
מיני חשך.

"אל מול פני המנורה יאירו שבעת
הנרות". "פני המנורה" - זה בחינת
ה'צדיק' שהוא בחינת 'משה', שכל ה'מנורה'
הטהורה שהם 'כלל נשמות ישראל',
מאירים ממנו, כי "הוא שרש כלם" (לקוטי-
מוהר"ן ח"א לו, ב), ועל-כן נקרא "פני המנורה"
- כי 'פנים' לשון רצון'.

שיבנו תמיד: להעלות ולקשר את
"שבעת הנרות", שהם כלל
הנשמות הכלולים ב'שבעה פתות', וכל
נשמה ונשמה כלולה מ'שבע מדות' -
שיעלה ויקשר כלם "אל מול פני המנורה",
שהוא ה'צדיק' בחינת 'משה', שמכניס 'תקף'
הרצון-דקדשה' בלב כל אחד, לבל יניח את
הרצון הטוב לעולם.

וְעַל-יְדֵי-זֶה יַעֲלוּ וַיְדַלִּיקוּ וַיֵּאִירוּ, וְשׁוֹם חֲשׂוֹךְ לֹא יוּכַל לְהַחֲשִׁיךְ לָהֶם, כִּי נֶרֶם לֹא תִכְבֶּה, כִּי מִקְשָׁרִים בְּהַ'צַּדִּיק' בַּחֲנִינָה 'מִשָּׁה', שֶׁהוּא בַּחֲנִינָה 'מִשִּׁיחַ' שֶׁנֶּאֱמַר עָלָיו (בְּרַפְתְּ הַפְטָרָה): "כִּי בִשְׁם קֹדֶשׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לֹא שֶׁלֹּא תִכְבֶּה נֶרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד".

וְעַל-כֵּן הֵם בַּחֲנִינָה "שְׁבַעַת הַנִּירוֹת" - כִּי צְרִיכִין לְהֵאִיר בְּכָל מִינֵי חֲשׂוֹךְ שֶׁכְּלוּלִים בְּ'שְׁבַעַת', שֶׁמִּשְׁם כָּל הַנְּפִילוֹת שֶׁבְּעוֹלָם חֲסִי-וְשָׁלוֹם, בְּבַחֲנִינָה (מִשְׁלֵי כד, ז): "כִּי שְׁבַע יִפּוֹל צַדִּיק וְקָם".

וּבְשִׁבְלִי-זֶה נִתְקַשָּׁה מִשָּׁה מְאֹד עַל 'מַעֲשֵׂה הַמְּנוּרָה', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (מְנַחוֹת כט), וּבִיּוֹתֵר מִבְּאֵר בְּמִדְרַשׁ-רַבָּה פְּרָשַׁת בְּהַעֲלֹתְךָ (בְּמִדְרַשׁ-רַבָּה טו, י): "שֶׁנִּתְקַשָּׁה בָּהּ מְאֹד. וְאִפְלוּ כְּשֶׁהִשְׁמִי-יִתְבָּרַךְ גָּלָה לוֹ, חָזַר וְשָׁכַח מַעֲשֵׂיהָ כְּשִׁירָד. וְחָזַר וְעָלָה וְשָׁאֵל, וּפָרַשׁ לוֹ. וְחָזַר וְשָׁכַח. וְכֵן כְּפֹה פְּעָמִים.

עַד שֶׁאָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: לֵךְ אֲצֵל בְּצַלְאֵל, וְהוּא יַעֲשֶׂה אוֹתָהּ וְכוּ'. וּמִיָּד עָשָׂה אוֹתָהּ בְּצַלְאֵל.

הַתְּחִיל תְּמָה וְאָמַר: 'אֲנִי, כְּפֹה פְּעָמִים הִרְאָה לִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְנִתְקַשִּׁיתִי לַעֲשׂוֹתָהּ, וְאִתָּה שֶׁלֹּא רָאִיתִי, עֲשִׂיתָ מִדַּעְתְּךָ; בְּצַלְאֵל - בְּצֵל אֵל' הֵייתָ עוֹמֵד כְּשֶׁהִרְאָה לִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲשִׂיתָהּ?" עַד-כֵּן לְשׁוֹנוֹ.

וְכָל רוֹאֵה יִשְׁתּוֹמֵם עַל הַמְּרָאָה הַזֹּאת: אֵיךְ יִתְכּוֹן שֶׁמִּשָּׁה לֹא יָדַע וְנִתְקַשָּׁה כְּפֹה פְּעָמִים עַל עֲשִׂיתָהּ, וּבְצַלְאֵל עָשָׂה אוֹתָהּ מִיָּד?

וְאִם מִחֲמַת שֶׁהִיָּה עוֹמֵד בְּצֵל אֵל' כְּשֶׁהִרְאָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמִשָּׁה עֲשִׂיתָהּ - הֲלֹא מִשָּׁה בְּעַצְמוֹ בּוֹדָאֵי עֹמֵד שָׁמָּה, וְהִשְׁמִי-תְבָרַךְ בְּעַצְמוֹ לְמַד עִמּוֹ וְגָלָה לוֹ עֲשִׂיתָהּ פַּעַם אַחֵר פַּעַם, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן נִתְקַשָּׁה כְּל-כָּף. וּבְצַלְאֵל שֶׁעֹמֵד רַק מִצְדּוֹ 'בְּצֵל אֵל', הִשִּׁיג לַעֲשׂוֹתָהּ מִיָּד. "אִם רַבִּי לֹא שָׁנָה, הֵיא מְנַלִּיָּה"?! (עַרוּבֵין צב).

אֵךְ מָה שֶׁאִפְשָׁר לְהַבִּין בְּזֶה מְרַחֵק - אֲנִי מַחֲבִיבִים לְחַתֵּר וּלְפָרֵשׁ דְּבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ ז"ל הַקְּדוֹשִׁים הַעֲמָקִים מְאֹד מְאֹד.

כִּי בּוֹדָאֵי: מִשָּׁה נִתְקַשָּׁה מְאֹד מְאֹד כְּפֹה פְּעָמִים בְּ'מַעֲשֵׂה הַמְּנוּרָה', שֶׁהוּא בַּחֲנִינָה לַעֲשׂוֹת כְּלֵי קְדוּשָׁה וְנִרְאָה כְּזֹאת, שֶׁיוּכַל לְהֵאִיר עַל-יְדֵהּ 'הָאֶרֶת הַרְצוֹן דְּקֹדֶשׁ' בְּכָל יִשְׂרָאֵל, בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, בְּכָל מָה שֶׁיַּעֲבֹר עָלָיו כָּל יְמֵי חַיָּיו.

שֶׁבְּכָל מִינֵי חֲשׂוֹךְ, וּבְכָל מִינֵי יְרִידוֹת וְנְפִילוֹת שֶׁיַּעֲבְרוּ עָלָיו - בְּכָלם יִתְגַּבֵּר בְּ'תַקְוַת-הַרְצוֹן' שֶׁיֵּאִיר לוֹ, לַעֲלוֹת מִכָּלם.

כִּי בּוֹדָאֵי קֶשֶׁה מְאֹד לְהַשִּׁיג הַשְּׁגַת עֲשִׂית כְּלֵי נְפִלְאָה כְּזֹאת, בְּפָרֵט שֶׁכְּבָר רָאָה מִשָּׁה בְּעֵינָיו מָה שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּזֶה הָעוֹלָם - שֶׁאֲחֵרֵי כָּל הָאוֹתוֹת נִרְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִם יִשְׂרָאֵל בִּיצִיאַת-מִצְרַיִם וּקְרִיעַת יַם-סוּף וּמִתְנַתְּנוּרָה וְכוּ', אַחֲרֵי-כֵן עָשׂוּ מָה שֶׁעָשׂוּ. וְהַבִּין וְרָאָה: כְּפֹה וְכְפֹה קֶשֶׁה לְעִזֵּר לְבַעַל-בַּחֲרָה!

עַל-כֵּן לֹא הָיָה יָכוֹל לְהַשִּׁיג וּלְהַכְנִים בְּדַעְתּוֹ 'עֲשִׂית הַמְּנוּרָה', שֶׁהִיא בַּחֲנִינָה 'הָאֶרֶת-הַרְצוֹן', בְּתַקּוּנִים נְפִלְאִים כְּאֵלֶּה הַמְּרַמְזִים בְּ'שְׁבַעַת קַנֵּי הַמְּנוּרָה', וְ'אֶחָד'

עָשָׂר בַּפְּתוּרִים, וְיַתְשָׁעָה פְּרָחִים, וְעֶשְׂרִים-וּשְׁנַיִם גְּבִיעִים.

שְׁכָלָם עוֹלִים 'אַרְבָּעִים-וְשָׁעָה' - כָּנָד 'אַרְבָּעִים-וְשָׁעָה יָמֵי הַסְּפִירָה' שְׁעָבְרוּ עַל יִשְׂרָאֵל, וְאַחֲרֵיכֵן קָבְלוּ אֶת הַתּוֹרָה בְּיוֹם הַחֲמִשִּׁים, כַּמְבָּאָר כְּלִזָּה ב'כּוֹנֶנֶת-הָאָרֶז' ל'.

וּמִזֵּבָא: "שֶׁהוּא 'שְׂרֵש־הַתּוֹרָה, בַּחֲנִינָת 'שְׁעַר-הַחֲמִשִּׁים", "שֶׁלֹּא הִשְׁיִגוּ מִשָּׁה בַּחֲיִיו" (ראש־הַשָּׁנָה כא:), "רַק בַּעֲת הַסְּתַלְקוֹתוֹ נִסְתַּלַּק לְשָׁם" (לקוטי־תּוֹרָה וְאַתְחַנֵּן).

כִּי שָׁם הוּא בַּחֲנִינָת דְּרַצוֹן-הָעֲלִיּוֹן, בַּחֲנִינָת דְּרַצוֹן-שְׁבַרְצוֹנוֹת' - שְׁמִכְנִים 'תַּקָּה הָרַצוֹן דְּקִדְשָׁה, בְּלֵב כָּל יִשְׂרָאֵל, שְׂיֵאִיר לָהֶם בְּכָל מִינֵי חַשְׁדָּ וְכוּ' כַּנ"ל, וְעַל-כֵּן נִתְקַשָּׁה עַל-זֶה מְאֹד.

אַבְל 'בְּצִלְאֵל' שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת ה'תְּלִמִּיד הַהַגּוֹן' - הַבֵּין וְרָאָה: שְׁמָה שְׁנַתְקַשָּׁה 'מִשָּׁה' כְּלִכְפָּה, הוּא מַחֲמַת עֵצִם עֲנוּתָנוֹתוֹ הַגְּדוּלָּה, שֶׁהִיָּה "עָנּוּ מְאֹד" (בַּמִּדְבָּר יב ג), וְלֹא רָצָה לְהַחֲזִיק טוֹבָה לְנַפְשׁוֹ.

וְעַל-כֵּן נִתְקַשָּׁה כְּלִכְפָּה, וְלֹא הַבֵּין: "אִיךָ יַעֲשֶׂה מְנוּרָה בְּתַקּוּנִים כְּאֵלוֹ, שְׂיֵאִיר הָרַצוֹן לְנִצָּח"? - מַחֲמַת שֶׁהַבֵּין: שֶׁהַדָּבָר תְּלוּי בּוֹ, שֶׁצָּרִיךְ שִׁיְהִיָּה נִכְלָל כְּלִכְפָּה בְּרַצוֹן-הָעֲלִיּוֹן, עַד שִׁיּוּכַל לְהַכְנִים הָרַצוֹן לְנִצָּח, בְּכָל יִשְׂרָאֵל.

וְהוּא בַּעֲנוּתָנוֹתוֹ, לֹא הָיָה יָכֹל לְהַשְׁיִג: 'שִׁיְהִיָּה לוֹ בַּח פְּזָה' - עַל-כֵּן נִתְקַשָּׁה מְאֹד מְאֹד עַל-זֶה.

אַבְל 'בְּצִלְאֵל תְּלִמִּידוֹ, הַבֵּין מִרְחוּק גְּדֻלַּת רַבּוֹ מִשָּׁה' - שְׂאֵדְרָבָא: מַחֲמַת עֲנוּתָנוֹתוֹ הַגְּדוּלָּה כְּלִכְפָּה, הוּא נִכְלָל בְּתַכְלִית

הַבְּטוּל בְּרַצוֹן-הָעֲלִיּוֹן, כִּי שָׁם אִי-אֶפְשָׁר לְהַכְלִל בְּשִׁלְמוֹת, כִּי-אִם עַל-יַדֵּי תַכְלִית הָעֲנוּה וְהַבְּטוּל כְּמוֹ מִשָּׁה.

עַל-כֵּן 'בְּצִלְאֵל, בַּחֲנִינָת ה'תְּלִמִּיד' - הַשְּׁיִג מִיָּד עֲשִׂיתָהּ, כִּי הוּא אָמַר: "אֲנִי בְטוּחַ בְּכַחוֹ שֶׁל זָקֵן, שֶׁהוּא מִשָּׁה רַבֵּנוּ, שְׁבוּדָאֵי אַעֲשֶׂה אוֹתָהּ, וְאֶגְמַר אוֹתָהּ כְּרֵאוּי, כִּי אֲנִי מֵאֲמִין בְּכַחוֹ שֶׁל רַבִּי, שְׁבוּדָאֵי יִגְמַר וְיִגְמַר, וְיִכְנִים 'הָאֲרַת-הָרַצוֹן' בְּזֶה-הָעוֹלָם, עַד שְׂיֵאִיר לָהֶם בְּכָל מִינֵי חַשְׁדָּ!"

כִּי ה'צְדִיק-הָאֱמֶת' אֵינּוּ יָכוֹל לִידַע מַגְדֻלַּת עֲצָמוֹ כְּלִכְפָּה, מַגְדֻלַּת הַבְּטוּל וְהָעֲנוּה שֶׁלוֹ - כְּמוֹ שִׁיּוּכַל לְהַשְׁיִג מִרְחוּק, בַּחֲנִינָת ה'תְּלִמִּיד'.

כִּי הַבֵּין: שְׁמַחֲמַת זֶה בַּעֲצָמוֹ שְׁנַתְקַשָּׁה כְּלִכְפָּה עַל עֲשִׂיתָהּ, שֶׁזֶה מַחֲמַת 'עֲנוּתָנוֹתוֹ' - עַל-יַדֵּי-זֶה דִּיקָא יִגְמַר ה'תְּקוּן שֶׁל הַמְּנוּרָה הַנ"ל, שֶׁהוּא 'הָאֲרַת-הָרַצוֹן'.

וְעַל-כֵּן 'בְּצִלְאֵל' דִּיקָא, עָשָׂה אוֹתָהּ כְּרֵאוּי, וְהַכֵּל בְּכַחוֹ שֶׁל 'מִשָּׁה רַבּוֹ, וְכַנ"ל.

ה.

(לקוטי־הַלְכוֹת, קְרִיאַת-שְׁמַע ה, יט)

כָּל בַּחֲנִינָת 'הַתְּעוּרָרוֹת שְׁלֵנוּ, הוּא רַק כְּמַדְלִיק נֵר, שְׂאֵינּוּ עוֹשֶׂה כְּלוּם, רַק שְׁלוּקַח נֵר וּמַדְלִיק בּוֹ גֵרוֹת אַחֲרֵים לְאֶלְפִים וְרַבְּבוֹת כְּמוֹ שְׂרִיצָה.

וּבַאֲמֶת: אִם לֹא הָיָה לוֹ אֵלּוֹ הַנֵּרוֹת אוֹ הַדְּבָרִים שְׁמַדְלִיקִין - בּוּדָאֵי לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לוֹ לְהַדְלִיק אֲבָנִים וְעֶפֶר, וְכֵן אִם לֹא הָיָה לוֹ נֵר לְהַדְלִיק מִמֶּנּוּ אוֹ אֵיזָה דָּבָר לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ אֵשׁ, בּוּדָאֵי גַם-כֵּן לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לוֹ לְהַדְלִיק.

המנורה, וזה יהיה נחשב להתעוררות שלנו, ואף-על-פי שבאמת הכל מאתו יתברך, כי "ממנו הוא מתחיל, ובו היה מסים".

וזהו בחינת מעשה המנורה, שהיה בלה 'מקשה' - "עד ירכה עד פרוחה מקשה הוא" (במדבר ת, ד) - דהינו: שבלה נעשית מעשת אחת, מראשה עד סופה, עם כל הכפתורים והפרחים וכו', הכל נעשה מחתיכה אחת, "עד שנתקשה משה הרבה איך לעשותה, ואמר לו השם-יתברך: הטל את העשת לתוך האש, ותצא המנורה" (מנחות כט; במדבר-רבה טו, י).

הינו: שכל המנורה, שהיא פלל הארת-התורה, הוא רק מחתיכה אחת מיניה וביה, שבאמת נעשית מאליה.

כי היה בלתי אפשר לאדם לעשותה, כי קשה וכבד להאדם שיתעורר ויאיר מעצמו, ואף-על-פי-כן צריכין לעשות המנורה למטה דיקא.

ועל-כן באמת נתקשה משה הרבה על זה - כי סוד זה נוגע ב'שער-החמשים', שבאמת: הכל באשר לכל ממנו יתברך, ואף-על-פי-כן צריכין רק התעוררות ורצון ותשוקה אל האמת, וזה נחשב להתעוררות שלנו.

וזהו בחינת מה שראה זכריה סוד הגאלה שלמה על-ידי המנורה שראה, כמבאר שם בהפטרת בהעלותך ושבת חנפה, שהוא (זכריה ד, ב): "ראיתי מנורת זהב בלה, וגלה על ראשה" וכו'.

ובכל הענין: שהשמן היה נמשך מאליו כמו מפעין, כמו שכתוב: "וגלה על

נמצא: שהכל מאתו יתברך, האש' וה'נר, וה'שמן' וה'פתיחה, המדליק והנדלק - הכל מאתו יתברך. ואף-על-פי-כן, אם לא יעשה האדם המעשה כל שהוא, לקח הנר ולהדליק בו אחרים, בודאי לא יהיו נדלקים מעצמם.

כי כך ברא השם-יתברך הבריאה, שהכין הכל באשר לכל בחכמתו, ואף-על-פי-כן רוצה דוקא, שאנחנו נעשה ונגמור על-ידי התעוררותנו מלמטה, אף-על-פי שבאמת הכל מאתו יתברך.

כי כל עבודת האדם את השם-יתברך - הוא בבחינת הדלקת והארת אור הנשמה, כמו שכתוב בזהר-הקדוש (שלח קסח): "אעא דלא סליק בה נורא, מבטשין ליה, גופא דלא סליק נהורא דנשמתא" וכו' [מבטשין ליה].

[תרגום: עץ שלא עולה בו האור פשהדליקו אותו - מכתשים אותו, עד שיאיר. כמו-כן גוף שלא עולה בו 'אורה-הנשמה' - כותשים אותו ביסורים, עד שיעלה בו 'אור-נשמתו'].

וזה בחינת "נר המערבי, שהוא עדות שהשכינה שורה בישראל, כי ממנו היה מתחיל ובו היה מסים" (מנחות פו):

הינו: שה'התחלה' וה'סיום', הכל ממנו יתברך לבד, כי "נר המערבי היה דולק בגנס" (יומא לט.), ועל-כן בודאי היה יכול הוא יתברך להדליק בעצמו את כל נרות המנורה, וכמו שאמרו רז"ל (מנחות פו): "וכי לאורה הוא צריך" וכו'.

אך צנה לנו והזהיר מאד על הדלקת נרות המנורה - להורות: שאף-על-פי שהכל מאתו יתברך בנ"ל, אף-על-פי-כן אנו מחיבים על כל פנים להדליק את נרות

ראשה", וכמו שפרש רש"י שם, וסיים שם:
 "לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי" וכו'.

הינו כל ענין הנ"ל: שעקר ה'תשובה'
 שהיא עקר הגאולה, הוא "לא בחיל
 ולא בכח כי אם ברוחי" וכו', כי הכל מאתו
 יתברך.

והעקר תלוי בבחינה הנ"ל - שגזפה
 שיהיה נמשך בחינת הארת
 שעריהחמשים' כנ"ל, ששם כלולים יחד
 בקשר אחד אתערוותאדלעלא'
 ואתערוותאדלתתא' - שזה זוכין על-ידי
 אמירת תהלים, והתבודדות ושיחה בינו
 לבין קונו' יתברך תמיד - יהיה איד שיהיה.

ואז אף-על-פי שיודע בעצמו שבודאי
 אינו יוצא ידי חובתו כלל - אף-על-
 פי-כן באמת זהו סוד נפלא שאי אפשר
 להשיג, כי נמשך מ'שעריהחמשים',
 שנמשך על 'שבעה קני המנורה', שהם
 כלולים כל אחד מ'שבעה', בחינת (שם):
 "שבעה ושבעה מוצקות" וכו'.

שכל-זה סוד "שבע שבתות תמימת"
 (ויקרא כג, טו), שסופרין קדם יום
 החמשים' שהוא 'שבועות'.

שכל-זה כלול ב'אמירת תהלים', שכולל
 כל ה'חמשים שערי-תשובה' -
 שהם תשובתנו אליו, ותשובתו אלינו, כולל
 כלם יחד, כי הכל אחד כנ"ל. ועל-ידי-זה
 תהיה הגאולה על-ידי משיח צדקנו שהוא
 דוד וכנ"ל. ועל-כן רמז הגאולה ב'מעשה
 המנורה, וכנ"ל.

ו.

(לקוטי-הלכות, בציעת-הפת, ה, כה)

"בהעלותך את הנרת, אל מול פני
 המנורה יאירו שבעת

הנרות" (במדבר ח, ב). הינו: שהזייר אהרן-
 הכהן' - "שעוסק לקרב ישראל להשם-
 יתברך" (אבות פ"א מ"ב), על-ידי שפמשיך
 עליהם הארת הצדיקהאמת'.

"בהעלותך את הנרת" - פשתרצה
 להעלות ולהאיר את "שבעת
 הנרות", שהם בחינת 'כלל נשמות ישראל'.

"אל מול פני המנורה" - שהוא בחינת
 הצדיקהאמת', בחינת 'משה',
 שהוא בחינת "פני המנורה", פני התורה,
 כי הוא כלול מכל השבעים-פנים לתורה,
 ועל-כן הוא יכול להאיר כל 'שרשי נשמות
 ישראל'.

ועל-כן הזהירו: "אל מול פני המנורה
 יאירו שבעת הנרות" - ש'כל
 הכתות שב'ישראל' שכלולים ב'שבע כתות'.

כלם "יאירו אל מול פני המנורה" -
 שכלם יכנו דעתם אל הארת
 הצדיקהאמת' שמשם מאיר נשמותיהם.

ז.

(לקוטי-הלכות, סימני-בהמה-וחיה-טהורה, ד, ל - על-
 פי לקוטי-מוהר"ן ח"א יז, ויהי הם מריקים טויהם')

"בהעלותך את הנרות, אל מול פני
 המנורה יאירו שבעת הנרות.

וזה מעשה המנורה מקשה זהב, עד ירכה
 עד פרוחה מקשה היא" (במדבר ח, ביד).

"אור המנורה" - זה בחינת 'אור הצדיק-
 האמת', שהוא עקר אור המאיר בכל
 העולמות, מכל שכן בעולם-הזה, וכל
 האורות שבעולם כלם נמשכין ממנו.

"פני המנורה" - זה בחינת 'הצדיק-
 האמת' הרב-האמת שבדור'.

"שבעת הנרות" - הם 'שאר הצדיקים-אמתיים' הנמשכים ממנו פענפים מאילן, שהם בחינת תלמידיו, כמובא בזהר-הקדוש (פנחס רנ"ו): "לענין דבי שמעון בר יוחאי והחבריא".

לשון הזהר שם: "אתו אבהו, ורעיא מהימנא, ואהרו ודוד ושלמה, וברכו ליה, ואמרו ליה: אנת בוצינא קדישא, וחבריא דילך דאינון שית, לקבל אינון ז'. ואנת בוצינא קדישא גר מערבי באמצע, דכל שית גרות נהרין מנה. בכל חד אתמר ביה, (משלי כ, טז): 'גר ה' נשמת אדם'. ורעיא מהימנא נהיר בך, ואנת בחבריא דילך, וכלא חד, בלא פרוזא כלל. ומתמן ואילך מתפשטין ענפין לכל מארי חכמתא".

וזהיר הכתוב: "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות" - שבכל "שבעת הנרות", שהם בחינת 'כלליות כל הצדיקים שבדור' - כלם יהיה השתדלותם להאיר: "אל מול פני המנורה" - להמשיך 'אור הצדיק-האמת' בעולם, שהוא היחיד בדורו, שהוא בחינת "נקדת-האמת שבין הצדיקים" (לקוטי-מוהר"ן ח"א סו, ד) - שהעקר להמשיך אורו בעולם, שעל-ידי-זה יתתקן הכל.

כי יש כמה צדיקים-אמתיים, וכלם אמת. אבל 'יש צדיק שהוא בחינת נקדת-האמת שבין הצדיקים' (שם), שהוא עקר 'עצם האמת', בחינת 'אבן טוב', שהוא עקר האור המאיר האמת בכל העולמות, וכל מי שצריך לקבל אמת צריך לקבל ממנו.

כי 'שאר כל הצדיקים', מכל-שכן 'שאר הכשרים והעולם' - כלם הם בחינת 'חלונות' אצלו וכו' (על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ט; קיב).

כי ה'צדיק' בחינת 'נקדת-האמת' הנ"ל, הוא ממשיך 'אמת כזה' בעולם, שהוא

בחינת 'שרש תכלית האמת' - שעל-ידי-זה עקר 'בטול-השקר' בשרשו.

ועל-כן מזהיר הכתוב: שכל "שבעת הנרות יאירו אל מול פני המנורה" - שכל השתדלותם של כל הצדיקים והכשרים הכלולים ב"שבעת הנרות", שהם בחינת 'שבעת ימי הבנין' וכו'.

כלם יהיו עבודתם: "להאיר אל מול פני המנורה" - להמשיך 'אור פני המנורה בעולם', שהוא בחינת 'אור הצדיק', שהוא נקדת 'עצם האמת', שעל-ידו עקר 'בטול השקר' לגמרי עד קצה אחרון.

וזהו: "וזה מעשה המנרה מקשה זהב, עד ירכה עד פרחיה מקשה היא". ופרש רש"י: "שלא תעשנה איברים איברים על-ידי חבור, כי אם עשת של כפר זהב היתה" וכו'.

הינו: כי ה'מנורה' היתה בתכלית האחדות מחתיכה אחת - כי "אמת הוא אחד" (לקוטי-מוהר"ן ח"א נא; סו, ד; רנא). ואף-על-פי שיוצאין ממנה "כפתורים ופרחים וגביעים משקדים הרבה וירך ופרחים וקנים" - אף-על-פי-כן הכל נמשך מעשת זהב אחד.

כי עקר ה'אמת', הוא אחד בתכלית האחדות. ואף-על-פי שמה'אמת' נמשכין התורה והמצוות וכל העולמות שיש בהם גוונים ושנויים לאין מספר - אף-על-פי-כן בשרש הכל כלא אחד.

בחינת: "עד ירכה עד פרחיה מקשה היא" - שהכל מעשת אחד - כי כלא אחד, שזה עקר ה'אמת' שהוא 'אחד'.

ת.

(אוצר-נחמני מז)

פעם-אחת התועדו בחדרו של רבנו ז"ל, מגדולי תלמידיו, והיו 'שבעה' במספר, ואלו הם:

(א) רבי שמעון ז"ל, תלמידו הראשון.

(ב) רבי אהרן ז"ל, הרב דברסלב.

(ג) הרב המקבל רבי יודל מדאשיב ז"ל.

(ד) הצדיק רבי שמואל אייזיק מדאשיב ז"ל.

(ה) תלמידו המבוק מוהרנ"ת ז"ל.

(ו) הרב רבי נפתלי מנעמרוב ז"ל.

(ז) והשביעי במדמה היה הרב רבי יצחק ז"ל חתן הרב הצדיק רבי יקותיאל הפגיד מטיריהאוויצע ז"ל, או הרב רבי ישעיה שלום ז"ל ממעדוועדיבקע בנו של רבי יודל ז"ל הנ"ל.

ורבנו ז"ל בהיותו נח על יצועו, נכנס אתם בשיחה עמוקה ונפלאה מאד, עד אשר קצרה בינתם מלהשיג עמק דבריו הקדושים, ורבנו ז"ל הרגיש זאת ברוח-קדשו, וענה ואמר להם:

"איר זענט דאך זיבן" - זייט מקיים (במדבר ח, ב): 'אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות' - וועט איר בעסער פארשטיין! [הרי אתם 'שבעה' - תקימו: "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות" - אז תבינו יותר טוב]. ורבנו ז"ל המשיך בדבריו. (מוכן על-פי לקוטי-הלכות הנ"ל).

ט.

(טובות-זכרונות ה)

מוהרנ"ת ז"ל נתקרב ובא לרבנו ז"ל, ב'פרשת נצבים', סוף אלו שנת תקס"ב.

וזה שבת-קדש, קדם ראשי-השנה היה, ששמע מוהרנ"ת הזמירות ו'אשת-חיל', פעם ראשונה מאדמו"ר ז"ל, שנתפעל מזה עד למדי על כל ימי חייו - כי נפל עליו על מוהרנ"ת אז בעת סעודת שבת-קדש של הלילה, מורא ופחד גדול וכו'.

ובפרט שבערב-שבת-קדש הזה עת הצהרים, נכנסו שניהם הרב נפתלי ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל לרבנו ז"ל, ודבר עמהם הרבה, ואז אמר להם רבנו ז"ל בזה-הלשון: "איך וועל אייך פירן גאר שוין אויף א נייעם וועג!" (כבר אוליך אתכם בדרך חדשה. חיי מוהר"ן רסד; שצב).

ואחר-כך בהזמירות של "אזמר בשבחין" - היה רבנו ז"ל מתחיל כל חרוז, והמסובין של המקורבין היו גומרין החרוז.

וכשהגיע רבנו ז"ל להחרוז של: "נזמין לך השתא בפתורא חדתא" - היה מושך החרוז של אלו התבות: "נזמין לך" וכו', כפה פעמים. ונזכר מוהרנ"ת ז"ל: שהיום אמר להם: "שיוליכם בדרך חדש לגמרי!" - ונתלהבו המסבין.

ומוהרנ"ת ורבי נפתלי ענו: "ובמנרתא טבתא" - בקול גדול - "דנהרא על רישין!" - כי זה שיך מה שאמר להם מקדם בניסת שבת-קדש.

וכון מוהרנ"ת ז"ל: "במנרתא טבתא" - זה רבנו ז"ל, שיאיר להן מעתה בראשנו ובמוחינו. (עי' שם ובעוד מקומות המשך הספור הנפלא).

[אוצר-נחמני פא; שיח שרפי קדש ח"ב יט; החדש ח"ב תשפא: ספר רבי נפתלי: "שבשבת הראשונה שהיה אצל רבנו ז"ל ושמע ממנו את הנגון של

"אָזמר בשבֿחיו" - התלהב בדבקות נוראה כל־כֶּף, עד שֶקָשֶׁר אֶת ראשו בַמִּטְפַּחַת, כִּי חָשַׁשׁ שֶמֶרֶב הַהִתְלַהְבוֹת שֶיִּקְדָּה בְתוֹכוֹ, יִפְגַּע מוֹחוֹ חֲסִי־שְׁלוֹם!"

"בְּשַׁעַת אֵיךְ הָאֵב גָּעַה־עֶרֶט פְּרִי־טֶאגֶּי־צוֹנֵאֵכֵט דַּעַם עֲדָשְׁטֵן מֵאֵל פּוֹן רַבִּי'ן זִינְגֶען דַּעַם 'אָזמר בשבֿחיו' - בֵּין אֵיךְ אַרִיין אֵין אַ מוֹרָא־דִינֶע הַתְּלַהְבוֹת, מִיט אַזאַ דְּבִיקוֹת - אַז אֵיךְ הָאֵב גָּעִמוֹזֵט פֿאַרְבִּינְדֵן דַּעַם קֵאפּ מִיט אַ 'פֿאַטְשֵׁיילֶע'. אֵיךְ הָאֵב מוֹרָא גַּעֲהֵאט, אַז דַּער קֵאפּ זֵאל מִיר נִישֵׁט פֿלאַצן, פּוֹן דַּעַם בְּרַעַן מִיטֵן פֿלאַם וְוֵאס הָאט מִיר אִינגֵאנְצֵן אַרוּמְגֶענוּמַעַן. אֵיךְ בֵּין מִקְּשׁ אַרְוִיס פּוֹן דִּי כְּלִים"!

(כֶּשֶׁשְׁמַעְתִּי פַעַם הָרֵאשׁוֹנָה מֵרַבֵּנוּ ז"ל שֶזָּמַר "אָזמר בשבֿחיו" - נִכְנַסְתִּי לְהִתְלַהְבוֹת נוֹרָא וְדִבְקוֹת כְּזֶה, שֶהֲצַרְכְּתִי לְקָשֶׁר רֵאשִׁי בַמִּטְפַּחַת - וְנִרְאֵתִי שְׂרָאשִׁי לֹא יִפְקַע מִהַתְּבַעְרָה וְהַהִתְלַהְבוֹת שֶסָּבְבָה אוֹתִי. יִצְאֵתִי מִקְּשׁ מִהַכְּלִים).

וְעַל־כֵּן עָקַר אַחִיזַת ה'טְמֵאָה, הוּא מִבְּחִינַת 'שְׂמֵאלָא', כִּי 'שְׂמֵאל' הוּא בְּחִינַת ה'טְהָרָה, שְׂמֵשֶׁם עָקַר אַחִיזַת ה'טְמֵאָה' בְּנ"ל.

"וְהִבְדַּלְתָּ אֶת הַלְוִיִּם מֵתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם" (בַּמִּדְבָּר ח, יד)

יא.

(חֲיֵי־מוֹהַר"ן טַצְה)

וְכֵן 'יַעֲקֹב' הָיָה גַם־כֵּן עוֹסֵק בְּזֶה, לְקַרֵּב בְּנֵי־הַנְּעוּרִים לְהַשִּׁם־יְתֻבְּרָה, וְחִבֵּר בְּפֹה אֲלֵפִים סְפָרִים בְּעֵנֵן הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, גְּזַמְאוֹת סְפָרִים, וְהוּא לָמַד עִם כָּל בְּנָיו דְּרַכֵּי הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי הָיוּ כָּלֵם צַדִּיקִים.

אֵךְ אַף־עַל־פִּי־כֵן חָקַר בְּדַעְתּוֹ לְמִי לְמָסַר כָּל חֲכָמָתוֹ, עַד שֶׁמָּסַר כָּל חֲכָמָתוֹ לְלוֹי, וְלִכְלָם מָסַר רֵאשֵׁי־פָּרָקִים.

וְעַל־כֵּן 'שֶׁבֶט לְוִי' - הָיוּ דְבוּקִים וְחִזְקִים בְּהָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה יוֹתֵר מִכָּלֵם, וְעַל־כֵּן "לֹא טָעוּ בְּעֵגֶל" (שְׁמוֹת לֵב, כו; יוֹמָא סו: רש"י בַּמִּדְבָּר א, מט; בַּמִּדְבָּר־רַבָּה א, יב), וְגַם "לֹא הָיָה עֲלֵיהֶם שׁוֹם עֲבוֹדַת מִצְרַיִם" (שְׁמוֹת־רַבָּה ה, טז) - כִּי הָיוּ חִזְקִים בְּהָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה יוֹתֵר מִכָּלֵם.

"קַח אֶת הַלְוִיִּם מֵתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְטַהַרְתָּ אֹתָם" (בַּמִּדְבָּר ח, ו)

י.

(ח"א נא)

"עָקַר אַחִיזַת ה'טְמֵאָה, מִסְטָרָא דְשְׂמֵאלָא" (זַהַר בְּרֵאשִׁית מַח. וְעוֹד), כִּי ה'טְהָרָה' מְרַמְזֵת שֵׁישׁ 'טְמֵאָה', וְהוּא סִימָן שֶׁיִּשְׁתַּלְשַׁל עַד שֶׁיְהִיָּה 'טְמֵאָה'.

וְעַל־כֵּן אֶפְשָׁר לְזַכֵּר וְלַהֲעֵלוֹת ה'טְמֵאָה' לְטְהָרָה, כִּי הִיא בְּעֵצְמָה נִשְׁתַּלְשַׁלָּה מִטְהָרָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יְחִזְקֵאל לו, כה): "וְטַהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם".

נִמְצָא: שֶׁעָקַר אַחִיזַת ה'טְמֵאָה, מִבְּחִינַת ה'טְהָרָה' שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'בְּחִירָה'. וְה'טְהָרָה' הוּא בְּחִינַת 'שְׂמֵאל', בְּחִינַת 'לְוִי' (זַהַר קִנְרַח קַעו:), בְּחִינַת "וְטַהַרְתָּ אֶת בְּנֵי לְוִי" (בַּמִּדְבָּר ח, ו - לְשׁוֹן הַפְּסוּק: "קַח אֶת הַלְוִיִּם וְכו') וְטַהַרְתָּ אֹתָם", וְלְוִי' הוּא בְּחִינַת 'שְׂמֵאל', כִּי דוּעַ.

"אֲנַחְנוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם, לָמָּה נִגְרַע לְבַלְתִּי הַקָּרִיב אֶת קֶרְבֶּן ה' בְּמַעַדוֹ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה טָמֵא לְנֶפֶשׁ אוֹ בְּדַרְךְ רַחֲקָה וְגו'. בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בְּאַרְבַּע־עֶשֶׂר יוֹם בֵּין הָעֲרֵבִים יַעֲשֵׂה אֹתוֹ" (במדבר ט, זי"א)

- ענין 'פסח שני' -

לרוץ למחר ולתקן אפלו כשהיינו טמאים ונזופים ובדרך רחוקה - ושיש תקנה בכל פעם שהצדיק יודיע לו תקונו

ואמר לאנשיו בזה הלשון: "איר דארפט זיך זיער יאגן, איר זאלט נאך קענען עפעס כאפן!" [אתם צריכים למחר מאד, שתוכלו עדין לחטף משהו].

יג.

(לקוטי הלכות, ברפת הפרות ה, טז - על פי לקוטי מוהר"ן ח"א ו, קרא את יהושע; ועל פי ח"ב פח, יש דברים אבודים')

אלו האנשים שהיו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשות הפסח (במדבר ט, ו), שבאו לשאל: "למה נגרע!" (שם) - תקנו בזה הרבה מאד - כי נתגלגל זכות על ידי, שנתגלה על ידי זה למשה דין פסח שני, שהוא תקון גדול, בחינת המשכת דרך התשובה.

כי זה עקר שלמות התשובה: שאפלו כשרואה האדם את עצמו שהוא רחוק מאד מהשם יתברך, "וטמאתו עליו" ממעשיו הרעים - אה על פי כן יחזק עצמו, ויבוא בקידה והכנעה לפני הצדיק האמת ולפני השם יתברך, וישאל על נפשו כמו ששאלו אלו האנשים שהיו טמאים: "למה נגרע להקריב את קרבן ה'" (שם).

כמו כן ישאל כל אחד על נפשו, אם יודע בעצמו טמאתו ממעשיו, שיבוא וישאל: "ואם נפשי מטמאה במעשי הרעים, אה על פי כן למה אנרע להקריב קרבן ה' - דהינו להתקרב להשם יתברך לעסק בתורה ולהתפלל" וכו'?! - שהוא בחינת קרבנות - כי בודאי יש לו תקנה גם כן להתקרב להשם יתברך.

ואז בודאי ימצא לו השם יתברך תקון, ויודיע להצדיק כמו שהודיע למשה תקון הפסח שני, שהוא פליאה נשגבה.

יב.

(ח"א מט, בסוף)

ישיש כגבור לרוץ ארח" (תהלים יט, ו) - כי צריך להתגברות כדי לרוץ ארח" הנה שהיו יכולים לילך בזמן הזה שהיו ישראל נזופים" (יבמות עב.), ועכשו רצים במהירות גדול זה הדרך.

אמר בפרוש ענין זה הנ"ל, לענין בני אדם הזוכים לעשות תשובה על העבר: שאה על פי שזוכים לתקן מה שעבר - אה על פי כן, עדין היכן הוא אותו הזמן שהיו רחוקים מהשם יתברך, שהיו יכולים לעבד השם יתברך באותו הזמן?!

ובודאי צריכים לתקן זאת - דהינו: להשלים ולמלא את העבודה שהיו יכולים לעבד השם יתברך, בכל אותו העת שהיו נזופים מלפניו יתברך ורחוקים ממנו.

על כן אחר שזוכין להתעורר לתשובה, צריכין זריזות גדול בעבודתו יתברך, ולרוץ מאד מאד! - כדי שיזכה על ידי זריזות עבודתו, לתקן ולהשלים גם חסרון העבודה של הימים שעברו.

כי עכשו צריך לרוץ במהירות גדול, זה הדרך שהיה יכול לילך בזמן שהיה רחוק מהשם יתברך.

בְּמוֹעֲדוֹ" - שְׁאִינוּ זֹכֵה לְעֵבֶד עֲבוּדָתוֹ
תָּמִיד כַּסֵּדֵר "בְּמוֹעֲדוֹ וּבְזִמְנוֹ" כְּרֹאֵי לְאִישׁ
יִשְׂרָאֵל.

אֶהְיֶה לְפָנֶיכֶם, אִם אֵינוּ מֵיֵאֵשׁ עֲצֻמוֹ
מִחֲמַת זֶה, וְהוֹלֵךְ אֶל
הַצְּדִיקֵהָאֱמֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מִשְׁה', לְדַרְשׁ
אֶת הַשֵּׁם, וְשׂוֹאֵל וּמִבְקֵשׁ: "לָמָּה נִגְרַע
לְהִקְרִיב אֶת קָרְבַּן ה'" וכו'.

כִּי אֶהְיֶה לְפָנֶיךָ שְׁטֵמָתִי אֶת נַפְשִׁי
וְנִתְרַחַקְתִּי מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֶהְיֶה לְפָנֶיךָ
כֵּן אֲנִי שׂוֹאֵל עֲצָה וְתַחֲבוּלָה אִיךָ לְהִתְקַרֵּב
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ - כִּי בּוֹדְאֵי יֵשׁ עֲצָה גַם
בְּשִׁבְלֵי אִיךָ לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֶהְיֶה
עִלְפֵי שְׁהִיִּיתִי טָמֵא וּבְדַרְךָ רְחוּקָה
מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

וְאֲזִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְלֵא רַחֲמִים עָלָיו,
וְזֹכֵה עַל־יְדֵי־זֶה לְתַכְלִית הָעֲלִיָּה,
וְזֹכֵה עַל־יְדֵי־זֶה לְהוֹסִיף פְּרִשָׁה בַתּוֹרָה.

כִּי עַל־יְדֵי שְׁמִבְקָשִׁין וּמְחַפְשִׁין: "אִיָּה
מְקוֹם כְּבוֹדוֹ" (קַדְשֵׁת כְּתוּב; זֶהר וְתַקְוִינִי־זֶהר) -
שְׁעַל־יְדֵי־זֶה זֹכִיךְ לְבַחֲנֵת 'אִיָּה' שֶׁהוּא
'תַּכְלִית הָעֲלִיָּה' (לְקוּטִי־מוֹהֵרֵן ח"ב יב) - עַל־יְדֵי־
זֶה זֹכִיךְ אַחֲרֵי־כֵן לְהַמְשִׁיךְ מִשֵּׁם 'הַדּוֹשִׁי־
תּוֹרָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'קַבְלַת־הַתּוֹרָה',
שְׁנִמְשָׁךְ מִשֵּׁם מְבַחֲנֵת 'אִיָּה'.

שְׁזֶהוּ בְּחִינַת 'פְּרִשַׁת פְּסַח־שְׁנִי', שְׁנִתֵּן
דִּיקָא עַל־יְדֵי 'שְׂאֵלַת הַטְּמָאִים':
"לָמָּה נִגְרַע"?! - שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂאֵלָה
וּבְקָשָׁה: "אִיָּה, אֵיפֹה מוֹצְאִין עֲצָה לְהִתְקַרֵּב
לְכְבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁרַחוּק מֵאֲתָנוּ מְאֹד"?! -
שְׁזֶהוּ בְּחִינַת: "אִיָּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ"! - שְׁעַל־
יְדֵי־זֶה זֹכִיךְ לְתַכְלִית הָעֲלִיָּה, שְׁמִשֵּׁם
מְקַבְּלִין הַתּוֹרָה.

כִּי עַקֵּר זְמַן הַפֶּסַח, הוּא רַק בְּשַׁעַת יְצִיאַת־
מִצְרַיִם - שְׂאֵז דְּלֵג הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל
הַקֶּץ וּגְאֻלָּם. וְאֵז עַקֵּר זְמַן הַקְּרִבַת הַפֶּסַח.

וְעַל־שֵׁם־זֶה נִקְרָא 'פֶּסַח', לְשׁוֹן 'פְּסִיחָה'
וְדְלוּג, שְׂדֵלֵג עַל הַקֶּץ - כִּי
הָאִיר עֲלֵיהֶם אֵז הָאָרֶה נִפְלְאָה. אֲבָל מִי
שְׁהִיָּה טָמֵא וְלֹא קָרַב הַפֶּסַח בְּמוֹעֲדוֹ, אִיךָ
יִזְכֶּה לְהִקְרִיב פֶּסַח עוֹד?!

אֲבָל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו גְּלָה הַסּוּד
לְמֹשֶׁה, עַל־יְדֵי 'שְׂאֵלַת הַטְּמָאִים'
דִּיקָא, וְהוֹדִיעַ לוֹ: "שֶׁהַטְּמָאִים יִקְרִיבוּ
'פֶּסַח־שְׁנִי' בְּאִיר בִּימֵי הַסְּפִירָה"!

וּבְזֶה הוֹרָה לָנוּ דְרָךְ הַתְּשׁוּבָה: "שְׂאִין
שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּל־!" - כִּי אֶהְיֶה
עַל־פֵי שְׁעֵבֶר זְמַן שֶׁל עַקֵּר הַתְּקוּן, וְאֲנַחְנוּ
טְמָאִים בְּמַעֲשֵׂינוּ - עֲדִין יֵשׁ תְּקוּהָ אֲפִלוּ
שְׂלֵא בְּזִמְנוֹ.

כִּי יֵשׁ תְּקוּנִים נִפְלְאִים וְנַעֲלָמִים מְאֹד,
שְׁיִכּוּלִים לְתַקֵּן אוֹתָנוּ גַם עֵתָה וּבְכָל
יוֹם וַיּוֹם. וּבְלִבְד שְׂלֵא נִיֵּאֵשׁ עֲצֻמְנוּ מִצְעָקָה
וְתַפְלָה, לְשָׂאֵל בְּכָל־פְּעֵם: "לָמָּה נִגְרַע
לְהִקְרִיב אֶת קָרְבַּן ה'"! - וְכֵן־ל'.

יד.

(לְקוּטִי־הַלְכוּת, גְּבִיַת־חֹבֵב־מֵהִיתוּמִים ג, יח - עַל־
כִּי לְקוּטִי־מוֹהֵרֵן ח"ב יב, 'אִיָּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ')

וְזֶה בְּחִינַת 'פֶּסַח־שְׁנִי' - שְׁמִצּוּהָ זֹו לֹא
נִתְּנָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה, עַד שְׁשָׂאוּ
הַטְּמָאִים (בַּמִּדְבָּר ט, ז): "לָמָּה נִגְרַע לְבַלְתִּי
הִקְרִיב אֶת קָרְבַּן ה'" וכו'.

הֵינּוּ: שְׁבִזָּה מְרַמְזִין: "שְׂאִין שׁוּם יְאוּשׁ
בְּעוֹלָם"! - כִּי אֲפִלוּ "מִי שֶׁהוּא
טָמֵא, אוּ בְדַרְךָ רְחוּקָה" מְאֹד מֵהַשֵּׁם־
יִתְבָּרַךְ, וְאֵינוּ יִכּוּל "לְהִקְרִיב אֶת קָרְבַּן ה'

טו.

(שִׁיחַ-שְׂרָפֵי-קֹדֶשׁ ח"ה קנב)

סֵפֶר רַבִּי יִשְׂרָאֵל וְוִינְבֶּעֶרְג ז"ל: שִׁפְעַם כְּשָׂבָא לְצִיּוֹן רַבְּנֵי הַקְּדוּשָׁה, שָׁמַע אֶת רַבִּי נַחֲמָן מִטּוּלְטָשִׁין ז"ל, שֶׁעוֹמֵד וְחוֹזֵר בֵּין דְּבָרֵי תַּפְלוּתָיו וּבִקְשׁוֹתָיו עַל הַתְּבוּתָה: "לָמָּה נִגְרַע" - עַם נִגּוֹן הַטְּעָמִים שֶׁעָלְיָהּ, בְּנַעֲמָה וּבְהַתְעוֹרְרוֹת נִפְלְאוֹהָ, כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים וּבְהַשְׁתַּפְּכוֹת-הַנֶּפֶשׁ.

וְהוּא עַל-פִּי הַמְּבָאֵר בְּסֵפֶר לְקוּטֵי-הַלְכוֹת

(בְּרִכְתֵּי-הַפְּרוֹת ה, טז; גְּבִיטֵי-חֻבֵּי-מַהֲיָתוּמִים ג, יח

- הַמּוּבָאִים לְעֵיל): עֲנִין צַעֲקַת "לָמָּה נִגְרַע".

"עַל פִּי ה' יַחֲנוּ וְעַל פִּי ה' יִסְעוּ" (בַּמִּדְבָּר ט, כ"בג)

טז.

(שִׁיחֹת-הַר"ן פה)

כְּשֶׁרוּאָה אָדָם נְסִיעָה לְפָנָיו, אֵין לוֹ לְהַתְעַקֵּשׁ לְמַנַּע מִזֶּה לִישֵׁב בְּבֵיתוֹ דְּיוֹקָא! - כִּי בְּכָל-מְקוֹם שֶׁנוֹסֵעַ לְשָׁם, מִתְקַן שָׁם אֵיזָה דְּבַר, רַק שִׁיזְהַר לְהִיּוֹת שְׁמוֹר מִן הָעֲבָרָה חֶסֶד-וְשָׁלוֹם.

אָבֵל כְּשֶׁהוּא רַק שְׁמוֹר מִן הָעֲבָרָה חֶסֶד-וְשָׁלוֹם - אֵזִי כָּל אָדָם מִתְקַן בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא נוֹסֵעַ לְשָׁם, אֶפְלוּ אִישׁ פְּשׁוּט לְגַמְרֵי.

כִּי בְּכָל מְקוֹם שָׂבָא לְשָׁם, עוֹשֶׂה שָׁם בּוֹדָאֵי אֵיזָה דְּבַר שֶׁבִקְדָּשָׁה עַל-כָּל-פָּנִים, כִּי מִתְפַּלֵּל שָׁם, וְאוֹכֵל שָׁם וּמִבְּרַךְ עַל אֲכִילָתוֹ לְפָנָיו וּלְאַחֲרָיו, וְכִיּוֹצֵא בָּזָה.

כִּי בּוֹדָאֵי אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי אֶפְלוּ הַפְּחוּתֵי-שִׁבְּפָחוּתִים, עַל-כָּל-פָּנִים הוּא עוֹשֶׂה כַּמָּה דְּבָרִים שֶׁבִקְדָּשָׁה בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר הוּא שָׁם.

וְעַל-כֵּן בּוֹדָאֵי הָאָדָם מְכַרָּח מִן הַשָּׁמַיִם לְהִיּוֹת שָׁם בְּאוֹתוֹ מְקוֹם דְּיוֹקָא, כִּדִּי שִׁיתְקַן שָׁם מַה שֶׁהוּא דְּיוֹקָא צְרִידָה לְתַקְּנָה שָׁם.

עַל-כֵּן הוּא טוֹבָה לְפָנָיו מַה שֶׁנִּזְדַּמְּן לוֹ נְסִיעָה לְשָׁם, כִּי אוֹלֵי יִהְיֶה מְכַרָּח לְבוֹא לְשָׁם "בְּשִׁלְשָׁלוֹת שָׁל בְּרִזְל", וְכַמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל עַל 'עֵקֶב אַבְיָנוּ' (שְׁבַת פט:).

יז.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, עֵרוּבֵי-תַחֲנוּמִין ה, יח - עַל-

פִּי לְקוּטֵי-מִוְהָר"ן ח"ב ה, 'תְּקַעְנוּ אֲמוּנָה')

צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ בְּכָל-פְּעַם מִחֻדָּשׁ - "רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים" חֻדָּשִׁים (שָׁם אוֹת ג) - מִחֻמַּת שֶׁנִּתְקַלְקְלוּ צְמֻצוּמִים הָרָאשׁוֹנִים עַל-יַדֵּי 'חֻטָּא אָדָם-הָרָאשׁוֹן' וְכָל הַדּוֹרוֹת.

וּבְשִׁבְלֵי-זֶה צְרִיכִין 'דְּרָכִים וְטַלְטוּלִים' לִילֵךְ מִמְּקוֹם לְמְקוֹם - כִּי עֵקֶר תַּכְלִית וְשָׂרֵשׁ הַצְּמֻצוּמִים, הִיא הָאָרֶץ הַגִּשְׁמִי הַזֹּאת, וְעַל-כֵּן כַּאֲשֶׁר בְּאָרֶץ הַזֹּאת הִיא עֵקֶר 'שְׁלֵמוֹת הָאֲמוּנָה', כִּי עֵקֶר הָאֲמוּנָה הִיא בְּבַחֲנֵת 'עֲשִׂיָּה גִשְׁמִיית', שֶׁשָׁם תַּכְלִית הַצְּמֻצוּם.

וּמִחֻמַּת שֶׁ'שָׂרֵשׁ גְּדֻלַּת הָאֲמוּנָה' נִמְשָׁךְ מִבַּחֲנֵת 'הַמְּשַׁכֵּת רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים' - עַל-כֵּן צְרִיכִין 'דְּרָכִים וְטַלְטוּלִים', לִילֵךְ מִמְּקוֹם זֶה לְמְקוֹם אַחֵר שֶׁשָׁם נִקְוֶה אַחֲרַת שָׁל הָאָרֶץ, שֶׁשָׁם מְסַגֵּל לַעֲשׂוֹת 'צְמֻצוּם חֻדָּשׁ', כִּפִּי אוֹתָהּ הַנִּקְוֶה שָׁל הָאָרֶץ שֶׁהוּלֵךְ עִתָּה עָלֶיהָ.

וְזֶה בַּחֲנֵת כָּל הַנְּסִיעוֹת שָׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהִלְכוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבַּעִים שָׁנָה, וְהַמְּשַׁכֵּן וְהָאֲרוֹן הַלֵּךְ לְפָנֵיהֶם, וְ"עַל פִּי ה' יַחֲנוּ, וְעַל פִּי ה' יִסְעוּ" (בַּמִּדְבָּר ט, כ"בג) - שֶׁהִפְלִי

הָיָה כְּפִי מֵה שֶׁהָיוּ צָרִיכִין בְּכָל מְקוֹם וּמְקוֹם לְהַמְשִׁיךְ רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו לְתוֹךְ צְמֻצוֹמִים חֻדְשִׁים, בְּדִי לְגַלּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ לְהַמְשִׁיךְ אֱמוּנָה לְתַקֵּן חֻטָּא הָעֵגֶל.

וּכְמוֹ-כֵן צָרִיךְ שִׁיחֵיו בְּכָל הַדְרָכִים וְהַנְּסִיעוֹת שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, "עַל-פִּי ה'" - "עַל-פִּי ה' יַחֲנֶה וְעַל-פִּי ה' יִסַּע" מִמְּקוֹם לְמְקוֹם - כְּפִי הַמְּשַׁכֵּת רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוֹמִים שֶׁצָּרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ בְּכָל-פַּעַם, בְּדִי לְהַמְשִׁיךְ 'אֱמוּנָה'.

לְקוֹטֵי-הַלְכוֹת הַנֶּ"ל, עֲרוּבֵי-תַחֲוִינֵי ה', טז: עֲנִין הַמְּשַׁכֵּת רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוֹמִים לֹא פָּרַשׁ לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל הֵיטֵב בְּאוּרוֹ, וְלִפִּי עֲנִיּוֹת-דְּעַתִּי פְּרוּשׁוֹ בְּפִשְׁטוֹת הוּא: כִּי עַל-יְדֵי כָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁל הַתּוֹרָה, בְּפִרְט כְּשֶׁזֹּכִין לְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה הַחֻדוּשִׁין-דְּאוּרֵיָתָא אֲמַתִּיִּים - עַל-יְדֵיָהּ מְמַשְׁכִּין רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוֹמִים, וְעַל-יְדֵיָהּ בּוֹרְאִין בְּרִיּוֹת רַבּוֹת וְנִפְלְאוֹת. (עֵינֶשֶׁם בְּפָנִים בְּאֵרִיכוֹת גְּדוֹל, נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת הַדְּבָר הַזֶּה שֶׁל הַמְּשַׁכֵּת רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ לְתוֹךְ צְמֻצוֹמִים).

– שָׂאָר עֲנִינֵי נְסִיעוֹת וְטִלְטוּלִים –
נִמְצְאִים בְּפִרְשַׁת "אֵלֶּה מִסְעֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"

"וּבִיּוֹם שִׁמְחַתְּכֶם" (בַּמִּדְבָּר י"ז)
– הָעֲנִין לְהֵיוֹת בְּשִׂמְחָה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת-קֹדֶשׁ –

"וּבִיּוֹם שִׁמְחַתְּכֶם" – אֵלֶּה שַׁבָּתוֹת. (סְפָרֵי בַּהֲעֻלּוֹתֶיךָ יט)

יח.

(ח"ב יז)

צָרִיךְ לְזַהֵר מְאֹד: לְהֵיוֹת שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב בַּשַּׁבָּת!

כִּי מַעֲלוֹת וּקְדוּשׁוֹת שַׁבָּת, גְּדוֹלָה וִיקָרָה מְאֹד, בְּמוֹבָא, וּבְפִרְט בְּ"רֵאשִׁית-חֲכָמָה" בְּשַׁעֲרֵי-הַקְּדוּשָׁה בְּתַחֲלָתוֹ, עֵינֶשֶׁם.

וְרֵאוּנִי וְנִכּוֹן לְלַמֵּד בְּ"רֵאשִׁית-חֲכָמָה" בְּשַׁעַר הַנֶּ"ל, וְלִשׁוֹם לָבוֹ הֵיטֵב עַל

כָּל הַדְּבָרִים הַנִּמְאָרִים שֶׁם בְּעֵינֵינוּ קֹדֶשֶׁת וּמַעֲלוֹת שַׁבַּת-קֹדֶשׁ.

כִּי יֵשׁ שָׁם בְּכֹה דְבָרִים פְּרִטִיִּים יְקָרִים מִקְדָּשֶׁת וּמַעֲלוֹת שַׁבָּת. כִּי כָּל עֲנִין וּמַעֲלָה הַנִּמְאָר שָׁם עַל שַׁבָּת, הוּא דְבָר בְּפָנֵי-עַצְמוֹ.

וְהֵבֵן שָׁם הֵיטֵב - בְּדִי שִׁיתְלַהֵב לָבוֹ לְקַבֵּל שַׁבָּת בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וְעִצּוּמָה כְּרֵאוּנִי.

וְעַל-יְדֵי-זֶה ה' יִרְאֶה בְּשִׁלְמוֹת, דְּהִינּוּ עִם דְּעַת'.

כִּי בָּחַל - אֶפְשָׁר שִׁיחֵיהַ ה' יִרְאֶה עִם 'כְּסִילוֹת' וְכוּ'. וְעַקֵּר הַכְּסִילוֹת, הוּא מַחְמַת הַשְּׁעִבוּד שֶׁיֵּשׁ בָּחַל, כִּי עַל-יְדֵי הַשְּׁעִבוּד אֵין הַדְּעַת שְׁלֵם וְכוּ'. כִּי עַל-יְדֵי 'שְׁעִבוּד' וְגַלּוֹת, הַדְּעַת מְבֻלְבָּל.

אָבָל בַּשַּׁבָּת - הוּא 'חֲרוּת', וְכִשְׁיֵשׁ 'חֲרוּת' וְאֵין 'שְׁעִבוּד' וְגַלּוֹת, אֲזִי הַדְּעַת שְׁלֵם.

וְעַקֵּר הַחֲרוּת, עַל-יְדֵי הַתְּעַנוּג' וְהַשְּׂמִיחָה שֶׁל שַׁבָּת, בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה נח, יד): "אֲזִי תִתְעַנֵּג עַל ה'", הַנִּמְאָר בַּשַּׁבָּת'.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה 'חֲרוּת', בְּבַחֲינַת (שָׁם נח, יב): "כִּי בְּשִׂמְחָה תֵצֵאוּ" - שְׁעַל-יְדֵי שְׂמִיחָה, יוֹצֵאִין לְחֲרוּת' וְכוּ'.

וְהַכֹּלֵל: שֶׁצָּרִיךְ לְנַהֵג 'שְׂמִיחָה גְּדוֹלָה' בַּשַּׁבָּת-קֹדֶשׁ, וְלִבְלִי לְהִרְאוֹת שׁוֹם עַצְבוֹת וּדְאָגָה כָּלֵל.

רַק לְהִתְעַנֵּג עַל הַשֵּׁם, וְלְהִרְבּוֹת בַּתְּעַנוּגֵי-שַׁבָּת, בְּכָל מִינֵי תְעַנוּג, הֵן 'אֲכִילָה' וְשִׁתִּיָּה, הֵן 'מְלַבּוֹשִׁים' - כְּפִי מֵה שֶׁיְכוֹל.

ואחר-כך אמר לי: "עתה יהא לך ממה להיות במרה-שחורה!"

בונתו: "כי מאחר שהוכיח אותי הרבה להיות בשמחה בשבת, יכול להיות שאהיה חסוֹשֵׁלֹם במרה-שחורה ביותר, מזה בעצמו, מחמת שצריכין להיות בשמחה בשבת, ואיני זוכה לזה!"

ובאמת פון מאד למחשבתי בזה - כי תכף בעת אמירתו כל הנ"ל, התחיל לעלות על מחשבתי דאגות: "איך זוכין לשמחה בשבת!"

ובזה שאמר דבוריו הקדושים האלו: "עתה יהיה לך" וכו'! - בזה נחם וחזק אותי הרבה: "שעל-כל-פנים לא יהיה לי מרה-שחורה, מזה בעצמו שאני מחייב לשמח בשבת", וכפ"ל.

גם בעת שהיה מרבה להוכיח אותי על-זה להיות שמח בשבת - אז עניתי ואמרת: "אני חפץ ורוצה מאד להיות בשמחה בשבת!"

ובונתי היה: "אם איני זוכה לשמחה בשבת, על-כל-פנים אני רוצה מאד להיות בשמחה!"

וכבר שמעתי הרבה מפני, מצדל מעלת הרצון והכפופין וכו'.

ענה ואמר להעולם: "השמעתם מה שהוא אומר? - היטב אשר דבר!"

גם הוכיח אותנו אז: "לזמר זמירות בשבת הרבה, ולבלי להסתכל על שום מונע מאיזה בני-אדם היושבים על השלחן, שנדמה לו שאין רצונם בזה! - רק להתחזק לזמר זמירות בשמחה, ולהנהיג השלחן כל

כי 'אכילת שבת' - היא 'פלה רוחניות', 'כלו קדש', ועולה למקום-אחר לגמרי מן 'אכילת הל', כמבאר במקום-אחר (לקוטי-מוהר"ן ח"א נז; ח"א רעז).

יט.

(שיחות-הר"ן קנה - שיף לח"ב יז הנ"ל)

כל-זה (התורה ח"ב יז הנ"ל, צריך לזהר מאד להיות בשמחה בשבת) אמר בליל שבת-קדש.

ובתחלה שאל אותי: "האתה שמח בשבת"?! - השבתי: "אני לפעמים נתעורר עלי איזה 'יראה' בשבת, שקורין: 'פרום'!" - ואמרתי לו בזו-הלשון: "איך בין אמאל פרום!" - והשיב: "לא כף הוא, העקר הוא שמחה!"

ואז הוכיח אותי הרבה להיות בשמחה דיקא בשבת.

ואז אמר כל הענין הנדפס (ח"ב יז הנ"ל) מענין מעלת השמחה בשבת. ונכלל שם: שגם ה'יראה', עקר עלייתה על ידי ה'שמחה של שבת' דיקא. הינו: שעקר הוא רק ה'שמחה בשבת', ואז דיקא עולה ה'יראה' שהוא בחינת מה שקורין 'פרום'.

והאריך הרבה בשיחה הקדושה הזאת, והוכיח אותנו, ואותי ביותר: "להתגבר להיות שמח וטוב-לב בשבת, ולהרבות בתענוגי שבת" וכו', כנדפס שם.

ואמר: הלא "כל הוצאותיו של אדם קצובין, חוץ מהוצאות שבתות ויום-טוב" וכו' (ביצה טז).

ואמר: "הלא גם 'בעל-הבית פשוט', הוא שמח בשבת בהדגים והזופיץא [מלבוש חשוב] שלו!"

יום השַׁבָּת בְּשִׁמְחָה גְּדוּלָה, כִּי עֵקֶר הוּא
הַשִּׁמְחָה בַּשַּׁבָּת.”

נ.

(שיחות-הַר”ן רנד)

לְעַנְיָן קִדְשַׁת שַׁבָּת, אָמַר: שִׁשְׁשֵׁי שַׁבָּת
דוֹמָה, כְּמוֹ שִׁישׁ הַתְּנָה גְּדוּלָה
מְאֹד, וְשִׁמְחָה וּמְרֻקָדִים שֶׁם הִרְבֵּה מְאֹד
מְאֹד, בְּשִׁמְחָה וְחֵדוּה גְּדוּלָה. וְעוֹמֵד אֶחָד,
וּמְלַבֵּישׁ עֲצוּמוֹ בְּבִגְדָיו הַיְקָרִים, וְרִץ מִהֵרָה
וְרוֹצֵה לְכַנֵּס וּלְשַׁמַּח שָׁם.

אָבֵל צְרִיכִים זְכוּיָה, שִׁיּוּבֵל לְרֵאוֹתוֹ מִן
הַחֲרָפִים, מִתּוֹךְ סֶדֶק קָטָן, שְׁקוֹרֵיו:
שִׁפְאֲרִינְעִי’.

”מַחְנֵה בְּנֵי דָן מְאַסֵּף לְכָל הַמַּחְנֵת” (בַּמִּדְבָּר י, כה)

נא.

(ח”א נו, ה)

בְּנֶגֶד מְלָכוֹת-דְּקִדְשָׁה יֵשׁ מְלָכוֹת-
הִרְשָׁעָה, הֵינּוּ: מְלָכוֹת הַמֶּן-עַמְלֵק
- וְ”זֶה לְעַמַּת זֶה” (קִהְלֵת ז, יד).

כִּי מְלָכוֹת-דְּקִדְשָׁה הוּא בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר י,
כה): ”מְאַסֵּף לְכָל הַמַּחְנֵת”, כְּמוֹ
שְׁכַתוֹב (קִהְלֵת יב, יג): ”סוּף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע
אֶת הָאֱלֹקִים יִרְא”, זֶה בְּחִינַת מְלָכוֹת, כְּמָה
שְׁכַתוֹב (אָבוֹת פ”ג מ”ב): ”אֲלֹמְלֵא מוֹרְאָה שֶׁל
מְלָכוֹת”.

הֵינּוּ: שִׁשְׁשֵׁי מְלָכוֹת-דְּקִדְשָׁה הִיא בְּחִינַת
”סוּף דָּבָר”, בְּחִינַת ”מְאַסֵּף לְכָל
הַמַּחְנֵת” דְּקִדְשָׁה, בְּחִינַת ”מַחְנֵה דָן שֶׁהוּא
מְאַסֵּף לְכָל הַמַּחְנֵת” (בַּמִּדְבָּר שָׁם), כִּי ”דִּינָא
דְּמְלָכוֹתָא דִּינָא” (גִּטִּין י: ועוד).

וְמְלָכוֹת דְּסִטְרָא-אַחָרָא הוּא מְאַסֵּף
כְּמוֹן, כִּי מַחְמַת שֶׁהוּא יֵרָא
שֶׁלֹּא יוֹצִיאוּ בְּלַעוּ מִפִּיּו, הַנִּיצוּצוֹת
הַקְּדוּשׁוֹת שִׁישׁ אֲצֻלוּ - עַל-כֵּן מִתְגַּבֵּר
וּמְאַסֵּף מְמוֹן, שֶׁהֵם נִיצוּצֵי-הַקְּדוּשָׁה. וְזֶה
בְּחִינַת תְּאוֹת-עֲשִׂירוֹת, שֶׁהִיא בְּחִינַת
’מְלָכוֹת’.

וְעַל-כֵּן עַמְלֵק שֶׁהוּא מְלָכוֹת-הִרְשָׁעָה,
רוֹדֵף מַחְנֵה דָן שֶׁהוּא בְּחִינַת
’מְלָכוֹת-דְּקִדְשָׁה’, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (דְּבָרִים כה, יח):
”וַיִּזְנֵב בָּהּ וְכוּ’ וְלֹא יֵרָא אֱלֹקִים”, דְּהֵינּוּ: בְּעַת
שֶׁאִין לָהֶם כַּח מְלָכוֹת-דְּקִדְשָׁה, שֶׁהִיא
בְּחִינַת ’יֵרָא אֱלֹקִים’.

כִּי מְלָכוֹת הַמֶּן-עַמְלֵק מְלָכוֹת-הִרְשָׁעָה,
הוּא הַפּוֹךְ מְלָכוֹת-דְּקִדְשָׁה, בְּחִינַת
”מְאַסֵּף לְכָל הַמַּחְנֵת” דְּקִדְשָׁה - שֶׁהוּא
בְּחִינַת מְאַסֵּף מְמוֹן - כִּי מִתְגַּבֵּר בְּתְאוֹת-
מְמוֹן, כְּדִי לְתַפֵּס כָּל הַנִּיצוּצוֹת-הַקְּדוּשָׁה’.

אֵד אַף-עַל-פִּי-כֵן אֵינוֹ מוֹעִיל לוֹ כֹּלל - כִּי
יֵשׁ כַּח בְּ מְלָכוֹת-דְּקִדְשָׁה שֶׁהוּא
בְּחִינַת מְרֻדְכֵי, לְהוֹצִיא מֵאֲתוֹ כָּל הַמְמוֹן
וְכָל הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁבְּלַע.

”וְעַנְיָן ה’ עֲלֵיהֶם יוֹמֵם” (בַּמִּדְבָּר י, לד)

שְׁבַע עֲנָנִים פְּתוּבִים בְּמִסְעֵיהֶם וְכוּ’ (רש”י)
”וְעַנְיָן ה’ עֲלֵיהֶם יוֹמֵם” - מִכָּאן אָמְרוּ ז’ עֲנָנִים
הֵם. א. ”וְעַנְיָן ה’ לָהֶם יוֹמֵם” (בַּמִּדְבָּר י, לד). ב.
”וְעַנְיָן עֲמַד עֲלֵיהֶם” (שָׁם יד, ד). ג. ”וְבַעֲמַד עַנְיָן
אֲתָה הַלֵּךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמֵם” (שָׁם שָׁם, יד). ד.
”וְבַהֲאֲרִיף הָעַנְיָן” (שָׁם ט, יט). ה. ”וְבַהֲעֲלוֹת הָעַנְיָן”
(שְׁמוֹת מ, לו). ו. ”וְאֵם לֹא יַעֲלֶה הָעַנְיָן” (שָׁם שָׁם, לו).
ז. ”כִּי עַנְיָן ה’ עַל הַמִּשְׁכָּן” (שָׁם שָׁם, לח).

ז’ עֲנָנִים הֵיוּ: ד’ מֵאֲרַבְעָה רוּחוֹת; וְאַחַת לְמַעְלָה;
וְאַחַת לְמַטָּה; וְאַחַת מִלְּפָנֵיהֶם, הַגְּבוּהַ מִנְּמִיכּוּ,
וְהַנְּמוּף מִגְּבִיהוֹ, וּמְכַבֵּד אֶת הַנְּחָשִׁים וְאֶת
הַעֲקוּרִים וּמְכַבֵּד וּמְרַבֵּץ לִפְנֵיהֶם. (סְפָרֵי בַּהֶעֱלוֹתָךְ כה)

כב.

(ח"א כא, א-ב-ג-ד)

יש 'שכל' שבא לאדם בלא שום 'הקדמה', אלא על-ידי 'שפע אלקי'.

ואי-אפשר לבוא לזה, אלא שיקדש את "שבעת הנרות" (במדבר ח, ב),

כי "פה, ותרין גקבא הטמא, ותרין עינין, ותרין אדנין" (תקוני-זהר יג): הם בחינת

"שבעת הנרות" (במדבר ח, ב), ו"מנרתא דא רישא" (תקוני-זהר שם), הינו ה'מח', ו"פני

המנורה" (במדבר שם) הינו 'שפע אלקי' הנ"ל. (עין לעיל בפסוק: "בהעלותך את הנרות").

ו'שפע-אלקי' הזאת - הוא בחינת ס'פה, רוח-הקדש'. ובא

על-ידי "שבעה עננים" - הינו: בחינת "שבעת הנרות", שעל-ידם האדם משיג "פני המנורה".

וזה שאמרו חז"ל (ספח יא): "מנין שאין מסככין אלא בדבר שאין מקבל טמאה ובדבר שגודלו מן הארץ, שנאמר (בראשית ב, ו): 'ואד יעלה מן הארץ וכו'".

"ואד" - הן הן אלו העננים הנ"ל, והן בחינת קדש', ו'גדליו מן הארץ' - פי צריך המקבל הזה להיות 'חכם', פי הקדוש-ברוך-הוא 'יהב חכמתא לחכימין' (דניאל ב, כא), בבחינת (שמות לא, ו): "ובלב כל חכם לב נתתי חכמה".

וזה בחינת (במדבר יב, יד): "ואביה ירק ירק בפניה, הלא תכלם שבעת ימים" - הינו: בחינת "שבעה עננים" הנ"ל שעל-ידם מאיר "פני המנורה" וכו'.

ו'מרים' שפגמה בכבוד 'משה' שהוא בחינת 'שפע אלקי', ופגמה

בבחינת "שבעת הנרות" שהיה בו - בשביל-לזה נצטרעה - "דא סגירו דנהורא-עלאה" (זהר תזריע מט:), הינו: 'אור-הפנים', וכתב בזה (במדבר שם, טו): "תפגר מחוץ למחנה שבעת ימים".

"ויהי בנסע הארץ, ויאמר משה קומה ה' ויפצו איביך וינסו משנאיך מפניך. ובנחה יאמר שובה ה' רבבות אלפי ישראל" (במדבר י, לו-לז)

כג.

(לקוטי-הלכות, פקדון וארבעה-שומרים ה, כ-כא - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סא, 'חדי רבי שמעון')

ה'ארוץ-הקדוש' נסע לפניהם, עם הפתנים והלוויים

שסביביו, וכל ישראל נסעו אחריו, ודבקו מחשבתם בהארוץ והלוחות, "אתר דכל

רעותין תקועין תמן" (זהר ויקהל ריג: פקודי רמד:), ונכללו בשעת נסיעתם בבחינת

'קדשי-קדשים, בחינת "לחת האבן" (שמות כד, יב), שהוא ה'ארוץ' שנסע לפניהם.

ועל-כן "היה הארון מקדים לפניהם" (במדבר י, לג; בבא-בבבא יד), כי על-ידו

עקר תקון הנסיעות. ועל-ידי-זה זכו: שנעשו מכל הנסיעות שלהם 'ספר-תורה' -

כי נכללו כל המקומות של נסיעתם, בה'תורה', בבחינת 'קדשי-קדשים'.

ועתה תבין ותראה נפלאות: שזהו בחינת מה שאמרו חז"ל (שבת קטו:):

"ש'ויהי בנסע הארץ' (במדבר י, לה), נחשב לספר מיחד בפני עצמו".

והוא פלא מאד: מדוע זאת הפרשה הקטנה תהיה נחשבת יותר לספר אחד מספרי-התורה, יותר משאר כל

שְׁנַכְלִיךְ כָּל הַנְּפֹשׁוֹת, בְּחֶכֶם-הַכּוֹלֵל,
בְּשִׂכְלֵה-הַכּוֹלֵל.

"וַיְהִי הָעַם כְּמִתְאַוְנִים רַע בְּאָזְנֵי ה'" (במדבר יא, א)

אין 'מתאווננים' אלא לשון 'עלילה', מבקשים 'עלילה' האידך לפרש מאחרי המקום. (רש"י)

נד.

(לקוטי הלכות, פסח ט, כא - על-פי לקוטי-
מוהר"ן ח"ב ז, 'פי מרחקם ינהגם')

כְּמוֹ שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ: לַעֲמֹד בְּנִסְיוֹן לְבָלִי
לִילָךְ אַחֵר תְּאוֹזְתִיו בְּהִתֵּר אוֹ בְּאִסּוּר
חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ-כֵן צָרִיךְ: לְהִתְחַזֵּק לַעֲמֹד
בְּנִסְיוֹן אִם כָּבֵד נִכְשָׁל בְּמָה שֶׁנִּכְשָׁל חֶסֶד-
וְשָׁלוֹם, לְבָל יִפֹּל עַל-יַדֵּי-זֶה כָּלְלֵ!

כִּי כָּל הַנְּפִילוֹת שֶׁנּוֹפֵל, הוּא רַק מְעֻשֵׂי
בְּעַל-דְּבָר, שְׂרוּצָה לְלַכְדוֹ בְּרִשְׁתּוֹ חֶסֶד-
וְשָׁלוֹם עַל-יַדֵּי זֶה דּוֹקָא.

וּכְבָּר דְּבַרְנוּ מִזֶּה: שְׂמָה שֶׁנִּמְצְאִים הַרְבֵּה
נוֹפְלִים בְּדַעְתָּם, וְאוֹמְרִים: שְׂאִי-
אֶפְשֶׁר לָהֶם לִילָךְ בְּדַרְדְּרֵי-הַיִּשָּׁר עוֹד - זֶהוּ רַק
מַחֲמַת תְּאוֹתָם וַיִּצְרֶם-הָרַע, שֶׁמִּבְקָשִׁים
תּוֹאֲנָה וְעַלִּילָה לְפָרֵשׁ מֵאַחֲרֵי הַמָּקוֹם, בְּחִינַת
(במדבר יא, א): **"וַיְהִיו הָעַם כְּמִתְאַוְנִים,"**
שֶׁפָּרֵשׁ רַש"י: **"מִבְּקָשִׁים עַלִּילָה לְפָרֵשׁ
מֵאַחֲרֵי הַמָּקוֹם."**

כִּי כָּל אָדָם: **"יֵצֵר לְבוֹ רַע מִנְּעוּרָיו"**
(בראשית ח, כא), אִךְ מַחֲמַת 'אֵימַת-הָעֵנֶשׂ'
הוּא מִתְגַּבֵּר בְּכַל-פַּעַם לְכַבֵּשׁ תְּאוֹתָו, אִךְ
"אִזִּי לֹא מִיִּצְרוֹ, אִזִּי לֹא מִיִּצְרוֹ" (ברכות סא.
ערובין יח.) - עַל-כֵּן הוּא מִבְּקָשׁ תּוֹאֲנָה
וְעַלִּילָה לְפָרֵשׁ מֵאַחֲרֵי הַמָּקוֹם חֶסֶד-וְשָׁלוֹם,
כְּדִי שִׁיּוּכַל לִילָךְ אַחֲרֵי תְּאוֹזְתִיו הָרַעוֹת חֶסֶד-
וְשָׁלוֹם.

פְּרִשְׁיֹת הַתּוֹרָה שֵׁישׁ בָּהֶם מִצּוֹת רַבּוֹת? -
וְהֲלֹא גַם 'עֲשֶׂר־הַדְּבָרוֹת' אֵינָם נְחֻשְׁבִּים
לְסִפּוֹר בְּפָנֵי-עֲצָמוֹ, רַק הֵם נִכְלָלִים בְּסִפּוֹר
שְׁמוֹת אוֹ דְּבָרִים!?

אִךְ - כִּי כָּל הַתּוֹרָה כְּלוּלָה בְּ'אִמּוֹנַת-
חֻכְמִים' שֶׁזְּכוּ לְתַקֵּן עַל-יַדֵּי נְסִיעָתָם
דִּיקָא, עַל-יַדֵּי שֶׁנִּסְעוּ אַחֲרֵי הָאָרוֹן שֶׁהִלָּךְ
לְפָנֵיהֶם וְכוּ', שֶׁעַל-יַדֵּי-זֶה נִתּוֹסְפוּ סְפָרִים
הַרְבֵּה. וְעַל-כֵּן בְּכָל הַמָּקוֹמוֹת שֶׁבָּאוּ לְשָׁם,
קָבְלוּ שֵׁם תּוֹרָה הַרְבֵּה. וְעַל-כֵּן נַעֲשׂוּ
מִהַנְּסִיעוֹת בְּעֲצָמָם 'סְפָר־תּוֹרָה'.

וְעַל-כֵּן נִחְשַׁב "וַיְהִי בְּנִסְעַת הָאָרוֹן" לְסִפּוֹר
מִיָּחַד - כִּי כָּל הַתּוֹרָה תְּלוּיָה בָּזֶה,
דִּהְיִנוּ בְּ'אִמּוֹנַת-חֻכְמִים' שֶׁזְּכוּ עַל-יַדֵּי
הַנְּסִיעוֹת (עֵין בְּפָנִים). וְעַל-כֵּן "פָּרַשְׁתָּ וַיְהִי
בְּנִסְעַת הָאָרוֹן, הוּא סִפּוֹר בְּפָנֵי-עֲצָמוֹ," כִּי עַל-
יַדֵּי הַנְּסִיעוֹת' שֶׁהוּא 'תַּקּוּן אִמּוֹנַת-חֻכְמִים',
נַעֲשֶׂה 'סִפּוֹר'.

וְזֶהוּ (שם): "וַיְהִי בְּנִסְעַת הָאָרוֹן וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה קוֹמָה ה' וַיַּפְצוּ אוֹיְבֵיךָ" וְכוּ' -
כִּי אַז בְּשַׁעַת הַנְּסִיעָה, צְרִיכִין בְּנַח הָאָרוֹן-
הַקְּדוֹשׁ, לְהַכְנִיעַ וּלְהַפְיֵץ אֶת הָאוֹיְבִים
וְהַשּׁוֹנְאִים הַיּוֹנְקִים מִהַצְּמֻצּוּמִים וְהַדִּינִים
הַבָּאִים מִהַמְּצָרִים, שִׁיתְּבַטְלוּ כָּלֶם עַל-יַדֵּי
שִׁיכְלָלוּ בְּ"לוֹחֹת הָאֶבֶן" שֶׁבְּאָרוֹן.

וְזֶהוּ (שם שם, לז): "וּבְנוּחָה יֹאמֶר שׁוּבָה ה'
רַבּוֹת אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל" - זֶה בְּחִינַת
'כְּלָלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל' בְּאַהֲבָה וְאַחֲדוּת, בְּחִינַת (זוֹרֵר
נְשֵׂא אֲדָרָא-רַבָּא קַח).: "אֲנִן בְּחַבִּיבוּתָא תְּלִיא."

הֵינּוּ: פְּשִׁמַת-קַבְצִין יָחַד רַבּוֹת וְאֶלְפִים
מִיִּשְׂרָאֵל, אִז עַקֵּר הַתַּקּוּן וְהַמְּנוּחָה
וְהַמְּרֻגָע - בְּחִינַת "שׁוּבָה ה' רַבּוֹת אֶלְפֵי
יִשְׂרָאֵל" - בְּחִינַת "אֲנִן בְּחַבִּיבוּתָא תְּלִיא" -

וְהֵעֲלִילֹת וְהִתְוַאֲנֹת שֶׁהֵבֵעַל-דָּבָר מוֹצֵא לְכָל אָדָם, רַבּוֹ מִסֵּפֶר כִּי אֵין מִסֵּפֶר, וּלְכָל אֶחָד מוֹצֵא עֲלִילֹת מִיְחָדוֹת, רַבָּם עַל-יְדֵי 'חֶסְרוֹן הַפְּרָנְסָה' וּמְנִיעוֹת הַמוֹנְעִים וְכוּ'.

אך אף-על-פי-כן: נפשו מרה לו, כי יודע שיצטרך לתן דין וחשבון וכו', ועל-כן מתגבר בו הטוב בכל-פעם לשוב להשם-יתברך.

אך בשום דבר אינו מוצא לעצמו עלייה ופטור, כמו על-ידי התחבולה הנ"ל של הבעל-דבר. דהינו: מה שמפילו בדעתו בכל-פעם ומראה לו בכל-פעם כאלו אפס תקנה חסוֹשֵׁלֹם.

כי הוא רואה בעיניו: שפבר חתר פמה פעמים, ורצה להתקרב אל הקדשה, ונפל אחר-כך, כל אחד כפי מה שנפל, וכן היה פמה פעמים בלי מספר - ועל-כן הוא פטור בעיני עצמו עוד, מלחתר עוד חתירות לשוב להשם-יתברך.

אבל באמת: כל הרעיונים והמחשבות האלה, הם רק מעשי בעל-דבר, שמוצא לו עלייה לפרש מאחרי המקום חסוֹשֵׁלֹם, כדי שילך אחרי תאוותיו חסוֹשֵׁלֹם.

כי באמת: "אין שום יאוש בעולם בכל", כאשר צעק רבנו ז"ל "קול גדול ולא יסף" (בזה הלשון: געוואלד! זייט אייך נישט מייאש. ומשך מאד תבת 'געוואלד' וכו').

כי כל אדם, צריך שיעבר עליו הרבה הרבה קדם שזוכה לכנס אל הקדשה.

וכמו "שעבר על אדם הראשון מאה-ושלשים שנה שרצה לשוב" (פרקי-דברי-אלעזר פ"כ; זהר בראשית נה:). ודיקא "בכל

אלו הק"ל שנה באו רוחות ותממו אותו" וכו' (ערובין יח: בראשית רבה כד, ו; זהר בראשית שם).

ובודאי נחלשה דעתו מאד מאד בכל פעם וכו', ובודאי רצה הבעל-דבר להפילו בדעתו בכל-פעם.

אבל הוא, התגבר פנגדו בכל-יעת, ולא הניח דרכי תשובתו שעסק בהם בכל הק"ל שנה, עד שזכה בסוף הק"ל שנה, "להוליד בדמותו בצלמו את שת" (בראשית ה, ג), "שממנו השתת העולם" (במדבר רבה יד, יא; תקוני-זהר קיב.), ויצאו ממנו האבות ומשה ומשיח וכו'.

ואף-על-פי שהטא 'אדם-הראשון' - עדין צריכין לתקן בכל דור ודור, אף-על-פי-כן אם הוא בעצמו לא היה מתגבר לתקן מה שתקו, היה קשה מאד לתקן, וגם לא היה זוכה למה שזכה.

אבל על-ידי התחזקותו והתגברותו לשוב להשם-יתברך בכל הירידות והנפילות שעברו עליו - זכה שנפטר בשם טוב, כי "היה כל ימיו צדיק וחסיד גדול" (ערובין יח:).

כי זה עקר הנסיון של האדם: שיתחזק את עצמו בכל הירידות שבעולם רחמנא-לצלון, בכל מה שיעבר עליו.

שתמיד בכל יום ובכל-יעת, יתחיל מחדש, וירגיל עצמו בשכחה, לשפח מה שעבר עליו, וידמה בדעתו כאלו נולד היום וכו'.

וכמבאר בדברינו, פמה עצות ודרכים נפלאים בענין זהף איך לחזק עצמו בכל-יעת, עיני-שם, יערב לך לעד.

כה.

(לקוטי־הלכות, שלוחין ג, לג)

כָּל הַנְּפִילוֹת וְהַיְאוּשִׁים שֶׁל הָעוֹלָם, הוּא רַק מִחֲמַת הַרְחוֹק מֵאֲמַת, שֶׁמִּטְעָה עֲצָמוֹ לֹאמֹר: "שְׂאִינוּ יָכוֹל עוֹד לָשׁוּב!" כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (איוב טו, כב): "לֹא יֶאֱמִין שׁוֹב מִנִּי חֲשָׁךְ" - שְׂאִינוּ מֵאֲמִין שֶׁאֶפְשָׁר לוֹ עַדִּין לָשׁוּב מִנִּי חֲשָׁךְ.

וְכַל־זֶה מִחֲמַת ה'שֶׁקֶר' - כִּי הוּא מִבְּקֵשׁ לְעֲצָמוֹ עֲלִילָה לְפָטֵר עֲצָמוֹ מֵעֲבוֹדַת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י עַל פְּסוּק (במדבר יא, א): "וַיְהִי הָעַם כְּמִתְאַנְנִים" - "מִבְּקָשִׁים עֲלִילָה אֵיךְ לְפָרֵשׁ מִן הַמָּקוֹם!"

כִּי כָּל אָדָם בְּטִבְעוֹ, יֵשׁ לוֹ רַע הַמוֹנְעוֹ מֵעֲבוֹדַת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, וְצָרִיךְ לְסַבֵּל צַעַר וַיְגִיעוֹת לְשִׁבֵר זֶה הָרַע. וְעַל־כֵּן הוּא מִבְּקֵשׁ בְּכָל־פֶּעַם לְפָרֵשׁ עֲצָמוֹ מֵעֲבוֹדַת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, מִחֲמַת הָרַע שֶׁבְּטִבְעוֹ.

אָבֵל אֶף־עַל־פִּי־כֵן "אִזִּי לוֹ מִיִּצְרוֹ אִזִּי לוֹ מִיִּצְרוֹ" (ברכות סא, ערוובין יח), כִּי "אִימַת־הַדִּין עָלָיו מָה יַעֲשֶׂה לְיוֹם הַקֹּדֶה" (ישעיה ג, ג).

וְעַל־כֵּן אֵין לוֹ שׁוּם הַתְּנַצְלוֹת לְפָרֵשׁ מֵהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, רַק עַל־יְדֵי שְׂרוּאָה שֶׁמִּתְחִיל בְּמָה פְּעָמִים לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, וְאִינוּ יָכוֹל לְעַמֵּד בְּשׁוּם נִסְיוֹן קָל - אִזִּי מוֹצֵא לְעֲצָמוֹ תְּרוּץ לֹאמֹר: "מָה אַעֲשֶׂה? - בְּאֲמַת הַיְיָתִי רוֹצֵה לָשׁוּב לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, אָבֵל מָה אַעֲשֶׂה כִּי יִצְרֵי מִתְגַּבֵּר עָלַי בְּכָל־פֶּעַם, וּמָה אוֹעִיל וּמָה אוֹחִיל עוֹד, כִּי כָּבֵד נִתְפַּסְתִּי בְּגִלּוֹת גְּדוֹל, עַד שֶׁאִי־אֶפְשָׁר לָשׁוּב עוֹד חֲסִי־שְׁלוֹם!"

אָבֵל בְּאֲמַת: כָּל־זֶה הוּא 'פְּתוּי הַיִּצְרֵי־הָרַע' וְהִסְתַּת הַבַּעַל־דָּבָר, מֵעַצָּם הָרַע

שֶׁבְּטִבְעוֹ - שְׂרוּצָה לְפָטֵר עֲצָמוֹ וּלְפָרֵשׁ מֵהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, עַל־יְדֵי דְחִיָּה וְטְעוֹת זֶה.

וּבְאֲמַת הוּא מִטְעָה אֶת־עֲצָמוֹ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף מָה יְהִי בְּסוֹפוֹ, כִּי "אֵין חֲשָׁךְ וְאֵין צִלְמוֹת לְהַסְתֵּר שָׁם כָּל פְּעֻלֵי אֲנוּ" (איוב לד, כב). וּבִדְאִי יְהִי מִכְּרַח לְתַן דִּין וְחֲשִׁבוֹן לְפָנָי מְלֶכֶךְ מְלָכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשֵׁי־בְרוּךְ־הוּא, וְלֹא יוֹתֵרוּ לוֹ דָּבָר אֶחָד.

וְאִם הָאָדָם רַק חָכֵם מְעַט, רָאוּי לוֹ לְבַלִּי לְהִנִּיחַ לְהַטְעוֹת אֶת־עֲצָמוֹ, כִּי בְּאֲמַת "אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל", וְאֵיךְ שֶׁהוּא צָרִיךְ לוֹ לְחַתֵּר וּלְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ הַצִּלָּה וּמְנוּס מֵעַמְקֵי הַשְּׂאוֹל־תַּחְתִּיּוֹת וּמִתַּחְתָּיו.

וְאִם הוּא רוֹאָה: שֶׁאֶף־עַל־פִּי שֶׁהוּא חוֹתֵר יָמִים וְשָׁנִים לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, וְעַדִּין לֹא שָׁב מִטְעוֹתָיו - אֶף־עַל־פִּי־כֵן יְהִי עַקְשָׁן גְּדוֹל מְאֹד, וְיִתְאַחַז בְּעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּדַרְךְ עַקְשָׁנוּת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב רַבְנוּ ז"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן ח"ב מח): "שֶׁצָּרִיכִין לְהִיּוֹת עַקְשָׁן גְּדוֹל בְּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ!"

וַיִּתְּלָה עֵינָיו לְמָרוֹם תְּמִיד: "שִׁיזְכָּה לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אוֹ לְהִנְצֵל מֵעֲתָה מִמָּה שֶׁהוּא צָרִיךְ לְהִנְצֵל כָּל אֶחָד לְפָנָי בְּחִינַתוֹ!"

וְרָאוּי לְהָאָדָם הַבְּרִידֵעַת שִׁיחֶיהָ מְרֻצָּה: שֶׁאֶפְלוֹ אִם לֹא יַפְעֵל בְּכָל עֲבוֹדָתוֹ וְטָרְחוֹ וַיְגִיעוֹ, רַק שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה יִנְצֵל פְּעַם־אֶחָת מֵאִיזָה עֲבָרָה גְּמוּרָה, אוֹ הִרְהוּר, אוֹ תֵאוּה, כָּל יְמֵי חַיָּיו.

דְּחִינָיו: שֶׁעַל־יְדֵי עֲבוֹדָתוֹ וּתְפִלָּתוֹ וְהַתְּבוּדָּדוֹתוֹ וְכוּ' יִזְכָּה: שֶׁבְּסוֹף יָמָיו יְהִי לוֹ נְחִסֵּר וְנִפְתַּח 'עֲבָרָה אֶחָת'.

היגו: שעל-ידי עבודתו זכה, שעכשו יש לו עברה אחת, פחותה מהשבון עוונותיו, מאשר היה לו אם לא היה חותר ומתפלל להנצל מהם - גם זה היה פדאי לו!

כי סוף כל סוף לא נשאר לאדם מכל עמלו ויגיעו מה שעמל וטרח בעולם-הזה, כי אם מה שזכה לפעמים להנצל מרע ועברות, ולחטף לפעמים איזה מצוות.

"והאספסף אשר בקרב התאוות האוה, וישבו ויבפו גם בני ישראל" (במדבר יא, ד) - ענין ה'ערב-רב' -

"והאספסף" - אלו 'ערב-רב' שנאספו אליהם בצאתם ממצרים. (רש"י; במדבר-רבה טו, כד)

ו'מלכותא-דשמיא' - הוא בבחינת "גבירתא" (משלי ל, כג; זהר משפטים קיד: ועוד), "אשה יראת ה'" (משלי לא, ל), וכו'.

וכשמקבל עליו 'על מלכות שמים' באלו הפסוקים "שמע" ו"ברוך שם" - כולל נשמתו ב"ב שבטי ייה, בחינת: "אשה יראת ה"; ומפריש נשמתו מ'נשמת ערב-רב, הבאים מ"אשה זונה" (ויקרא כא, ז), "שפחה בישא".

שהיא בבחינת (בראשית טז, ח): "מפני שרי גברתי אנכי ברחת" - שה'תאוה', בורחת ונפרדת ממנה.

נח.

(ח"א נטו)

ודע: שיש כמה רשעים שאסור לקרבם תחת פני עבודתו, כי הם מורידים את המקרבם ממדרגתו.

כמו שמצינו גבי 'משה', שקרב את ה'ערב-רב, ואחר-כך על-ידי-זה אמר לו הקדוש-ברוך-הוא (שמות לב, ז): "לך יד כי שחת עמך".

נט.

(ח"א רטו)

וזוה היה עבודת משה רבנו עליו-השלום, כל ימי חייו, וגם לאחר מותו, כי השתדל לקרב ה'ערב-רב, כדי לעשות גרים. וגם במותו נקבר "מול בית פעור" (דברים לד, ו) - כדי להמתיק העכו"ם, כדי שיהיו נעשין גרים.

נו.

(ח"א כג, בפסוק)

"טחול דא לילית, אמא דערב-רב, שחוק הפסיל. מאן פסיל, דא אל אחר וכו'" (תקוני-זהר קמ). - אלו המשקעים בממון, הם בבחינת "בעצבון תאכלנה" (בראשית ג, יז), שהוא בחינת 'טחול', שהוא בחינת 'עצבות' ו'מרה-שחורה' ו'רבוני דאגות'.

והם מקשרים בפנים דסטרא-אחרא, "אל אחר" (שמות לד, יד) וכו' - שכל-זה הוא בחינת ה'טחול, אמא דערב-רב, שחוק הפסיל, אל אחר, כנ"ל.

נז.

(ח"א לו, ג)

'תאות-נאות', באה מ'עכירת-דמים', היגו: מ'טחול, לילית, שפחה בישא, אמא דערב-רב" (זהר פנחס רכו; תקוני-זהר טו, קמ. ועוד), 'מלכות-הרשעה'.

אָמַר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: אֵינִי מִבְקֵשׁ לֹא 'תַרְעוּמוֹתֵיכֶם' וְלֹא 'קְלוּסִיכֶם', לְפִיכֶךָ לֹא נִתֵּן לָהֶם רְשׁוּת לִוְמַר 'שִׁירָה', אֶלֶּא עַל ה'בְּאֵר', מִפְּנֵי שֶׁהֵיוּ מִחֻבְּבֵיךָ אוֹתָהּ, שֶׁנֶּאֱמַר (שֵׁם כּא. יז): "עֲלֵי בְּאֵר עֲבֹנוּ לָהּ". (שְׁמוֹת-דְּבָרָה כה, ז)

ל.

(ח"א רכו)

מָה שֶׁהֲרִשְׁעִים עַל-פִּירֵב, מְזַמְרִים נְגוּנִים שֶׁל יִלְכָּה וְעֶצְבוֹת? - כִּי הֵם בְּחִינַת נְשִׂמַת עֵרְבֵרֵב, וְאִמָּא דְעֵרְבֵרֵב הִיא 'לִילִית' (תַּקוּנֵי-זֶהַר קמ.). שֶׁהִיא מִיַּלְלַת תָּמִיד - וְעַל-כֵּן הֵם עוֹשִׂים 'נְגוּנִים שֶׁל יִלְכָּה'.

לא.

(ח"ב ט)

'מְנַהֲיֵגֵי-הַדּוֹר' - הֵם בְּחִינַת 'רוּחַ', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בַּמִּדְבָּר כז, יח): "אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ". וְיִשְׂרָאֵל הֵם בְּחִינַת 'לְבָא' (זֶהַר פְּנִיחָס רכא:).

וְצָרִיכִין 'מְנַהֲיֵגֵי-הַדּוֹר', לְנָשֵׁב בְּבְחִינַת 'רוּחָם', עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם 'לְבָא דְעֵלְמָא' - לְנִפְחָ מֵהֶם ה'עֲפֻרוּרִיּוֹת', דְּהֵינּוּ 'מְרָה-שִׁחוּרָה' שְׁנוּפֵל עֲלֵיהֶם, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶהָ אֵינּוּ יָכוֹל ה'אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'לֵב', לְדַלֵּק וְלִבְעַד לְהַשִּׁים-יִתְבָּרֵךְ וְכוּ'.

גַּם יֵשׁ רִשְׁעִים שֶׁהֵם בְּחִינַת 'עֵרְבֵרֵב', וְכִשְׁהֵם נוֹפְלִים עַל הַלֵּב, דְּהֵינּוּ עַל יִשְׂרָאֵל - זֶה גַם-כֵּן בְּחִינַת 'עֲפֻרוּרִיּוֹת', שֶׁעַל-יְדֵי-זֶהָ אֵין יָכוֹל לִבְעַד כִּנ"ל. וְעַל-כֵּן צָרִיכִין 'מְנַהֲיֵגֵי-הַדּוֹר' לְנִפְחָ ה'עֲפֻרוּרִיּוֹת' מִן הַלֵּב, דְּהֵינּוּ מִכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל.

"וְעַתָּה נִפְשָׁנוּ יִבְשָׁה אֵין כָּל, בְּלַתִּי

אֶל הַמֶּן עֵינֵינוּ" (בַּמִּדְבָּר יא, ו)

"וְלָמָּה לֹא אָמַרו 'שִׁירָה' עַל ה'מֶן, כְּשֵׁם שֶׁאָמַרו עַל ה'בְּאֵר' (בַּמִּדְבָּר כא, יז)?! - אֶלֶּא עַל ה'מֶן הָיוּ מוֹצִיאִין דְּבָרֵי תַפְלוּת, שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמִּדְבָּר יא, ו): "וְעַתָּה נִפְשָׁנוּ יִבְשָׁה אֵין כָּל".

לב.

(סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אֲכִילָה ח"ב טו; נְגִינָה ח"ב ה)

מָה כְּשֶׁאָדָם שׁוֹתֵה, מִתְחִיל לְזַמֵּר וְלִנְגֵן, וְלֹא כֵן בְּאֲכִילָתוֹ - מִחֻמַּת שֶׁאָמַרו 'שִׁירָה' עַל ה'בְּאֵר' (בַּמִּדְבָּר כא, יז), וְלֹא אָמַרו 'שִׁירָה' עַל ה'מֶן'. (הַרְבַּ מִטְּשַׁעֲהֲרִין ז"ל צִין לְהַמְדָּרֵשׁ הַנ"ל).

"וְהַמֶּן כְּזֶרַע גֵּד הוּא" (בַּמִּדְבָּר יא, ז)

לג.

(ח"א כט, ה"ט)

בְּזֶה תִּלְוִי 'פְּרִנְסָה בְּלֵי טְרַח', בְּחִינַת 'מֶן', "לָחֶם מִן הַשָּׁמַיִם" (שְׁמוֹת טז, ד) - עַל-יְדֵי 'תַּקוּן-הַכִּלְלִי', 'תַּקוּן-הַבְּרִית'.

וְזֶה (בַּמִּדְבָּר יא, ז): "וְהַמֶּן כְּזֶרַע גֵּד הוּא", "זֶרַע גֵּד, דָּא טְפַה חוּרְתָא" (תַּקוּנֵי-זֶהַר נד.) - כִּי 'פְּרִנְסָה' שֶׁהוּא בְּטְרַחָא וּבְכַבְדוֹת, הוּא מִחֻמַּת שֶׁלֹּא תִקֵּן 'תַּקוּן-הַכִּלְלִי', 'תַּקוּן-הַבְּרִית'. כִּי "מָאן דְּזָרַק פְּרוּרִין דְּנִהְמָא, עֲנִיּוֹת רַדְף אֲבַתְרָה, כָּל-שִׁבּוֹן מָאן דְּזָרַק פְּרוּרִין דְּמַחָא" (זֶהַר פְּנִיחָס רמד.).

וְעַקֵּר תַּקוּנוֹ שֶׁל הַמְּשָׁא-וּמַתָּן: שֶׁיִּכּוֹן בְּכָל הַלוֹף וְהַלוּף, וּבְכָל דְּבוּר וְדְבוּר, שֶׁהוּלָךְ וּמְדַבֵּר בְּשַׁעַת הַמְּשָׁא-וּמַתָּן, שֶׁכּוֹנֵתוֹ: "כְּדֵי שִׁירוּיָח כְּדֵי שִׁיתָן 'צְדָקָה'".

וְזֶה הוּא בְּחִינַת 'תַּקוּן-הַכִּלְלִי' שֶׁל ה'דָּמִים' - כִּי ה'צְדָקָה' הוּא בְּחִינַת 'כִּלְלִיּוֹת הַגִּידִין', בְּבְחִינַת (הוֹשַׁע י, יב): "זָרְעוּ"

לו.

(ח"א קיט)

שֶׁבֶת' - הוּא בְּחִינּוֹת 'דַּעַת', כִּי כָּל 'יְמוֹת
הַחַל' כְּתִיב (בַּמִּדְבָּר יא, ח): "שָׁטוּ
הָעַם וְלָקְטוּ" - "בְּשִׁטּוֹתָא" (זֶהָר בְּשִׁלּוּחַ סב:).
אָבֵל בְּשֶׁבֶת' נִמְשָׁךְ ה'דַּעַת' לְכָל אֶחָד.

וְזֶה שְׂאוֹמְרֵינָא הַמְבַקְרִים לְהַחֲלוֹךְ
(כְּשִׁמְבַקְרִים בְּשֶׁבֶת): "יְכוּלָהּ הִיא
שִׁתְרַחֵם" (שֶׁבֶת יב:).

הֵינּוּ: שֶׁה'שֶׁבֶת' שֶׁהוּא בְּחִינּוֹת 'דַּעַת' -
"יְכוּלָהּ שִׁתְרַחֵם", לְשׁוֹן 'נֹזְכַח'.
הֵינּוּ: שִׁתְרַחֵם אֶתְהּ, שְׂיִהְיֶה לָךְ 'רַחֲמִים' עַל
אֲחֵרִים, עַל-יַדֵּי ה'דַּעַת' שְׂיִישׁ לָךְ מִבְּחִינּוֹת
'שֶׁבֶת'.

וְכִינּוּן שְׂיִהְיֶה לָךְ 'רַחֲמִים', בְּנֹדָאֵי יְרַחֲמוּ
עָלֶיךָ מִן-הַשָּׁמַיִם - כִּי "כָּל הַמְרַחֵם
עַל הַבְּרִיּוֹת, מְרַחֲמֵן עָלָיו" (שֶׁבֶת קנא:).

"כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֵן אֶת הַיִּנֵּק" (בַּמִּדְבָּר יא, יב)

לז.

(ח"א נדג)

'צַדִּיק' ו'כְּנִסְתֵי-יִשְׂרָאֵל' - הֵם בְּחִינַת
'מְשָׂא-זִמְתָן'.

ה'צַדִּיק' נִקְרָא 'מְשָׂא', כִּי הוּא נוֹשֵׂא אֶת
הָעוֹלָם, "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֵן אֶת
הַיִּנֵּק" (בַּמִּדְבָּר יא, יב).

[לְקוֹטֵי-הַלְכוֹת, פְּרִיקָה-וּטְעִינָה א, ב: "כִּי הַצַּדִּיק
מְנוֹשֵׂא וּמְרִים כָּל הַנְּפִילוֹת"].

וְהוּא נוֹשֵׂא כָּל הַבְּרָכוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(מְשָׁלֵי י, ז): "וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק",
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים כד, ה): "יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת
ה'". וְהוּא נוֹשֵׂא ה'טְפָה זְרַעִיית' שֶׁל כָּל

לָכֶם לְצַדִּיקָה", בְּבַחֲנֵת "זֶרַע גֵּד, הוּא טְפָה
חֲזוֹרָתָא" - שְׁעַל-יַדֵּי הַתְּקוּן הַזֶּה נִתְרוֹמַם
ה'מִחוּץ, בְּבַחֲנֵת (תְּקוּנֵי-זֶהָר קכט:): "מִחָא
חֲזוֹרָתָא כְּכִסְפָא".

"שָׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ" (בַּמִּדְבָּר יא, ח)

"בְּשִׁטּוֹתָא". (זֶהָר בְּשִׁלּוּחַ סב:)

לד.

(ח"א לד)

עַל-יַדֵּי 'אֲהַבַת מְמוּן', נוֹפֵל ל'אֲכָמָא
דְּסִטְרָא-אֲחָרָא', בְּחִינּוֹת (תְּקוּנֵי-זֶהָר
קכד. קלד:): "שֶׁבֶתָאֵי פְתִיא אֲכָמָא", 'מְרָה-
שְׁחוּרָה', בְּחִינּוֹת (פְּרָאשִׁית ג, יז) "בְּעַצְבוֹן
תֵּאבְלָנָה".

וְנוֹפֵל ל'עֲגוּלָא' ו'סְבוּבִים' מְסִטְרָא-
אֲחָרָא, בְּחִינּוֹת (תְּהִלִּים יב, ט): "סְבִיב
רְשָׁעִים יִתְהַלְכוּן" - שְׁמִתְאֻוָּה וּמְשִׁתּוֹקֵק
אֲחֵר ה'מְמוּן', בְּחִינּוֹת (בַּמִּדְבָּר יא, ח): "שָׁטוּ
הָעַם וְלָקְטוּ" - "בְּשִׁטּוֹתָא" (זֶהָר בְּשִׁלּוּחַ סב:)
- הַפֶּךְ ה'חֲכָמָה'.

לה.

(ח"א נוו)

לְפִי הַגְּדֵלַת ה'דַּעַת', כִּן ה'פְּרִנְסָה' בְּנִקְל, כִּי
'פְּרִנְסָה בְּנִקְל' תּוֹלָה ב'דַּעַת', כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (בַּמִּדְבָּר יא, ח): "שָׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ" -
"בְּשִׁטּוֹתָא" (זֶהָר בְּשִׁלּוּחַ סב:).

כִּי כָּל מִי שֶׁחָסַר 'דַּעַת' בְּיוֹתֵר, יִגַּע וְטוֹרַח
אֲחֵר ה'פְּרִנְסָה' בְּיוֹתֵר. וְגַם לְפִי הַגְּדֵלַת
הַדַּעַת, כִּן נִתְרַבֶּה ה'שְׁלוֹם' וְכוּ', וְעַל-כֵּן
ה'פְּרִנְסָה' בְּנִקְל, בְּבַחֲנֵת (תְּהִלִּים קמז, יד):
"הַשָּׁם גְּבוּלָךְ שְׁלוֹם, חֶלֶב חֲטִיִּם יִשְׁבִּיעֶךָ".

הַנְּשָׁמוֹת, בְּבַחֲיִנַת (שָׁם קכו, ו): "נִשְׂא מִשְׁךָ הָזֶרַע", וּמִשְׁפִּיעַ לְכַנְסַת־יִשְׂרָאֵל, וְהִיא נוֹתֶנֶת לְכָל הָעוֹלָם.

וְעַל־שֵׁם־זֶה נִקְרָאת 'כַּנְּסַת־יִשְׂרָאֵל' מִתֵּן, עַל שֵׁם (מִשְׁלִי לֹא, טו): "וְתִתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ".

וַיַּחֲזֵק שֶׁל צְדִיק וּכְנֻסַת־יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי 'מִשְׁאֲוֹמֵתֵן' וְכו'.

לח.

(יְמִי־מוֹהֲרֵנ"ת ח"א ב)

בְּשַׁנַּת תַּקס"ב בְּחֹדֶשׁ אֱלוּל, זְכִיתִי לְהִתְקַרֵּב לְאֲדוֹנָי מוֹרְנוֹ וְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, הָרַב הָאֲמֵת, מוֹרְנוֹ רַבִּי נַחֲמָן זְכַר־צְדִיק־וְקָדוֹשׁ־לְבָרְכָהּ. וְהוּא אָחִז בְּיָדִי, וְקָרַבְנִי בְּרַחֲמָיו הַמְּרַבִּים, וְנָשָׂא אוֹתִי "בְּאִשֶׁר יֵשֵׂא הָאֱמֵן אֶת הַיֵּנֶק" (בַּמִּדְבָּר יא, יב).

הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ (שָׁם יא, כג): "הַיָּד ה' תִּקְצָר". נִמְצָא: שְׁבַחֲיִנַת "יָד הַגְּדוֹלָה", הִיא יְכוּלָה לְהַסְפִּיקֵם.

וְעַל־יְדֵי 'מַעֲשֵׂר' הוּא בְּבַחֲיִנַת 'הַסְתַּפְּקוֹת' - כִּי "אֵין אָדָם מֵת וְחַצִּי תֵאָוֶתוּ בְּיָדוֹ" (קַהֲלַת־רַבָּה ג, יג), כִּי "יֵשׁ לוֹ מָנָה מִבִּקְשׁ מֵאֲתִים" וְכו' (שָׁם), וְכָל מָה שֵׁיֵשׁ לוֹ אֵין מִסְפִּיק לוֹ.

אָבֵל בְּמַעֲשֵׂר כְּתִיב (מִלְאָכִי ג, י): "הִבִּיאוּ אֶת כָּל הַמַּעֲשֵׂר אֶל בֵּית הָאוֹצָר וּבַחֲנוּנָי נָא בּוֹזֵאת וְכו', עַד בְּלִי דִי", וְדָרְשׁוּ רַז"ל (שַׁבַּת לב:): "עַד שִׁיבְלוּ שְׁפָתוֹתֵיכֶם מִלֹּמַר דִּי".

נִמְצָא: שְׁעַל־יְדֵי 'מַעֲשֵׂר', נַעֲשֶׂה בְּחִינַת 'הַסְתַּפְּקוֹת', שֶׁהוּא בְּחִינַת "יָד הַגְּדוֹלָה", וְעַל־יְדֵי־זֶה הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מוֹשִׁיט יָדוֹ וּמְכַסֶּה עָלָיו וְנִצּוֹל מִשׁוֹנְאִים.

"וְתִנַּח עֲלֵהֶם הָרוּחַ וְהֵמָּה בְּכַתְּבֵים" (בַּמִּדְבָּר יא, כו)

"הַצֵּאן וּבִקֵּר יִשְׁחַט לָהֶם וּמִצָּא לָהֶם, אִם אֵת כָּל דְּגֵי הַיָּם וְכו', הַיָּד ה' תִּקְצָר" (בַּמִּדְבָּר יא, כב-כג)

מ.

(ח"א סא, ב)

עַל־יְדֵי שְׁמִסְמִיכִין רַבִּי שְׂאִינוֹ־הַגּוֹן - נַחֲלֵשׁ 'כְּתַב־יְדֵינוֹ' וְאֵין לוֹ שׁוֹם תַּקְוָה, וְנוֹתֵנִין כַּח בְּכַתְּבֵי־דָם' וְכו'.

כִּי הַסְמִיכָה שְׁסוּמְכִין אֶת הָרַב, וְהַכְּתָב, הֵם מִבְּחִינָה אַחַת - כִּי הַסְמִיכָה בְּיָדִים, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (דְּבָרִים לד, ט): "וַיְהִי־שֵׁעַ בֶּן נוֹן מִלֹּא רוּחַ חֲכָמָה, כִּי סָמַךְ מִשָּׂה אֶת יָדָיו עָלָיו".

כִּי הַכְּתָב' הוּא גַם־כֵּן מִבְּחִינַת 'חֲכָמָה', כִּי אוֹתִיוֹת הַכְּתָב, בָּהֶם נִבְרָאוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכו'.

לט.

(ח"א רכא)

עַל־יְדֵי שְׁנוֹתֵנִין 'מַעֲשֵׂר', נִצּוֹל מִשׁוֹנְאִים' - כִּי הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מְכַסֶּה אוֹתוֹ בְּיָדוֹ וּמִצִּילוֹ, כִּי "הָאֱלֹקִים יִבְקֹשׁ הַנְּרָדָה" (קַהֲלַת ג, טו), "וְאֶפְלוּ צְדִיק רוֹדֵף אֶת הָרָשָׁע" (וַיִּקְרָא־רַבָּה כז, ה).

וְעַל־יְדֵי 'מַעֲשֵׂר', נַעֲשֶׂה בְּחִינַת "יָד הַגְּדוֹלָה", כִּי "יָד הַגְּדוֹלָה" הוּא בְּחִינַת 'הַסְתַּפְּקוֹת', כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בַּמִּדְבָּר יא, כב): "הַצֵּאן וּבִקֵּר יִשְׁחַט לָהֶם וּמִצָּא לָהֶם, אִם אֵת כָּל דְּגֵי הַיָּם וְכו' וּמִצָּא לָהֶם", וְתַרְגָּם אוּנְקֵלוֹס: "הַיִּסְפֵּק לְהוֹן", וְהַשִּׁיבּוֹ

כִּי יֵשׁ בְּכֹל אוֹת וְאוֹת חֻכְמָה, שְׁחִיבָה חֻכְמָתוֹ יִתְבָּרַךְ: "שֶׁהָאוֹת הַזֶּה יִהְיֶה בְּתִמוּנָה זוֹ, וְעַל־יָדוֹ יִהְיֶה נִבְרָא זֶה הָעוֹלָם בְּזֵאת הַתִּמוּנָה, וְלִהְתְּנֶהג בְּאוֹתוֹ הַהִנְהָגָה!" - וְכֵן שָׁאֵר הָעוֹלָמוֹת וְכוּ'.

וּבְשֶׁהַחֻכָּם הָרְאוּי לְסַמֵּיכָה נִסְמָךְ בְּשֵׁם רַבִּי' - אָזִי עַל־יָדֵי ה'סַמֵּיכָה' שְׂאָזִי מְקַבֵּל חֻכְמָתוֹ מִבְּחִינַת "יָד ה'" - מִבִּיא הָאָרֶז וְכַח ב'כְּתִב־דְּנוּ', שֶׁהוּא גַם־כֵּן מִבְּחִינַת חֻכְמָה, בְּבָחִינַת (דְּבָרֵי הַיָּמִים־א כח, יט): "הַכֹּל בְּכֹתֵב מִיַּד ה' עָלִי הַשְּׂכִיל", שֶׁעַל־יָדֵי הַשְּׂכִיל שֶׁמְקַבֵּל מִיַּד ה', שֶׁזֶה בְּחִינַת 'סַמֵּיכָה', עַל־יָדֵי־זֶה מִבִּיא הָאָרֶז וְכַח בְּכֹתֵב.

וְזֶה בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר יא, כו): "וַתִּנַּח עֲלֵיהֶם הָרוּחַ וְהִמָּה בְּפִתּוּבִים" - שֶׁעַל־יָדֵי שְׂנַסְמָכוֹ אִז וְקַבְּלוֹ ה'רוּחַ־חֻכְמָה' - עַל־יָדֵי־זֶה הִבִּיאוּ הָאָרֶז "בְּפִתּוּבִים" - הִינּוּ: ב'כְּתִב־יָדְנוּ'.

"אֶלְדָּד וּמִיָּדָד מִתְנַבְּאִים בְּמַחְנָה - אֲדוֹנֵי מֹשֶׁה בְּלֵאָם" (בַּמִּדְבָּר יא, כז־כח)

מא.

(ח"א צז)

יֵשׁ מְקוֹם לְמַעֲלָה שְׁנִקְרָא "אֶלְדָּד וּמִיָּדָד" [סוּד שְׁנֵי דָדִים וְשְׁדָדִים הַמוֹזְגִים הַחֲלָב], שֶׁמִּשָּׁם הַשֹּׁפֵעַ יוֹרֵד לְעוֹלָם.

כִּי הַשְּׂנֵי אוֹתִיּוֹת א"ל [שֶׁל הַשֵּׁם אֱלֹקִיִּם שֶׁמִּתְחַלֵּק לְשָׁנִים - הָאוֹתִיּוֹת א"ל הוֹלְכוֹת לְצַד הַיָּמִין, בְּסוּד "חֶסֶד אֵל כָּל הַיּוֹם] - הֵם דָּ"ד [וְנִעְשָׂה אֶלְדָּד].

וְהַשְּׂנֵי אוֹתִיּוֹת מ"י [לְצַד שְׂמָאל] - הֵם דָּ"ד [וְנִעְשָׂה מִיָּדָד - כִּי מ"י הוּא 'קוֹ שְׂמָאל, נ' שְׁעָרֵי בֵינָה].

וְהַשֹּׁפֵעַ נִקְרָאת ה' [אוֹת ה' הַמְפַּסֶּקֶת בֵּין א"ל וּבֵין מ"י, הוּא סוּד 'צַנּוּר הַחֲלָב' הַנִּמְשָׁךְ בְּאִמְצַע בֵּין הַדָּדִים], כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (בְּרֵאשִׁית מז, כג): "ה"א לָכֶם זָרַע" - וְנִשְׁלַם הַשֵּׁם 'אֱלֹקִיִּם' מִשְׁלָם (לְקוּטִי־תוֹרָה לְהָאֲרִיז"ל פְּרַשְׁת בְּהַעֲלוֹתְךָ, עִינ־שם).

אֵךְ לְפַעֲמִים יֵשׁ בְּעוֹנוֹתֵינוּ־הַרְבִּים הַסְתַּלְקוֹת הַשֹּׁפֵעַ, וְנִעְשָׂה מִן ה"א דָּל"ת, עַל־שֵׁם "דָּלִית לָהּ מִגְרָמָה פְּלוּם" (זִהֲרָ וַיֵּשֶׁב קַפֵּא - 'עֶצֶר־חַיִּים', שְׁעָר וּפְרָק הַזֶּה; שְׁעָר ח פ"ה; וְעוֹד). וְצָרִיךְ כָּל־אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְזָרוּ עֲצָמוֹ: "שִׁיעֶשֶׂה מִן הַד' ה'!"

כִּי קָדָם בְּרִיאַת־הָעוֹלָם, הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ עֵדוֹן וְקִשָּׁט עֲצָמוֹ בְּתַפְלָתוֹ וּבְמַעֲשֵׂי־טוֹבִים שֶׁל צְדִיקִים, שִׁימְשְׁלוּ בְּתַפְלָתוֹ וַיַּפְעִלוּ כָּל מַה שִׁירְצוּ.

וְכָל־אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יָכוֹל לָבוֹא לְמַדְרַגָּה זוֹ לְמַשַּׁל בְּתַפְלָתוֹ, אֲלֵא שִׁישׁ שְׁנֵי מְנִיעוֹת:

(א) הָאֶחַת - קָדָם הַתַּפְלָה: הִינּוּ: שְׁעוּמָד לְהַתְפַּלֵּל בְּגִדְלוֹת, שֶׁהוּא מִיָּחָס גְּדוֹל, אוֹ מַחְמַת שֶׁהוּא עֹמֵל וַיִּגַע בְּעִבּוּדַת הַבוֹרָא.

רַק צָרִיךְ לְשַׁפַּח כָּל זֹאת, וַיִּהְיֶה נְדָמָה לוֹ כְּאֵלוֹ הַיּוֹם נִבְרָא וְהוּא יָחִיד בְּעוֹלָם.

(ב) וְהַמְנִיעָה הַשְּׁנִיָּת - הִיא בְּתוֹךְ הַתַּפְלָה: שְׁנוּפְלִים לוֹ מִחֻשְׁבוֹת־זָרוֹת בְּתַפְלָתוֹ, וְצָרִיךְ לְשַׁבֵּר הַמִּחֻשְׁבוֹת־זָרוֹת, עַל־יָדֵי מִחֻשְׁבוֹת־קְדוּשׁוֹת שֶׁל הַתַּפְלָה.

וּכְשֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּשִׁתֵּי בְּחִינּוֹת אֵלוֹ - בָּא לִיָּדֵי 'עֲנָה וְשַׁפְּלוֹת',

אך צריך לזהר מאד מ'התמנות', כי מפסיד
השפעת הנבואה, בחינות ה'מלאך' הנעשה
על-ידי ה'יראה'.

וזו שאמר יהושע למשה בשנאמר לו
(במדבר יא, כז): "אלך ומיד מתנבאים
במהנה" - "אדני משה פלאם" (שם יא, כח).
פרש רש"י: "הטל עליהם צרכי צבור והם
כלים" וכו' (סנהדרין יז). - כי 'צרכי צבור' הינו
'התמנות', מכלה ומפסיד ה'נבואה' - כי
נעשה מאותיות 'מלאך', 'פלא' 'ם'.

"ותדבר מרים ואהרן במשה וגו' - והאיש משה
ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה"
(במדבר יב, א-ג)

מג.

(ח"א ד, ז)

ה'תלמיד-הכם' - הוא בחינת 'משה',
"שמישים עצמו
בשירים" (ראש-השנה יז), כמו שכתוב (במדבר
יב, ג): "והאיש משה ענו מאד".

ועל-ידי-זה נקרא איש חכם, כמו
שכתוב (איוב כח, יב):
"והחכמה מאין תמצא" (עי' סוטה כא:). ובזה
יש פח לתלמיד-הכם לכפר, כמו שנאמר
(משלי טז, יד): "ואיש חכם יכפרנה".

ובשביל-זה כשהתפלל משה על חטא
העגל, אמר (שמות לב, לב):
"אם תשא חטאתם, ואם אין מחני נא".

כי זה מן הנמנע, שלא יבוא לאדם איזה
גדלות בששומע שמשפירין שבחו, כל-
שכן כשמלך גדול משבח ומפאר את האדם

ונמשך ה'יראה' שנקראת 'מלכות'. נמצא:
שיש להתפלל בחינת 'ממשלה'. וזה 'תענוג
השם-יתברך', ונתמלא 'רצון הבורא'.

ומה מתחלה שלא היה התענוג הזה, רק
שצפה למרחוק שיהיו צדיקים
שיתפללו באפן זה, ומזה התענוג "נברא
העולם בעשרה מאמרות" (אבות פ"ה מ"א),
כל-שכן עכשו שבא התענוג הזה, שהשם-
יתברך מחדש את עולמו בעשרה-מאמרות,
כמו שכתוב (תפלת שחרית): "ובטובו מחדש
בכל יום תמיד מעשה בראשית".

ו'עשרה-מאמרות' הנ"ל - הם יו"ד.
יו"ד וד' הנ"ל -
נעשה ה'. ו'עשרה-מאמרות' נמשך מ'חסד',
שנאמר (תהלים פט, ג): "אמרתיו" - דהינו:
ה'מאמרות' - "עולם חסד יבנה". ו'חסד'
נקרא 'אל', שנאמר (שם נב, ג): "חסד אל כל
היום" (פנ"ל בדברי האריז"ל).

וזהו פרוש הפסוק (תהלים פג, ב): "אלקים
אל דמי לך" - הינו: כשאתה רואה
שמים 'אלהי"ם' נעשה אותיות 'אל דמי'
- דהינו: שנעשה מן הה' ד'.

אמר לך: "אל תחרש ואל תשקט אל" -
שתראה שתעורר בחינות "אל", על-
ידי התפלה בשתי בחינות הנ"ל, ותעשה על-
ידי-זה מן הד' ה' פנ"ל - ונעשה 'אל'
בחינת 'ד"ד', ו'מ"י' בחינת 'ד"ד'. וה' היא
השפע.

מב.

(ח"ב א, ו-ז)

על-ידי 'בנין ירושלים', דהינו: 'תקון
שלמות היראה שבלב' - נברא
'מלאך' שמשפיע נבואה ל'כלי-הנבואה'.

- אזי בודאי מן הנמנע שלא יבוא לו איזה גדלות'.

אבל צריך לזה בטול כל הרגשותיו וחמירותיו - אזי יכול האדם לשמע שבחו ולא יבוא לו שום גדלות.

כמו 'משה רבנו' שראה כתוב בתורה: "וידבר ה' אל משה", "ויאמר ה' אל משה", וישראל קוראין בכל יום בתורה שבחו של משה, והוא בעצמו מספר להם שבחיו, ולא היה למשה שום התפארות וגדלות מזה, כמו שכתוב: "והאיש משה ענו מאד".

ובודאי על-ידי ענותנותו, היה פח ביד משה לכפר עוון-העגל, כמו שכתוב: "ואיש חכם יכפרנה".

וזוה שטען משה: "ואם אין" - הינו אם לא תשא חטאתם' - בזה אתה מראה, שאין לי כל-כף עניויות' שאוכל לכפר להם עוון העגל.

בכך בקשתי: "מחני נא" - בדי שלא אכשל בגדלות, שאני רואה ושומע בכל עת ספור שמי ושבחי בתורה, בי מי יוכל לעמד בזה שישמע ספור שבחו ולא יתגאה, אם לא ענו גדול; ואם אני ענו, צריך לה שתשא חטאתם, כמו שכתוב (מ"ב) ז. יח): "ועבר על פשע לשארית" וכו'.

מד.

(ח"א ע)

ה'צדיק' הוא יסוד עולם, כמו שכתוב (משלי י, כה): "וצדיק יסוד עולם". וכל הדברים עומדים עליו, ויש לו 'פח' המושד' להמשיך כל הדברים אליו.

בי זה הצדיק, הוא רק יחיד בעולם, שהוא יסוד עולם, שכל הדברים נמשכים ממנו, ואפלו כל הצדיקים הם רק ענפים ממנו, כל אחד לפי בחינתו. יש שהוא בחינת ענף, שהוא בחינת ענף מן הענף.

בי זה הצדיק היחיד בעולם, הוא ענו ושפל, ומשים עצמו בעפר, בבחינות (בראשית יח, כז): "ואנכי עפר ואפר". ועל-כך הוא יסוד עולם, הינו בחינת עפר, שכל הדברים הם עליו.

וזוה שאנו מבקשים (תפלת שמונה-עשרה): "ונפשי כעפר לכל תהיה" - הינו: שיהיה לה 'פח-המושד', להמשיך הכל אליו בעפר. וזה הצדיק ממשיך כל ההשפעות לעולם וכו'. (עי' בפנים).

מה.

(ח"א עט)

בכל צדיק וצדיק, מי שהוא צדיק באמת, יש בו 'התגלות משיח'. ואף-על-פי שאין בו 'התגלות משיח', יש בו 'מדה של משיח', שהוא בחינת 'משה', כמו שכתוב בזהר-הקדוש (בראשית כה): "משיח דא משה".

בי 'משה' מסר נפשו בעד ישראל, בי ידע שפלותו באמת, וידע חשיבות וגדלות ישראל, כמו שכתוב (במדבר יב, ג): "והאיש משה ענו מאד מפל האדם". ומחמת-זה מסר נפשו וחיותו בעדם.

לכן מי שהוא צדיק באמת, וידע שפלותו, ויפיר חשיבות ישראל - יכול למסר את נפשו בעדם וכו'.

מו.

(ח"א קל)

עַל-יְדֵי עֲנוּהַ, נִצּוּל מִנְאוּף, וְזוֹכֵה לְשִׁמִּירַת-הַבְּרִית, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַז"ל (סוֹטָה ד:): "כָּל הַמִּתְנַגֵּא, לְסוּף נִכְשָׁל בְּאִשְׁת־אִישׁ, שֶׁנֶּאֱמַר (מִשְׁלֵי ו, כו): וְאִשְׁת־אִישׁ נִפְשׁ יִקְרָה תְצוּד".

וְזֶה פְרוּשׁ הַסְּמִיכוֹת (במדבר יב, ג): "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנּוּ מְאֹד" וְכוּ', לְפָסוּק (שם יב, א): "וַתְּדַבֵּר אַהֲרֹן וּמַרְיָם בְּמֹשֶׁה" - כִּי הֵם דִּבְרוּ עַל "אֲדוּת הָאִשָּׁה הַכֹּשִׁית אֲשֶׁר לָקַח" (שם), כִּי 'כּוֹשִׁית' "עַל-שֵׁם יִפְיָה נִקְרָאת" (רש"י שם; ספרי), וְהֵם אָמְרוּ: "שֶׁלִּקְחָהּ לְשֵׁם יִפִּי", וְעַל-כֵּן דִּבְרוּ עַל הַפְּרִישוֹת, כִּי הֵם לֹא רָצוּ לְהֶאֱמִין שֶׁאֶפְשָׁר לְהִיזוֹת פְּרוּשׁ'.

וְעַל-זֶה הַשִּׁיבָה הַתּוֹרָה וְסִמְכָה תְּכַף: "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנּוּ מְאֹד מִכָּל הָאָדָם" - כִּי עַל-יְדֵי שֶׁהָיָה "עָנּוּ מִכָּל הָאָדָם", הָיָה אֶפְשָׁר לוֹ לְהִיזוֹת פְּרוּשׁ לְגַמְרֵי, וְלֹא הָיָה לוֹ 'יְחוּדֵי-תַתְּאָה' בְּכָלל.

מז.

(ח"א קלה)

מֹשֶׁה-רַבֵּנוּ עָלְיוֹ-הַשְּׁלוֹם, עַל-יְדֵי "שִׁזְכָּה לְאַרְבַּעִים-זוֹת שֶׁעָשָׂה שְׁעָרֵי בֵינָה" (ראש־הַשָּׁנָה כא: נְדָרִים לח.) - זָכָה לְהִיזוֹת "עָנּוּ מְאֹד מִכָּל הָאָדָם" (במדבר יב, ג).

מח.

(ח"א קמז)

אֵין לְאָדָם חֶלֶק בַּתּוֹרָה בְּשֵׁאִין לוֹ 'עִזּוֹת-דִּקְדוּשָׁה'.

וְצָרִיךְ לְפַלֵּס דְרָכָיו אֵיךְ לְהַתְנַהֵּג עִם הָעִזּוֹת, לְבָלִי לְהִיזוֹת חִסּוֹן-שְׁלוֹם

עִזּוֹת-פָּנִים, כִּי הִיא מִדָּה רְעָה מְאֹד, וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן יִהְיֶה לוֹ 'עִזּוֹת-דִּקְדוּשָׁה'.

וּמִדַּת עֲנוּהַ - הוּא עֲנִין אַחַר לְגַמְרֵי.

וְעַקֵּר 'מִדַּת הָעֲנוּהַ' - כְּשִׁיחָהּ בְּמִדְרָגָה שִׁיּוּכָל לְכַתֵּב עַל עֲצָמוֹ כְּמוֹ 'מֹשֶׁה-רַבֵּנוּ עָלְיוֹ-הַשְּׁלוֹם' (במדבר יב, ג): "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנּוּ מְאֹד" - זֶהוּ מִדְרָגַת הָעֲנוּהַ בְּתַכְלִית, וְכְמוֹ שֶׁמְצִינּוּ בְּאִמּוֹרָאִים, שְׁאָמַר רַב יוֹסֵף (סוֹטָה מט:): "לֹא תִתְּנֵי עֲנוּהַ דְאִיכָּא אֲנָא".

מט.

(ח"א קצז)

לְשׁוֹן-הָרַע' שֶׁל הָעוֹלָם, מְזִיק וּפּוֹגֵם אֶת הָעֲנִיווֹת' - שְׁאִי-אֶפְשָׁר לְהַצְדִּיקִים לְהִיזוֹת עָנּוּיִם.

כִּי 'פָּגַם לְשׁוֹן-הָרַע' מִפְּרִיד בֵּין עֲנוּהַ לְחֻכְמָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִפְגַּם הָעֲנוּהַ, וְאִי-אֶפְשָׁר לְהִיזוֹת 'עָנּוּ'. וְאֶפְלוּ אִם יִהְיֶה 'עָנּוּ', הוּא בְּלֹא 'חֻכְמָה'.

וְזֶה יְדוּעַ: שֶׁ'עֲנוּהַ' בְּלֹא 'חֻכְמָה' אֵינָה כְּלוּם - כִּי בּוֹדָאִי אֵין זֶה מַעֲלַת הָעֲנוּהַ, לְהִרְאוֹת עֲצָמוֹ בְּכַפִּיפַת רֹאשׁ בְּדֶרֶךְ שְׁטוּת, כְּאֵלוֹ הוּא עָנּוּ - כִּי זֶה עֲנוּהַ פְּסוּלָה. וְעַקֵּר הָעֲנוּהַ כְּשֶׁהִיא בְּ'חֻכְמָה'.

וְזֶה הָיָה מַעֲלַת 'מֹשֶׁה-רַבֵּנוּ עָלְיוֹ-הַשְּׁלוֹם', שֶׁשִּׁבְּחָהּ הַתּוֹרָה אוֹתוֹ שֶׁהָיָה כְּלִכְפֹּךְ גְּדוֹל בְּמַעֲלַת הָעֲנוּהַ, עַד שֶׁאֶפְלוּ לְשׁוֹן-הָרַע' לֹא הִזִּיק לְעֲנוּתָנוֹ, וְזֶה שֶׁכָּתוּב (במדבר יב, א): "וַתְּדַבֵּר וְכוּ' בְּמֹשֶׁה וְכוּ'".

נִמְצָא: שֶׁהָיָה 'פָּגַם לְשׁוֹן-הָרַע' בְּעוֹלָם, אֵף-עַל-פִּי-כֵן: "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנּוּ מְאֹד" (שם יב, ג).

נ.

(ח"ב ז, בסוף)

'מִשֶׁה־רַבֵּנוּ' הָיָה 'עֲנוּ' (במדבר יב, ג),
"וְעֲנֶנּוּהָ גְדוּלָה מִכֻּלָּם"
(עבודת-זרה כ:).

נא.

(ח"ב כב)

בְּעֵינַי ה'הִכְנַעַה' טוֹעִים הָעוֹלָם הַרְבֵּה, כִּי
הָלָא כַּמָּה אָנוּ מִיַּגְעִין עֲצָמֵנוּ
בְּעִבּוּדוֹת וּבִתְפִלָּה כְּדֵי לְצַאת מ'מַחֲיִין'
דְּקַטְנוֹת' ל'מַחֲיִין־דְּגְדָלוֹת', וְאִם־כֵּן אִי־אֶפְשָׁר
שִׁיְהִי ה'הִכְנַעַה' בְּפִשִּׁיטוֹת, כִּי אִם־כֵּן הוּא
נִכְנָס ל'קַטְנוֹת' - וְעַל־כֵּן בְּהִכְרַח שִׁישׁ בָּזָה
יִדְעַת'.

וְעַל־כֵּן לָאוּ כָּל אָדָם יָכוֹל לְהִיזֵת 'עֲנוּ'
כְּרֵאוּי, רַק 'מִשֶׁה־רַבֵּנוּ' עַל־יְדֵי
הַשְּׁלוֹם' הוּא הָיָה "עֲנוּ מִכֻּלָּ הָאָדָם אֲשֶׁר
עַל פְּנֵי הָאָדָמָה" (במדבר יב, ג).

וְרַז"ל קָרָאוּ ל'עֲנוּהָ שְׂאִינוּ כְּרֵאוּי' -
'חֲנֻפָּה', כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ (סוֹטָה מא:) עַל
'יִרְמְיָה־הַנְּבִיא', שֶׁהָיָה עָנוּ נֶגֶד הַנְּבִיא־שִׁקָּר
חֲנֻנְיָהּ, וְאָמַר לוֹ בְּהִכְנַעַה (יִרְמְיָה כח, ו): "אָמֵן,
כֵּן יַעֲשֶׂה ה'", "כָּל הַמַּחְנִיף וְכוּ' לְסוֹף נוֹפֵל
בְּיַד בָּנוּ" וְכוּ'.

נב.

(ח"ב לח)

לְפַעֲמִים הַצַּדִּיק נוֹסֵעַ עַל הַמְּדִינָה וּמֵאִיר
לְהַתְּלַמִּידִים, כִּי לְפַעֲמִים אִזְרוּ
גְּדוּל מְאֹד מְאֹד, עַד שְׂאִי־אֶפְשָׁר לְהַקְטִין
לְקַבֵּל מִן הַגְּדוּל בְּמִקְוָמוֹ, מִחֲמַת רַבּוּי הָאִזְרוּ'
הַגְּדוּל מְאֹד, וּמִכְרַח הַגְּדוּל לְהוֹרִיד וּלְהַכְנִיעַ
עֲצָמוֹ אֶצֶל הַקָּטָן וְלִילֹךְ אַחֲרָיו, כְּדֵי שְׁעַל־
יִדְיָזָה יִתְמַעֵט וַיִּתְנַשֵּׁם הָאִזְרוּ קֶצֶת, כְּדֵי
שְׂיִוָּכַל הַקָּטָן לְקַבֵּלוֹ.

נמצא: כְּשֶׁהַגְּדוּל צָרִיךְ לִילֹךְ לְהַקְטִין, זֶהוּ
מְגֻדֵל עֵצִים מֵעֲלָתוֹ מְאֹד. (עי' לְקוּטִי'
הַלְכוֹת, שַׁבָּת ו, כא).

ו'מִשֶׁה־רַבֵּנוּ' עַל־יְדֵי־הַשְּׁלוֹם, הָיָה גְּדוּל
בְּמַעֲלָה כְּלִיכָה, עַד שְׂאֶפְלוּ
לְפָנָי גְּדוּלִים הָיָה צָרִיךְ לְהַקְטִין עֲצָמוֹ
וּלְהִרְאוֹת הַכְּנַעַה נֶגְדָם, כְּמוֹ שְׂכַתוּב (במדבר
יב, ג): "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנוּ מְאֹד מִכֻּלָּ הָאָדָם"
וְכוּ'.

הֵינּוּ: אֶהְיֶה־לִּפִּי שָׂגָם הֵם הָיוּ גְּדוּלִים
מְאֹד, כְּגוֹן 'הוֹשֵׁעַ' ו'אַהֲרֹן' - עִם־
כְּלִיכָה הָיָה 'מִשֶׁה־רַבֵּנוּ' עַל־יְדֵי־הַשְּׁלוֹם'
בְּמַעֲלָה גְּדוּלָה וְעִצּוּמָה מְאֹד, עַד שֶׁהִכְרַח
לְהַקְטִין עֲצָמוֹ וּלְהַכְנִיעַ עֲצָמוֹ נֶגְדָם, כְּדֵי
שְׂיִוָּכַלוּ לְקַבֵּל אִזְרוֹ.

נג.

(שְׁבַח־הַר"ן כב-כג)

ב'מִדַּת עֲנוּה' הַתְּפָאָר עֲצָמוֹ (רַבֵּנוּ ז"ל) מְאֹד,
שֶׁהוּא עָנוּ בְּתַכְלִית הָעֲנוּה. וְאָמַר:
שְׂאִין מִי שִׁזְזָה ל'עֲנוּה' בְּאֵמֶת, כִּי־אִם מִי
שֶׁהוּא בְּמִדְרָגָה זוֹ שְׂיִכּוֹל לֹאמַר עַל־עֲצָמוֹ
שֶׁהוּא 'עָנוּ', כְּמוֹ 'מִשֶׁה־רַבֵּנוּ' עַל־יְדֵי־הַשְּׁלוֹם'
שְׂכַתָּב עַל־עֲצָמוֹ (במדבר יב, ג): "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה
עָנוּ מְאֹד מִכֻּלָּ הָאָדָם" וְכוּ'.

וְכִמוֹ שְׂמַצִּינוּ בְּדַבְּרֵי רַז"ל (סוֹטָה מט:)
"שְׂאֵמַר רַב יוֹסֵף, אַל תִּתְּנֵי עֲנוּה
דְּאִיכָּא אָנָּא" (אַל תֹּאמַר שְׂבִטְלָה הָעֲנוּה כִּי אָנִי
עֲנוּתוֹ).

וְהוּא (רַבֵּנוּ ז"ל), הָיָה בְּבַחֲיָנָה זוֹ, וְהַתְּפָאָר
עֲצָמוֹ בְּעֵצִים מֵעֲלָתוֹ בְּמִדַּת עֲנוּה
בְּתַכְלִית הַבְּטוּל לְגַמְרֵי.

וְאָמַר: שֶׁהוּא 'עָנוּ' בְּתַכְלִית הָעֲנוּיוֹת'
בְּכָל הָאִיבָרִים. כִּי יֵשׁ אֶחָד שֶׁהוּא

נה.

(חיי-מוהר"ן רסט)

אמר: אני ענו מפל המפרסמים, כי כל-אחד יש לו עבודתו, ואני ענו, הינו כי אינם נחשבים אצלי כלל, כי 'מדת ענוה' היא לבלי להחזיק עצמו לשום דבר, ולהיות בעיניו אין ואפס, ומאחר שאינם נחשבים אצלי כלל, נמצא שאני ענו שלהם.

פרוש: שמפל המפרסמים, אני הענו, שזה עושה זאת וזה זאת, ואני אני מחזיק מהם כלל, נמצא: שבצרוף כלם יש לי 'מדת הענוה' ביניהם. אך את מי אני מחזיק יותר לאין, את-עצמי, או אותם וכו' - ואף-על-פי-כן הנראה, שאת-עצמו הוא מחזיק יותר לאין ואפס.

וכן ב'משה-רבנו עליו-השלוש', אינו מישב אצלי מה שכתוב בו (במדבר יב, ג): שהיה "ענו מאד מפל האדם", איך שיד זאת, מאחר שכלם היו תלמידיו איך היה 'ענו' פנגדם?

אך צריך להיות גם-כן פנ"ל, שהיה 'ענו מפל האדם' - שהיה לו 'מדת הענוה' של כל האדם. הינו: שאצלו היתה ה'ענוה' של כלם, כי כלם היו אצלו בחינת 'ענוה' בבחינת 'אין ואפס', אך את-עצמו היה מחזיק יותר ל'אין ואפס', יותר מבחינת 'אין ואפס' שהיה מחזיק אותם. והבן היטב.

ואמר המעתיק (הרב מטשערוין זצ"ל): נראה לעניות-דעתי דרצונו לומר: כי השיג כל-כך בגדלת הבורא-יתברך, עד אשר העבודה של כל אדם היה אצלו בבחינת אין ואפס נגד גדלתו יתברך. והוא בעצמו אף-על-פי שהיה רבן של כל ישראל כי השיג יותר מכלם, אף-על-פי-כן היה מחזיק את עצמו לאין ואפס יותר מכלם.

כי דיקא על-ידי שהיתה השגתו גבוהה כל-כך, על-ידי-זה השיג: שכפי מדרגתו והשגתו, אין עבודתו נחשבת כלום ביותר, נגד גדלתו יתברך.

ענו ואין הענוה בלב, ויש שהוא ענו ואין הענוה מגיע באיזה איבר, אבל אצלו הענוה בתכלית בכל האיברים, כי לבו וכל איבריו הם בתכלית הבטול.

נד.

(חיי-מוהר"ן לח)

אמר: שאין הדבר כמו שאומרים קצת בני אדם: "שהצדיק שמכניע את-עצמו בפני חברו, מן-הסתם חברו גדול ממנו - כי מפני מה אינו בהפוך? - אלא חברו בודאי גדול ממנו!" - כך אומרים קצת.

אבל האמת אינו כן - כי יכול להיות שהוא 'ענו' יותר, והצדיק השני יש לו 'עזות' יותר, על-כן יכול להיות: שזה שנכנע לפני חברו, גדול הרבה יותר, מזה שהוא נכנע פנגדו.

ואמר: "שבאמת אם היה העולם מתנהג באמת כסדר פראוי, בודאי היה ראוי להיות כך, שהקטן יתבטל תמיד לפני הגדול ממנו!" - כי כך ראוי להיות, כי ה'קטנות' מתבטל לפני ה'גדלות'.

אבל אין העולם מתנהג באמת, כי האמת נעדרת בעוונותינו-הרבים. ומחמת שאין האמת בעולם, מחמת זה יכול להיות אפלו בין הצדיקים השלמים, שאחד יתבטל לפני השני. ובאמת: זה שמתבטל ונכנע, גדול יותר מן השני.

ואז שמעתי מפיו-הקדוש התורה (לקוטי-מוהר"ן ח"א קלה) על פסוק (תהלים עה, ג): "כי אקח מועד, אני מישרים אשפט" - ששם מדבר מענין ה'קטנות' שנתבטל לפני ה'גדלות'.

"בְּחִלּוֹם אֲדַבֵּר בּוֹ" (במדבר יב, ו)

נו.

(חיי-מוהר"ן תצו)

פַּעַם-אַחַת הָיוּ מְדַבְּרִים לְפָנָיו בְּעִנְיַן
 'גְּדֻלוֹת' - עָנָה וְאָמַר: "מָה
 אַתֶּם צְרִיכִין לְדַבֵּר מִגְּדֻלוֹת, הֲלֹא אֲנִי אֵין
 לִי 'גְּדֻלוֹת'!"

כְּלוּמַר: וְאַתֶּם אֵיךְ יַעֲלֶה עַל דַּעְתְּכֶם
 שְׂיִהְיֶה לָכֶם אֵיזָה 'גְּדֻלוֹת', מֵאַחַר
 שְׂאֵפְלוֹ אֲנִי, אֵין לִי 'גְּדֻלוֹת'.

כִּי כָּבֵד הִתְפָּאֵר עֲצָמוֹ רַבְּנוּ ז"ל בְּזָה (עין
 שִׁבְחֵי-הַר"ן כב-כג המובא לעיל): "שֶׁהוּא יָכוֹל
 לֵאמֹר עַל-עֲצָמוֹ שְׂאֵין לוֹ 'גְּדֻלוֹת', שְׂזָה עָקַר
 תְּכֵלִית שְׂלֵמוֹת הָעֲנוּהַ".

כְּמוֹ בְּחִינַת מִשָּׁה רַבְּנוּ שְׂפֵתָב עַל-עֲצָמוֹ
 (במדבר יב, ג): "וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנּוּ
 מְאֹד", וְכַמוּבָא בְּגִמְרָא (סוֹטָה מט:): "שְׂאֵמַר
 רַב יוֹסֵף: אַל תִּתְּנֵי עֲנוּהַ דְּאִיכָא אָנָּא".

נח.

(שיחות-הר"ן רסב)

יֵשׁ 'חַן', שְׂמִי שְׂיִכּוֹל לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּזָה, יָכוֹל
 לַעֲשׂוֹת 'שְׂאֵלַת חִלּוֹם' וְלִידַע עֲתִידוֹת
 עַל-יַדֵּי הַחִלּוּמוֹת.

כִּי בְּכָל ה'חִלּוּמוֹת' בּוֹדְאֵי יֵשׁ בָּהֶם
 עֲתִידוֹת, רַק שְׂיֵשׁ בָּהֶן כְּמָה פְּסֻלַּת
 וְתַבֵּן, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַז"ל (בְּרֵכוֹת נה:): "כְּשֵׁם
 שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְבָר בְּלֹא תַבֵּן, כִּךָּ אֵין חִלּוֹם"
 וְכוּ'. וְגַם יֵשׁ חִלּוּמוֹת בְּרוּרִים, כְּמוֹ שְׂפֵתָב
 (במדבר יב, ו): "בְּחִלּוֹם אֲדַבֵּר בּוֹ".

וְכִי שְׂיֵשׁ לוֹ זֶה ה'חַן' הַנִּלְ - חִלּוּמוֹתָיו
 צוֹדְקִים בּוֹדְאֵי, אֶלֹא שְׂאֵפְלוֹ כְּשֹׁמֵעַ
 חִלּוֹם מֵאַחַר שְׂמִסְפָּר לוֹ, אֲזִי נוֹפֵל הַתַּבֵּן
 וְהַפְּסֻלַּת מִן הַחִלּוֹם, וְעַל-יַדֵּי-זָה שׁוֹמֵעַ רַק
 הַחִלּוֹם הַמְּבֹרָר, וְיָכוֹל לְפָתַר הַחִלּוֹם וְלִידַע
 הָעֲתִידוֹת מֵהֶם.

"וְתִמְנַת ה' יְבִיט" (במדבר יב, ח)

נז.

(לקוטי-הלכות, שַׁבַּת ז, לג)

עַל-כֵּן הִזְהִיר (דְּבָרִים כד, ט): "לִזְכֹּר מַעֲשֵׂה
 מִרְיָם" - לְהִזְרוֹת: שְׂאֵה-עַל-פִּי
 שְׂהָיוּ צְדִיקִים נוֹרָאִים - אֵה-עַל-פִּי-כֵן שָׁנוּ
 בְּזָה 'אַהֲרֹן וּמִרְיָם', שְׂהִרְהוּ אַחַר 'מִשָּׁה'.

מִכְּלִ-שִׁפְן שְׂאֵסוּר לְשָׂאֵר הָעָם, לְהִרְהַר
 חִסְיוֹנְשֵׁלּוֹם אַחֲרֵי 'צְדִיק'
 הָאֲמֵת, אֵה-עַל-פִּי שְׂשׁוֹמְעִים מִצְדִּיקִים
 אֵיזָה קִשְׂיָא עָלָיו. מִכְּלִ-שִׁפְן וְכוּ'.

נט.

(ח"א כא, ו)

כְּתִיב בְּהַ (בְּמִשָּׁה רַבְּנוּ - בְּמִדְבָּר יב, ח): "וְתִמְנַת
 ה' יְבִיט", בְּחִינַת 'עֵינַיִם' (נִמְצָא לְהַלָּן
 בְּאַרְיֵכוֹת).

ס.

(ח"א ריב)

עַל-יַדֵּי 'מְחָאֵת כַּף אֶל כַּף' בְּשַׁעַת
 הַתְּפִלָּה, מְבִיטִין בְּתִמְנוֹנַת ה',
 הֵינּוּ: 'דְּמִיוֹנוֹת' שְׂאֵנוּ מְדַמִּין אוֹתוֹ רַחוּם
 וְחַנוּן, וְשָׂאֵר כְּנוּיִים וְדְמִיוֹנוֹת - כָּל אֵלוֹ
 ה'דְּמִיוֹנוֹת' גְּלוֹ ה'נְבִיאִים'.

וְנְבִיאִים' - זֶה בְּחִינַת דְּבוּר הַתְּפִלָּה,
כְּמוֹ "נִיב שְׁפָתַיִם" (ישעיה נז, יט).
וְהַכְּפִיִּים' - הֵם יַד הַנְּבִיאִים'.

וּכְשָׁאֵנוּ מְדַבְּרִים בְּשִׁפְתֵינוּ ה'תְּמוֹנוֹת'
וְה'דְּמִיוֹנוֹת', וּמְחַאֵין בְּכַפֵּיִם -
אֲזִי נִתְקַיֵּם (הושע יב, יא): "בְּיַד הַנְּבִיאִים
אֲדַמָּה" - וְנִתְקַיֵּם (במדבר יב, ח): "וְתִמְוֹנַת ה'
יִבִּיט".

"וְהַדְּבַר מְרִים וְאֶהְרֵן בְּמִשָּׁה וְכוּ' - וְהָאִישׁ
מִשָּׁה עָנָו מְאֹד - לֹא כֵן עַבְדֵי מִשָּׁה בְּכָל בֵּיתִי
נֶאֱמָן הוּא - פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ וּמְרָאָה וְלֹא
בְּחִידוֹת וְתִמְנַת ה' יִבִּיט וּמִדּוּעַ לֹא יֵרָאֶתֶם
לְדַבֵּר בְּעַבְדֵי בְּמִשָּׁה - אֶל נָא תְהִי כַּמֶּת אֲשֶׁר
בְּצִאתוֹ מִרְחֹם אִמּוֹ וַיֵּאכַל חֲצִי בְשָׂרוֹ - וַיֹּאמֶר
ה' אֶל מֹשֶׁה וְאַבְיָה יִרְקַב בְּפִנְיָהּ הַלֵּא
תִּפְלֵם שְׁבַעַת יָמִים תִּסְגֹּר שְׁבַעַת יָמִים מִחוּץ
לְמַחֲנֶה וְאַחַר תֵּאֱסֹף" (במדבר יב, א-ג-ד-ה-ו-ז-ח-ט-י)

סא.

(ח"א כא, ו)

זֶה טַעַם רַק שֶׁל הַחֲלִיצָה, שְׁנֵאמַר (דְּבָרִים
כה, ט): "וַיִּרְקַה בְּפִנְיֹו" - "בְּפִנְיֹו" דִּיקָא,
כִּי זֶה הוֹלֵךְ בְּלֹא זָרַע, וְלֹא הִנִּיחַ בְּרָכָה אַחֲרָיו
שִׁימְשִׁיכוּ 'שְׁכַל־הַפְּנִיִם' בְּעוֹלָם עַל־יְדֵי
מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים, וְאַחֲיוּ אֵינּוּ רוֹצֵה לְהַקִּים
שֵׁם אַחֲיוּ הַמֶּת וְאֵינּוּ רוֹצֵה לִיבֵם אוֹתָהּ
לְהַמְשִׁיךְ נִשְׁמַת הַמֶּת בְּעוֹלָם שְׁיֻכַּל לְתַקֵּן
אוֹר־הַפְּנִיִם.

בְּשִׁבְל־זֶה: "וַיִּרְקַה בְּפִנְיֹו" - וּבְזֶה ה'רַק'
נִרְאָה לְפַעְמִים 'פְּנֵי הַמֶּת'
דִּיקָא, וּבְזֶה ה'רַק' הוּא נִכְלָם, וְעַמְרַת הַבּוֹשָׁה
הוּא בְּפִנְיִם, וְזֶה עַל "שְׁלֹא רָצָה לְהַקִּים שֵׁם
אַחֲיוּ הַמֶּת" (דְּבָרִים שָׁם, ז).

זֶה בְּחִינַת (במדבר יב, יד): "וְאַבְיָה יִרְקַב יִרְקַב
בְּפִנְיָהּ הַלֵּא תִפְלֵם שְׁבַעַת יָמִים",
בְּחִינַת "שְׁבַעַת עֲנָנִים" שְׁעַל־יָדָם מְאִיר
"פְּנֵי הַמְּנוֹרָה" (עֵין לְעִיל עַל פְּסוּק בְּהַעֲלוֹתָךְ אֶת
הַנְּרוֹת). וְהוּא "לֹא רָצָה לְהַקִּים שֵׁם אַחֲיוּ
הַמֶּת" - עַל־כֵּן: "וַיִּרְקַה בְּפִנְיֹו", וְהֵינּוּ
'בְּשִׁת־פְּנִיִם'.

זֶה שְׁאֵמְרוּ (יְבָמוֹת נב.): "הַיְבָמָה נִקְנִית
בְּמֵאֵמֶר" - זֶהוּ 'הַפֶּה הַבְּשִׁת', בְּחִינַת
(תְּהִלִּים כט, ט): "כִּלּוֹ אֵמֶר כְּבוֹד", הַפֶּה שֶׁל
"תִּפְלֵם שְׁבַעַת יָמִים".

וְ'מְרִים', שְׁפָגְמָה בְּכְבוֹד מִשָּׁה, שֶׁהוּא
בְּחִינַת 'שְׁפַע אֱלֹקֵי' וּפְגָמָה
בְּבְחִינַת "שְׁבַעַת הַנְּרוֹת" - כִּי הוּא הִיָּה 'עָנָו'
'שְׁפַל' וְ'סִבְלָן', וְלֹא חָרָה אַפּוֹ עַל בְּזִיוּנוֹ,
בְּחִינַת 'חֲטָם'; וְכַתִּיב בֵּה (במדבר שָׁם, ח): "פֶּה
אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ", בְּחִינַת 'פֶּה'; וְכַתִּיב בֵּה
(שָׁם): "וְתִמְנַת ה' יִבִּיט", בְּחִינַת 'עֵינַיִם';
וְכַתִּיב בֵּה (במדבר שָׁם, ז): "בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן"
הוּא, בְּחִינַת 'אֲדַנִּין', בְּחִינַת (מְשָׁלֵי יא, יג):
"נֶאֱמָן רוּחַ מְכַסֶּה דְבַר".

בְּשִׁבְל־זֶה נִצְטָרְעָה, "דָּא סְגִירוֹ דְּנִהוֹרָא
עַלָּאָה" (אֲהַר תְּזַרִיעַ מַטְ:), הֵינּוּ:
'אוֹר־הַפְּנִיִם' הַנִּל, וְכַתִּיב בֵּה (במדבר שָׁם, טו):
"תִּסְגֹּר מִחוּץ לְמַחֲנֶה שְׁבַעַת יָמִים".

זֶה שְׁבַקֵּשׁ אֶהְרֵן (שָׁם שָׁם, יב): "אֶל נָא תְהִי
כַּמֶּת אֲשֶׁר בְּצִאתוֹ מִרְחֹם אִמּוֹ וַיֵּאכַל
חֲצִי בְשָׂרוֹ" - כִּי עַל־יְדֵי "סְגִירוֹ דְּנִהוֹרָא"
עַלָּאָה" הִיא בְּבְחִינַת 'מֶת', כִּי "מְצָרַע חָשׁוּב
כַּמֶּת" (נְדָרִים סד:).

"אֲשֶׁר בְּצִאתוֹ מִרְחֹם אִמּוֹ" - זֶה בְּחִינַת
'בְּנוֹם' - שְׁעַל־יְדֵי ה'בְּנוֹם', "אֲתַתָּה
אִמָּה, שְׁאֲשַׁתּוֹ נַעֲשִׂית לּוֹ אִם" (אֲהַר לְדִלְךָ צב.
מְשַׁפְּטִים ק.).

"וַיֹּאכַל חֲצִי בָשָׂרוֹ" - הִינּוּ: שְׂאִין לוֹ בַת-
זוּג, כִּי הִבְעֵל וְאִשְׁתּוֹ הֵם תְּרֵי
 פִּלְגָא גּוּפָא, וְעַכְשָׁו שְׂאִשְׁתּוֹ הִיא אִמּוֹ, נִמְצָא:
 שְׂנֵאָכֵל "חֲצִי בָשָׂרוֹ" וְאִין לוֹ בַת-זוּג.

[פְּרוּשׁ (מוֹהֲרַנ"ט ז"ל בְּתוֹךְ לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן): כִּי מִי שְׂמַת בְּלֵא
 בָּנִים, אִשְׁתּוֹ צְרִיכָה לְהִתְיַבֵּם, וְנִתְגַּלְגַּל הַמַּת בְּהֵבֵן הַנוֹלָד
 מֵאִשְׁתּוֹ שְׂנִיתִיבְמָה לְאִחִיו, וְהוּא צֶעֶר וְעָנָשׁ גָּדוֹל לְהַמַּת
 שְׂאִשְׁתּוֹ נַעֲשִׂית לוֹ אִם, כִּי עַכְשָׁו מְכַרְח לְהִיזוֹת נוֹלָד
 מֵאִשְׁתּוֹ, וְאִשְׁתּוֹ נַעֲשִׂית לוֹ אִם; כִּי זֶה 'בֶּן הִיבְמָה' שְׂבָאָמַת
 הוּא בַעֲלָה שֶׁל הִיבְמָה, וְאִשְׁתּוֹ נַעֲשִׂית לוֹ אִם, אִין לוֹ בַת-
 זוּג, מֵאַחַר שֶׁבַת-זוּגוֹ נַעֲשִׂית לוֹ אִם.

וְזֶהוּ שֶׁפִּרְשׁ רַבְנּוּ ז"ל: שֶׁבִקֵּשׁ 'אַהֲרֹן' עַל 'מְרִים' שֶׁפָּגְמָה
 בְּשִׁכְלֵ-הַפְּנִים, שֶׁזֶהוּ הַפָּגַם שֶׁל הַמַּת בְּלֵא בָּנִים כִּנְ"ל:
 "שְׂלֵא תְהֵא נַעֲנֶשֶׁת חֶסֶד-וְשִׁלּוּם בַּעֲנֶשׁ הַיְבוּס".

וְזֶהוּ: **"אֵל נָא תְהִי כַּמַּת אֲשֶׁר בְּצִאתוֹ מִרְחֹם אִמּוֹ" - שְׂלֵא**
 תַּחֲיָה כַּמַּת בְּלֵא בָּנִים, אֲשֶׁר מְכַרְח לְצִאת שְׂנִית בְּגִלְגוּל
 מִרְחֹם אִמּוֹ, הִינּוּ שְׂאִשְׁתּוֹ נַעֲשִׂית לוֹ אִם, אֲשֶׁר מַחֲמַת זֶה
"וַיֹּאכַל חֲצִי בָשָׂרוֹ" - הִינּוּ: 'חֲצִי גּוּפוֹ' נֵאָכֵל, שְׂאִין לוֹ
'בַת-זוּג, שֶׁהִיא "חֲצִי בָשָׂרוֹ" 'פִּלְגָא גּוּפוֹ'.

[חֵי-מוֹהֲר"ן טז: מַה שֶׁכָּתַב שָׁם (בְּלְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן ח"א כ"א)
 בַּעֲנֵן מְרִים שֶׁפָּגְמָה בְּכַבּוֹד מִשָּׁה, וְאַהֲרֹן בִּקֵּשׁ (בַּמִּדְבָּר י"ב,
 י"ב): **"אֵל נָא וְכוּ' בְּצִאתוֹ מִרְחֹם אִמּוֹ" -** שֶׁזֶה בַּחֲנִינַת עֲנֶשׁ
 הַיְבוּס, עֵינֵי-שָׁם - יֵשׁ בְּזֶה 'נִפְלְאוֹת גְּדוּלוֹת' - כִּי רַמְזוּ בְּזֶה
 עַל בְּתוֹ 'מְרִים' ז"ל, שֶׁהִיָּתָה כַּלְתּוֹ שֶׁל הָרֶב ר' לִיבוּשׁ
 מְוֹאֲלֵטְשִׁיֶּסֶק זצ"ל, שֶׁנִּסְעַע לְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל עִם כָּל בָּנָיו,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה נִסְעָה גַם בְּתוֹ לְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל, וְכַמָּה שָׁנִים אַחַר
 פְּטִירַת רַבְנּוּ ז"ל נִתְיַבְמָה שָׁם].

"וַיֹּצֵעַק מִשָּׁה אֵל ה'" (בַּמִּדְבָּר י"ב, י"ג)

סב.

(ח"א עה)

בְּתוֹרָה וְתַפְלָה, יֵשׁ שְׁנֵי גּוּנִים: **'מַחְשְׁבָה'**
ו'צִעְקָה'. וְהוּא בַּחֲנִינַת 'מִשָּׁה'
 וְדוּד'. כִּי ה'צִעְקָה' - בַּחֲנִינַת (מִשְׁלֵי א, כ):
"חֲכָמוֹת בַּחוּץ תִּרְנָה". וְב'מַחְשְׁבָה' - בַּחֲנִינַת
 (שִׁירֵי-הַשִּׁירִים ז, ב): **"חֲמוּקֵי יִרְכֹּי".**

ב'מִשָּׁה' כְּתִיב (שְׁמוֹת ח, ח; י"ז, ד; בַּמִּדְבָּר י"ב, י"ג):
"וַיֹּצֵעַק מִשָּׁה", וְכְתִיב (דְּבָרִים ל"א,
 א): **"וַיִּלְכֹּד וַיַּדְבֵּר" וְכוּ', כְּלוֹמַר: שֶׁהָיָה מִקְהִיל**
קַהְלוֹת בְּרַבִּים, וְזֶה בַּחֲנִינַת: "חֲכָמוֹת בַּחוּץ
תִּרְנָה".

וּב'דוּד' כְּתִיב (תְּהִלִּים סח, כ"ז): **"בְּמַקְהֵלוֹת**
בְּרַכּוֹ אֱלֹקִים", וְהוּא גַם-כֵּן:
"חֲכָמוֹת בַּחוּץ תִּרְנָה".

"אֵל נָא רַפָּא נָא לָה" (בַּמִּדְבָּר י"ב, י"ג)

סג.

(ח"א קה)

"ישׁ אֵצֶל הַשָּׁם-יִתְבָּרַךְ, רְחֻמִּים-פְּשׁוּטִים'
וְרְחֻמִּים-גְּדוּלִים' - רְחֻמִּים-פְּשׁוּטִים
דְּזַעֲרֵי-אַנְפִּין, וְרְחֻמִּים-גְּדוּלִים דְּעֵתִיקָא-
סְתִימָאָה" (זֵהר נְשֵׂא אֲדָרָא-רַבָּא קל"ז):

וְאָנוּ מְעוֹרְרִים רְחֻמִּים' אֵצֶלוֹ יִתְבָּרַךְ:
 שְׂבָאֵלוֹ ה'רְחֻמִּים', יַעוֹרֵר בְּעֵצְמוֹ אֶת
 ה'רְחֻמִּים-הַגְּדוּלִים' שְׂאִין אָנוּ יְכוּלִים לְהַגִּיעַ
 אֲלֵיהֶם, רַק הוּא בְּעֵצְמוֹ יִתְבָּרַךְ צָרִיךְ
 לְהַתְּפַלֵּל עַל-זֶה.

דְּהִינּוּ: שְׁבִרְחֻמֵי-הַפְּשׁוּטִים' שְׂאָנוּ
מְעוֹרְרִים - עַל-יְדֵי אֵלוֹ ה'רְחֻמִּים',
יִרְחַם עָלֵינוּ וַיַּעוֹרֵר בָּהֶם ה'רְחֻמִּים-הַגְּדוּלִים'
שְׂלוֹ, שֶׁהֵם רְחֻמִּים-גְּדוּלִים דְּעֵתִיקָא-
סְתִימָאָה' - וּמִשָּׁם יִהְיֶה לָנוּ יְשׁוּעָה בְּוֹדָאֵי.
 (עֵינֵן לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, עֵרוּבֵי-תַחוּמֵינֵן ג.)

וְזֶהוּ פְּרוּשׁ הַפְּסוּק (בַּמִּדְבָּר י"ב, י"ג): "אֵל נָא
רַפָּא נָא לָה" (בַּמִּדְבָּר י"ב, י"ג) - לְכַאֲוָרָה
תְּמוּזָה מְאֹד כְּפֹל תַּבַּת "נָא"!!

אֲדָ עֵתָה מְבַאֵר הַיֵּטֵב: שֶׁ'מִּשָּׁה-רַבְנּוּ עָלְיוֹ-
הַשְּׁלוֹם' בִּקֵּשׁ זֹאת מִהַשָּׁם-יִתְבָּרַךְ:

שְׁהוּא בְּעֶצְמוֹ כְּבִיכּוּל יִתְפַּלֵּל וַיִּבְקֶשׁ
מֵעֶצְמוֹ שְׂיִרְפָּא אוֹתָהּ!

וְעַתָּה מַה מְתוּק מִדְּבַשׁ הִתְכַּת הַמְקָרָא
הַזֶּה. וְזָהוּ: "אֵל נָא" - הִיגוּ:
שְׁהִתְפַּלֵּל לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ וְאָמַר לוֹ: "אֵל" -
"נָא" וּבִקֵּשׁ וְהִתְפַּלֵּל בְּעֶצְמָךְ מִלְּפָנָיִךְ:
"רְפָא נָא לָהּ".

סד.

(ח"א קעד)

"כְּשֶׁה'דִּינִין' חֲסִינְשְׁלוֹם גּוֹבְרִים עַל
הָאָדָם, אֵין לְהַמְתַּפְּלֵל
עֲבוּרוֹ לְהַזְכִּיר שְׁמוֹ, שְׁלֵא יִתְגַּבְּרוּ הַדִּינִין
חֲסִינְשְׁלוֹם" (זֶהר נח סט:).

וּכְמוֹ דְאִיתָא (שְׁעַר־הַפְּסוּקִים בְּרֵאשִׁית; לְקוּטִי-
תוֹרָה לְהָאָרִיז"ל בְּרֵאשִׁית): "שְׁנַח' לֹא
קָרָא לוֹ אָבִיו שֵׁם בְּעַת לְדָתוֹ [רַק כְּשֶׁהִגְדִּיל].

מִשּׁוּם שְׁהִיָּה אֵז הָעוֹלָם בְּ'דִינִין'. וְעַל-כֵּן
לֹא רָצָה אָבִיו לִתֵּן לוֹ 'שֵׁם' - כִּי עַל-יַדֵּי
ה'שֵׁם' יִהְיֶה נֶפֶר וּמְסָיִם בֵּין הַמְקַטְרָגִים,
וַיּוֹכְלוּ הַדִּינִים לְהִתְגַּבֵּר עָלָיו".

וְזָהוּ כְּשֶׁהִתְפַּלֵּל 'מִשְׁה־רִבְנוּ עָלָיו-
הַשְּׁלוֹם' עַל 'מְרִיָּם', לֹא הִזְכִּיר שְׁמָהּ,
רַק אָמַר סֵתֵם: "אֵל נָא רְפָא נָא לָהּ" (בְּמִדְבָּר
יב, יג) - כִּי מִחֲמַת שְׁהִיָּו הַדִּינִין גּוֹבְרִים עָלֶיהָ,
לֹא רָצָה לְהַזְכִּיר שְׁמָהּ בְּפִרוּשׁ כַּנֶּ"ל.

וְאִף-עַל-פִּי־כֵן הָעֲלִים שְׁמָהּ בְּרִמּוֹז
נִפְלָא בְּתוֹךְ תְּפִלָּתוֹ - כִּי
"נ"א רפ"א", בְּגִימַטְרִיא "מְרִיָּם יוֹכֵב"ד"
מְכוּן מִמֶּשׁ, הִיגוּ: שֵׁם הַחֹלָה וְשֵׁם אִמָּהּ,
שְׁצָרִיךְ לְהַזְכִּיר עַל הַחֹלָה כְּשֶׁמִּתְפַּלְּלִין
עָלָיו.

הפטרות פרשת בהעלותך

"ונחל ה' את יהודה חלקו על אדמת הקדש"
(זכריה ב, טז)

א.

(ח"א מד)

כְּשֶׁאָנוּ מוֹחֲאִין בַּה' אֶל כַּף בְּשַׁעַת הַתַּפְּלָה
- עַל-יַדֵּי־זָה יֵשׁ בַּח בְּיַדֵּינוּ לְטַהַר
'אֹיִר אֶרֶץ הָעַמִּים, וְלִגְרַשׁ אֹיִר הַטָּמֵא'.

כִּי חוֹזֵר אֶרֶץ תַּחַת מְשַׁלַּת הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִידוֹ לָתֵת לְכֹל מִי שִׁירָצָה.
וְנִטְהַר אֹיִר הַמְּקוֹם שֶׁמִּתְפַּלֵּל שָׁם אִישׁ
הַיִּשְׂרָאֵלִי, וְשׂוֹאֵב הָאֹיִר הַקְּדוֹשׁ כְּמוֹ בְּאֶרֶץ-
יִשְׂרָאֵל. נִמְצָא: עַל-יַדֵּי־זָה הַתַּפְּלָה הִיא
בְּאֹיִרָא דְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל'.

וְזָה פְּרוּשׁ (חוֹשֵׁעַ יב, יא): "וַיְבִיד הַנְּבִיאִים
אֲדָמָה" - עַל-יַדֵּי הַיָּדַיִם, עַל-יַדֵּי
'מִחֲאֵת-כַּף, הַדְּבוּרִים נְדָבָרִים בְּ"אֲדָמַת
קֹדֶשׁ" (זכריה ב, טז). "נְבִיאִים" - לְשׁוֹן דְּבוּר'.

"הסירו הבגדים הצאים" (זכריה ג, ד)

ב.

(ח"א יד, ה)

ה'פושעי-ישראל, עדין רחוקים
מהקדשה מאד,
ויכול להיות להם מניעות רבות, וצריך להם
יגיעות רבות כדי להפשיט מהם ה'בגדים
צואים' שהלבישו, כמו שכתוב (זכריה ג, ד):
"הסירו הבגדים הצאים".

כִּי אֵלוֹ "הַבְּגָדִים הַצְּאִים", הֵם מוֹנְעִים
אוֹתָם מִלְּחַזֵּר לְקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהֵם
מַפְסִיקִים כְּמוֹ נֶהָר הַמַּפְסִיק, שְׂאִי אֶפְשָׁר
לְהֵלֵךְ דְּרֹךְ אוֹתוֹ הַנֶּהָר.

וְצָרִיךְ לְהַשְׁלִיךְ מֵהֶם "הַבְּגָדִים הַצְּאִים",
כְּדֵי לְהַסִּיר הַמַּפְסִיקִים וְהַמוֹנְעִים
וְהַמַּסְכִּים הַמְבַדִּילִים בֵּינָם לְבֵין הַקְּדוּשָׁה.
וְעַל-יַדֵּי שְׁמַפְשִׁיטוֹן וּמַשְׁלִיכִין מֵעֲלֵיהֶם
"הַבְּגָדִים הַצְּאִים" - נִתְבַּטְּלִים כָּל הַמְּנִיעוֹת
וְהַמַּסְכִּים הַמְבַדִּילִים בֵּינָם לְבֵין הַקְּדוּשָׁה.

ג.

(לקוטי-הלכות, ציצית ה, ז)

עַל-יַדֵּי הָעִבְרוֹת חֲסוֹשׁוֹלָם, נַעֲשִׂים
"בְּגָדִים צוּאִים" (זכריה ג, א), חֲסוֹ-
וְשׁוֹלָם. וְ"בְּגָדִים צוּאִים" זֶה בְּחִינַת רִיחַ-
רַע' שֶׁל הַמַּעֲשִׂים-רָעִים, שֶׁהָרִיחַ נִמְשָׁךְ
בְּהַבְּגָדִים דִּיקָא.

כִּי כְּפִי עֲבוֹדָתוֹ שֶׁל אָדָם - כֵּן הַלְּבוּשׁוֹ
שֶׁלוֹ לְטוֹב אוֹ לְהַפָּךְ, וְעַקֵּר הוּא הָרִיחַ'
כַּנ"ל, שֶׁעַל-יַדֵּי מַעֲשִׂים-רָעִים חֲסוֹשׁוֹלָם,
הַלְּבוּשׁוֹ שֶׁלוֹ מֵעֲלִין רִיחַ-רַע', בְּחִינַת
"בְּגָדִים צוּאִים" כַּנ"ל. וְלְהַפָּךְ עַל-יַדֵּי
'מִצּוֹת צִיצִית' שֶׁהֵם 'תְּקוּנַת-הַבְּגָדִים' - עַל-
יַדֵּי־זָה הַבְּגָדִים וְהַלְּבוּשׁוֹ מֵעֲלִין רִיחַ-טוֹב'
וְכוֹ' וְכוֹ'.

ד.

(לקוטי-הלכות, חקות-העפ"ם א)

ה'בגדים' שֶׁל הָאָדָם, מְרַמְזִין עַל מְדוּתוֹ
שֶׁל הָאָדָם, כְּמוֹבָא בְּסֵפֶר הָא"ב

(ספר-המדות, בגדים א) - כי ה'מלבושין' הם כפי 'תקון-הברית' של כל אחד, שפזה תלוי כל המדות, כידוע.

עין במאמר (לקוטי-מוהר"ן ח"א) סימן כ"ט: "שעקר תקון הבגדים, שיהיו בבחינת 'בגדים לבנים', כמו שפכתוב (קהלת ט, ח): 'בכל עת יהיו בגדיך לבנים' - הוא תלוי ב'תקון-הברית' וכו'".

ועל-כן ישראל משנין במלבושיהם מכל השבעים אמות, ויש להם כמה מצות בהבגדים, כגון ציצית ושעטנ"ז. כי הבגדים של ישראל יקרים מאד, כמו שפכתוב (שיר השירים ד, יא): "זריח שלמתוך פריח לבנון". כי עקר 'קדשת ישראל', שהוא 'שמירת-הברית' - תלויים ונכרים בה'בגדים' כנ"ל.

כי 'בגדי ישראל' הם בבחינת "בגדים לבנים" כנ"ל, ועל-כן זכו ישראל ל'תקון-הבגדים', דהינו 'מצות ציצית' שהוא 'תקון-הבגדים', שהוא בבחינת "בגדים לבנים", בחינת 'טלית לבן'.

הפך 'פגם-הברית' שמשם 'פגם-הבגדים', דהינו: בגדים מלכלכים על-ידי 'בתמים', בחינת 'דם נדות', שהוא בחינת "בגדים צואים" (זכריה ג, ג).

כי עקר הענש שנענשין להתלבש ב'בגדים צואים' חסו-שלום, הוא רק על-ידי 'פגם-הברית', כמו שפכתוב (זכריה ג, ג): "ויהושע היה לבש בגדים צואים" - וזה היה "על שהיו בניו נשואי נכריות" (סנהדרין צג).

כי 'פגם-הברית' נפר בה'בגדים', בבחינת (ירמיה ב, לד): "גם בכנפיך נמצאו דם,

נפשות אביונים נקיים", שזה בחינת 'פגם-הברית', שהוא "כאלו שזיפה דם נקי חסו-ושלום" (נדה יג).

כי "בגדים צואים", שהם בגדים מלכלכים מבתמים ודם נדות, שזהו בחינת 'טלית אדם', שהוא הפך מ'ציצית', שהוא בחינת 'טלית לבן' כנ"ל - כי 'טלית אדם' הוא בחינת 'עשו', כמובא בדברי רבנו (ח"א ח) וכו'.

"ונתתי לך מהלכים בין העמדים האלה"
(זכריה ג, ז)

ה.

(לקוטי-הלכות, השפמת-הפקד ד, ז)

ה'צדיקים' נקראים 'מהלכים', על-שם שהולכים מדרגא לדרגא תמיד, כמו שפכתוב (זכריה ג, ז): "ונתתי לך מהלכים בין העמדים" וכו'.

ו.

(לקוטי-הלכות, ענין קדישו)

ה'מלאכים', אין להם 'בחירה' כי נקראים "עומדים" (זכריה ג, ז).

ז.

(לקוטי-הלכות, ערובי-תחומין ה, ד)

זה ידוע: שהחלוק שבין ה'צדיק' ובין ה'מלאכים', היא ה'בחירה' - שעל-ידי זה נתעלה אור נשמת הצדיק והשגתו, מאור נשמתם והשגתם של המלאכים והשרפים וכו' - מחמת שנקראים "עומדים" (זכריה ג, ז) ואין להם 'בחירה'.

"רִאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב בְּלֶה וְגִלְגָּה עַל רֹאשָׁהּ, וְשִׁבְעָה נִרְתִּיָּה עָלֶיהָ, שִׁבְעָה וְשִׁבְעָה מוֹצְקוֹת לְנֹרוֹת אֲשֶׁר עַל רֹאשָׁהּ - וְשָׁנִים זִיתִים עָלֶיהָ אֶחָד מִיָּמִין הַגִּלְגָּה וְאֶחָד עַל שְׂמֹאלָהּ - וְאֶעֱנֶה וְאֹמַר אֶל הַמְּלָאךְ הַדֹּבֵר בִּי לֵאמֹר מָה אֵלֶּה אֲדֹנָי - וַיַּעַן וְכוּ' לֹא בַחִיל וְלֹא בַכַּח בִּי אִם בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת - מִי אַתָּה הַר הַגְּדוֹל לְפָנָי זֶרְבָבֶל לְמִישֹׁר וְהוֹצִיא אֶת הָאֶבֶן הָרֹאשָׁה תְּשֹׂאוֹת חֵן חֵן לָהּ" (זכריה ד, ב'ג'ד'ו'ז)

בִּי עַל־יַדֵּי תוֹרָה וּתְפִלָּה, שְׁעַל־יַדֵּי־זָה מְבַרְרִין ה'טוֹב מִן הָרָע, שְׁזָה בַחֲנִינַת כָּל מְרֵאָה הַמְּנוֹרָה בְּנ"ל - עַל־יַדֵּי־זָה זוֹכָה לְרוּחֵי־חַיִּים, וְנִשְׁלָם כָּל ה'חֶסְרוֹנוֹת'.

וְזָהוּ: "לֹא בַחִיל וְלֹא בַכַּח בִּי אִם בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת, מִי אַתָּה הַר הַגְּדוֹל לְפָנָי זֶרְבָבֶל לְמִישֹׁר" וְכוּ'. בִּי זֶרְבָבֶל הָיָה אֶז הַצְּדִיק־הַדּוֹר, וְעָמְדוֹ כְּנִגְדּוֹ כְּמָה רְשָׁעִים לְבַטְלוֹ מֵעֲבוֹדָתוֹ.

וְעַל־זָה נֶאֱמַר: "לֹא בַחִיל וְלֹא בַכַּח בִּי אִם בְּרוּחֵי" וְכוּ' - שְׁעַל־יַדֵּי בַחֲנִינַת הַמְּשַׁכֵּת ה'רוּחֵי־חַיִּים' שְׁמִמְשִׁיךְ הַצְּדִיק־הַגְּמוּר, עַל־יַדֵּי־זָה יִכְנִיעַ וְיִפִּיל כָּל ה'שׁוֹנְאִים'.

בַּחֲנִינַת: "מִי אַתָּה הַר הַגְּדוֹל לְפָנָי זֶרְבָבֶל לְמִישֹׁר" - שְׁכָל הַמוֹנְעִים הָעוֹמְדִים לְפָנָיו כְּהַר, בְּכֵם יִתְבַּטְלוּ עַל־יַדֵּי בַחֲנִינַת ה'רוּחֵי־חַיִּים' הַנ"ל.

ט.

(לקוטי־הלכות, ברפת־השחר ה, מז)

וְזָהוּ בַחֲנִינַת מְרֵאָה הַמְּנוֹרָה שֶׁל זְכַרְיָה, שְׁמִפְטִירִין בְּפִרְשַׁת בְּהַעֲלוֹתְךָ וּב'שִׁבְתָּ חֲנֻכָּה, שְׂרָאָה אֶת הַמְּנוֹרָה וְכוּ' - "וְשָׁנִים זִיתִים עָלֶיהָ אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד מִשְׂמֹאל, וְאֹמַר מָה אֵלֶּה אֲדֹנָי, וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלֹא יָדַעְתָּ מָה אֵלֶּה, וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי" (זכריה ד, ה).

הֵינּוּ: שְׁגַם זְכַרְיָה נִתְקַשָּׁה עַל עֶסֶק תְּקוּן הַמְּנוֹרָה מְאֹד.

מַחְמַת שְׂרָאָה: שְׁ"שָׁנִים זִיתִים עָלֶיהָ, שְׁהֵם שְׁנֵי אֵילָנוֹת. "אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד מִשְׂמֹאל" - שְׁהֵם בַּחֲנִינַת אֵילָנָא דְחַיִּי וְאֵילָנָא דְמוֹתָא, שְׁהֵם בַּחֲנִינַת סְטְרָא

ת.

(ח"א ת, ח)

וְזָהוּ (זכריה ד, ב): "רִאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב" - הִיא הַתּוֹרָה הַנְּחַמְדִים מְזָהָב" (תהלים יט, א).

"וְגִלְגָּה עַל רֹאשָׁהּ" - פִּרְשׁ רַש"י: "מַעְיָן" - הוּא הַמַּעְיָן הַיּוֹצֵא מִבֵּית ה'" (יואל ד, יח), הוּא הַתְּפִלָּה.

"וְשִׁבְעָה נִרְתִּיָּה" - הֵם הַנְּשָׁמוֹת דְּאֶתְרֵבִיאוּ בְּגֵן" (תקוני־זוהר ל), הַנְּחַלְקִים לְשִׁבְעַת פְּתוֹת'.

"שִׁבְעָה וְשִׁבְעָה מוֹצְקוֹת" - הֵם מ"ט אֹרוֹת, שְׁהוּא אֹר הַגְּנוּז לְעֵתִיד' (רש"י שם בְּזְכַרְיָה), בַּחֲנִינַת: "עֵדוֹן עֵין לֹא רָאִתָּה" (תקוני־זוהר פה), שְׁהוּא בַּחֲנִינַת ה'תְּפִלָּה' בְּנ"ל.

"וְשָׁנִים זִיתִים עָלֶיהָ" - פִּרְשׁ רַש"י: "שְׁנֵי אֵילָנוֹת" - הֵינּוּ: אֵילָנָא דְחַיִּי וְאֵילָנָא דְמוֹתָא, הֵינּוּ: טוֹב וְרָע'.

וְזָהוּ: "אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד מִשְׂמֹאל" - "וּמִשָּׁם יִפְרֹד" (בראשית ב, י) - שְׁנִפְרֹד הָרָע מִה'טוֹב, זָה לְיָמִין וְזָה לְשְׂמֹאל'.

"וְאֹמַר אֶל הַמְּלָאךְ מָה אֵלֶּה, וַיַּעַן וְכוּ' לֹא בַחִיל וְלֹא בַכַּח בִּי אִם בְּרוּחֵי" - הֵינּוּ בַּחֲנִינַת ה'רוּחֵי־חַיִּים'.

דְּקַדְשָׁהּ וְסִטְרָא־אֲחֵרָא שְׂפַנְגֵּדָה -
שְׂמִתְגַּבֵּר בְּכָל פַּעַם רַע' לְעַמַּת טוֹב' וְכוּ'.

עַל־כֵּן שָׁאֵל (שָׁם א, ט; ב, ב): "מָה אֵלֶּה"
שְׁתֵּי פְעָמִים - כִּי לֹא הָיָה יָכֹל
לְהַשִּׁיג אִיךָ יְכוּלִין לְכַבֵּשׁ הָרַב כְּזֶה? מֵאַחַר
שֶׁהַסִּטְרָא־אֲחֵרָא מִתְגַּבֵּר כְּנֶגֶד כָּל אָדָם כָּל־
כַּף כָּל־כַּף בְּכָל פַּעַם.

וְהַשִּׁיב לוֹ הַמְּלֵאךָ (שָׁם פְּסוּקוֹ): "לֹא בַחִיל
וְלֹא בַכַּח, כִּי אִם בְּרוּחַ אֱמֶר ה'!
צְבָאוֹת" - בְּחִינַת רְצוֹן שְׁנִקְרָא "רוּחַ ה'
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יחזקאל כ, לב): "הָעֹלָה עַל
רוּחֲכֶם".

הִינֵנו: עַל־יְדֵי 'תִּקְוָה הַרְצוֹן־דְּקַדְשָׁהּ'
הַנְּמָשֵׁךְ מִ"רוּחַ ה'" עַל־יְדֵי הַצְּדִיקִי־
אֲמֹת' בְּחִינַת 'מִשָּׁה' - עַל־יְדֵי־זֶה יִתְגַּבֵּר כָּל
אֶחָד, "לֹא בַחִיל וְלֹא בַכַּח", כִּי אִם עַל־יְדֵי
'תִּקְוָה הַרְצוֹן' וְכוּ' וְכַנֵּ"ל.

וְזֶהוּ (זְכָרְיָה ד, ז - שָׁם בְּהַפְטָרָה): "מִי אַתָּה הָרַב
הַגָּדוֹל לִפְנֵי זָרְבָבֶל לְמִישָׁר" -
שְׂאֵפְלוֹ הַ"הָר הַגָּדוֹל", שֶׁהוּא בְּחִינַת
'הַשּׁוֹנְאִים וְהַמּוֹנְעִים הַגָּדוֹלִים' (וְכַעֵין שְׂפָרַשׁ
רש"י שָׁם).

"לִפְנֵי זָרְבָבֶל לְמִישָׁר" - כִּי כָּל־מִי
לִפְנֵי הַצְּדִיק־הָאֲמֵת, בְּחִינַת
"זָרְבָבֶל שֶׁהוּא בְּחִינַת מְשִׁיחַ" (תַּנְחוּמָא תוֹלְדוֹת
יד), עַל־יְדֵי 'תִּקְוָה־הַרְצוֹן' שִׁיאִיר בְּיִשְׂרָאֵל,
וְכַנֵּ"ל. (עֵינ־שָׁם בְּפָנִים בְּאַרְיִכוֹת בְּעֵינֵי קַדְשֵׁי נְרוֹת
הַמְּנֹרָה).

י

(לְקוּטֵי־הַלְכוּת, קָרִיאת־שִׁמְעֵה, יט)

נִמְצָא לְעֵיל בְּפְסוּק (בַּמִּדְבָּר ח, ב):
"בַּהֲעֹלְתְּךָ אֶת הַיְנֹרֹת".

לקוטי תפלות

פרשת בהעלותך

מפתח התפלות

[ו] "שֹׂאֵהוּ בַחִיקָה כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹק" - שְׂנֹזְפָה לְמִנְהִיג אֲמֵתִי, שִׁיטְגִיחַ עֲלֵינוּ וְיִשָּׂא אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹק" (לקוטי-תפלות ח"א יג).

[ז] "שֹׂאֵהוּ בַחִיקָה כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹק" - שְׂנֹזְפָה לְמִנְהִיג-אֲמֵת - שִׁינְהִיג אוֹתָנוּ בְּרַחֲמִים, "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹק" (לקוטי-תפלות ח"א יח).

[ח] "שֹׂאֵהוּ בַחִיקָה כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹק" - שְׂנֹזְפָה לְמִנְהִיג רוּעָה נְאֻמָּן, כְּמוֹ מִשָּׁה רַבְּנוּ עַל־יוֹ-הַשְּׁלוֹם - שִׁיטְא אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹק" (לקוטי-תפלות ח"א פא).

[ט] "שֹׂאֵהוּ בַחִיקָה כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹק" - שִׁתְּחוּס וְתַחֲמַל עֲלֵינוּ, בְּזָכוֹת הַצְּדִיקֵי-אֲמֵת שֶׁסָּבְלוּ יְסוּרִים רַבִּים וְגָדוּלִים בְּשִׁבְלֵנוּ, וְהָיוּ נוֹטְאִים אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹק", וְהַצִּילָנוּ מֵעֲתָה מְכַל מִינֵי צַעַר וְיְסוּרִים (תפלות-ותחנונים ח"א כה).

[י] "וְתַנַּח עֲלֵהֶם הַרוּחַ וְהֵמָּה בְּפִתְבִּי" - שְׂנֹזְפָה שִׁיְהִיוּ נִסְמָכִים מִנְהִיגִים וְרַבָּנִים הַגּוֹנִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְחַזַּק פְּתַב-יְדֵינוּ (לקוטי-תפלות ח"א סא).

[יא] "אֶלְדָּד וּמִידָד מִתְנַבְּאִים בַּמַּחֲנֶה, אֲדוֹנֵי מִשָּׁה כְּלָאִם"; "הִטַּל עֲלֵיהֶם צְרִי-צַבוּר, וְהֵם כְּלָאִם

[א] "בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֶּרֶת, אֶל מוֹל פְּנֵי הַמִּטְוָה יֵאִירוּ שִׁבְעַת הַנֶּרוֹת", "צְרִיךְ לְהַדְלִיק עַד שִׁתְּהָא שְׁלֵהֶבַת עוֹלָה מֵאֲלִיָּה" - שְׂנֹזְפָה לְקַדְשֵׁת 'שִׁבְעַת הַנֶּרוֹת', וְשְׂנֹזְפָה עַל-יְדֵי-זֶה ל'אור המקיפים הקדושים', 'שִׁפַּע רוּח־הַקֹּדֶשׁ'; וְשִׁתְּלֵהֵב לִבְנוּ בְּהַתְּלֵהבוֹת גָּדוֹל, וְשִׁתְּהָא שְׁלֵהֶבַת לִבְנוּ עוֹלָה תְּמִיד מֵאֲלִיָּה (לקוטי-תפלות ח"א כא).

[ב] "לֹא כֵן עֲבָדֵי מִשָּׁה, בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא. פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ וְגו', וְתִמְנַת ה' יִבִּיט" - שְׂנֹזְפָה לְקַדְשֵׁת 'שִׁבְעַת הַנֶּרוֹת', וְשְׂנֹזְפָה ל'הָאָרֶה וְהַתְּנוּצָצוֹת דְּקַדְשָׁה' מְקַדְשֵׁת 'מִשָּׁה-רַבְּנוּ עַל־יוֹ-הַשְּׁלוֹם' (תפלות-ותחנונים, הַשְּׂמֵטָה וְהַמִּשְׁךָ ל'לקוטי-תפלות ח"א כא ה"ל).

[ג] "עַל פִּי ה' יַחֲנוּ, וְעַל פִּי ה' יִסְעוּ" - שְׂנֹזְפָה לִידַע אִיךָ לְהַתְּנַהֵג בְּעִנְיָנֵי 'נְסִיעוֹת לְדַרְכֵימִים'; וְשֶׁכֵּל נְסִיעוֹתָנוּ יִהְיוּ עַל פִּי ה', כְּמוֹ הַנְּסִיעוֹת שֶׁל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר (לקוטי-תפלות ח"א מ).

[ד] "שִׁטּוֹ הָעַם וְלִקְטוּ", "בְּשִׁטּוֹתָא" - שְׂנֹזְפָה לְהַנְצִיל מִתְּאוֹת-מְמוֹן, וְלְהַנְצִיל מִטְרַדַת הַפְּרָנְסָה, וּמִלְרַדְף אַחֲרֵי הָעוֹלָם-הַזֶּה (לקוטי-תפלות ח"א ל).

[ה] "שֹׂאֵהוּ בַחִיקָה כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹק" - שְׂנֹזְפָה לְמִנְהִיגֵי רוּעֵי-יִשְׂרָאֵל, צְדִיקֵי-אֲמֵת, שִׁיטְאוּ אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֹק" (לקוטי-תפלות ח"א ד).

מְאֲלִיהֶם - שְׁנֹזֶפֶה לְהַנְצִיל מִ'הַתְּמוּנוֹת' וְצָרְכֵי-צְבוּר' (לקוטי-תפלות ח"ב א).

[יב] **וְהָאִישׁ מִשֵּׁה עֲנֹו מְאֹד, מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה** - שְׁנֹזֶפֶה לְהַתְּנוּדוֹת וְדוּוּי-דְבָרִים לְפָנָי הַצְּדִיק-הָאֵמֶת, שֶׁהוּא "עֲנִיו מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה" - וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּכְפֹּר לָנוּ עוֹנוֹתֵינוּ (לקוטי-תפלות ח"א ד).

[יג] **וְהָאִישׁ מִשֵּׁה עֲנֹו מְאֹד, מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה** - שְׁנֹזֶפֶה לְהַעֲנוּהוּ שֶׁל מִשֵּׁה רַבְּנוּ עֲלִיּוֹ-הַשָּׁלוֹם (לקוטי-תפלות ח"א צט).

[יד] **וְהָאִישׁ מִשֵּׁה עֲנֹו מְאֹד, מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה** - שְׁנֹזֶפֶה לְעֲנוּהָ אֲמִתִּית שֶׁל מִשֵּׁה רַבְּנוּ עֲלִיּוֹ-הַשָּׁלוֹם (לקוטי-תפלות ח"ב כ).

[טו] **וְהָאִישׁ מִשֵּׁה עֲנֹו מְאֹד, מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה** - שְׁנֹזֶפֶה לְפָלֵס דְרַכְנוּ וְלַדְעַת

אִיךָ לְהַתְּנַהֵג בְּעֲנִין עֲזוּת דְקֻדְשָׁה וְעֲנוּהָ אֲמִתִּית' (תפלות-וְתַחֲנוּנִים ח"א כ).

[טז] **וְתַדְבֵּר מְרִים וְאַהֲרֹן בְּמִשֵּׁה וְגו'.** וְהָאִישׁ מִשֵּׁה עֲנֹו מְאֹד, מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה - שְׁנֹזֶפֶה לְהַנְצִיל מִעוּוֹן לְשׁוֹן-הָרַע; וְשֵׁה צְדִיקִי-אֵמֶת יִהְיוּ כִּלְכָךְ גְּדוּלִים וְחֻזְקִים וְשִׁלְמִים בְּמִדַּת הָעֲנוּהָ, שֶׁפָּגַם לְשׁוֹן-הָרַע לֹא יִזִּיק לְעֲנוּתֵנוּתָם, כְּמוֹ מִשֵּׁה רַבְּנוּ שֶׁלֹּא הִזִּיק לוֹ בְּשׂוֹדְבוֹ עָלָיו לְשׁוֹן-הָרַע; וְשְׁנֹזֶפֶה גַם-כֵּן לְהִיּוֹת עֲנוּיִם בְּאֵמֶת (תפלות-וְתַחֲנוּנִים ח"א לג).

[יז] **וְתַמְנַת ה' יִבִּיט** - שְׁנֹזֶפֶה לְהַבִּיט בְּתַמוּנַת ה', שֶׁהוּא אוֹתִיוֹת הַתְּפִלָּה וְכוּ', עַל-יְדֵי שְׁנֹזֶפֶה לְהַמְחִיאת-כְּפִים בְּשִׁעַת הַתְּפִלָּה (לקוטי-תפלות ח"א קלה).

רַק כָּל דְּבוּרֵי יִהְיוּ דְבָרֵי אֵמֶת תָּמִיד בְּקֻדְשָׁה וּבְטָהֳרָה, וְאִזְכָּה לְקַדֵּשׁ אֶת פִּי, בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה וּבְכָל מִינֵי דְבוּרִים הַמְּקַדְּשִׁין אֶת הַפֶּה.

וְתַזְכֵּנִי לְקַדֵּשׁ אֶת עֵינַי, וְתַעֲזָרְנִי לְהַעֲצִים אֶת עֵינַי מִרְאוֹת בְּרַע, וְתַהֲיֶה בְּעֲזָרִי שֶׁלֹּא יִהְיֶה לִי שׁוֹם הַסְּתַפְלוֹת עַל שׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם-הַזֶּה כָּלֵל.

וּבְפָרְטִי תַעֲזָרְנִי וְתַצִּילֵנִי וְתַמְלִטְנִי, שֶׁלֹּא אֶסְתַּכַּל חֲסוֹשְׁלוֹם עַל שׁוֹם דְּבָר הַמְּכַיֵּא לִי הִרְהוּר חֲסוֹשְׁלוֹם.

חֹוֹם וְחַגְנֵי וְרַחֵם עָלַי וְהַצִּילֵנִי, וּמְלִט נַפְשִׁי מֵעַתָּה מִפָּגַם הִרְאוֹת, וְלֹא אֲתוּר אַחֵר לְבָבִי וְאַחֵר עֵינַי, "הַעֲבֹר עֵינַי מִרְאוֹת שׁוֹא בְּדַרְכֶיךָ חַיִּינִי".

א [א] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א כ א

(על-פי לקוטי-מוֹהַר"ן ח"א כא, 'עתיקא טמיר וסתיים')

"בְּהַעֲלוֹתְךָ אֶת הַנְּרוֹת, אֵל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוּרָה

יֵאִירוּ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת" (במדבר ח, ב)

"צָרִיךְ לְהַדְלִיק עַד שֶׁתֵּהָא שְׁלֵהֶבַת עוֹלָה מְאֲלִיהָ"

(רש"י; שְׁבַת כא.)

שְׁנֹזֶפֶה לְקַדְּשׁוֹת 'שְׁבַעַת הַנְּרוֹת' - וְשְׁנֹזֶפֶה עַל-יְדֵי-זֶה לְאוֹר הַמְּקִיפִים הַקְּדוּשִׁים, 'שִׁפְעֵ רֹחַ-הַקְּדוּשָׁה' - וְשִׁיתְלַהֵב לַבְּנוּ בְּהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוּל, וְשִׁתְהָא שְׁלֵהֶבַת לַבְּנוּ עוֹלָה תָּמִיד מְאֲלִיהָ

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְלֹא רַחֲמִים, שֶׁתְּרַחֵם עָלֵינוּ, וְתַעֲזָרְנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ מִהֲרָה, שְׁנַתְּחִיל מֵעַתָּה לְקַדֵּשׁ אֶת "שְׁבַעַת הַנְּרוֹת הַמְּאִירִין אֵל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה", שֶׁהֵם: הָעֵינַיִם, וְהָאָזְנַיִם, וְהַפֶּה, וְהַחֹטֵם.

וְתַזְכֵּנִי לְקַדֵּשׁ אֶת פִּי, שֶׁלֹּא יֵצֵא דְבָר שֶׁקָּר מִפִּי לְעוֹלָם, וְלֹא שׁוֹם דְּבוּר הַפּוֹגֵם אֶת הַפֶּה חֲסוֹשְׁלוֹם.

רשם כָּלֵל, כִּי אַתָּה יֹדַעְתָּ כִּי אֵין בָּנוּ כַח
לְתַקֵּן הַפְּגָמִים הָאֵלוּ, כִּי הִרְבִּינוּ לַפְּשַׁע
וּלְפָגַם בָּהֶם.

כִּי מִי יוּכַל לְשַׁעַר וּלְהַעְרִיךְ וּלְסַפֵּר כָּל
הַחֲטָאִים וְהַפְּגָמִים בְּאִמְרֵי פִינוּ,
מִיּוֹם הַיּוֹתִינוּ עַל הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה.
וְכַמָּה שְׁקָרִים יֵצְאוּ מִפִּי כַמַּעַט בְּכֹל יוֹם
וְיוֹם, וְכִמוֹ כֵּן שָׂאֵר חֲטָאִים וּפְגָמִים
גְּדוֹלִים שֶׁפָּגַמְתִּי בְּאִמְרֵי פִי, בְּדַבּוּרֵי
לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת, וְלִיצְנוּת, וּדְבָרִים-
בְּטָלִים, בְּלִי שַׁעוֹר וְעָרָךְ וּמִסְפָּר.

וּבַפְּרָט רַבּוּי וְעֵצָם הַפְּגָמִים הַמְרַבִּים
וְהַגְּדוֹלִים שֶׁפָּגַמְתִּי בְּעֵינַי, מִי
יּוּכַל לְשַׁעֲרָם וּלְסַפְּרָם, מִי יוּכַל לְפֹרְטָם
בְּפֶה, וְנִמְנַע מִמֶּנִּי אֲפֵלוּ לְהַתְּוֹדוֹת
עֲלֵיהֶם, מִכָּל-שָׁכֵן לַעֲשׂוֹת תְּקוּנִים הַרְבֵּה
כְּפִי רַבּוּי הַפְּגָמִים הָאֵלֶּה לְתַקְנָם, כִּי עַדִּין
לֹא עָבַר עָלַי יוֹם אֶחָד מִיָּמַי שֶׁלֹּא פָּגַמְתִּי
בוֹ בְּעֵינַי, בְּשׁוֹגֵג וּבְמַזִּיד בְּאִנּוּס וּבְרִצּוֹן.

וְאַתָּה לְבַד יוֹדַע, עַד הֵיכָן מַגִּיעַ פָּגַם
הָעֵינַיִם, אֲשֶׁר כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה
תְּלוּיָהּ בָּהֶם, אוֹי לִי וַי לִי, מָה אוֹמֵר מָה
אֲדַבֵּר, אִם אֲמַרְתִּי אֲסַפְּרָה כְּמוֹ אֶפֶס קָצֶה
מִפָּגַם הָעֵינַיִם שֶׁפָּגַמְתִּי בְּכֹל יוֹם וְיוֹם,
יְכַלֶּה הַזְּמַן וְהַמָּה לֹא יִכְלוּ, "אֲסַפְּרָם
מִחוּל יִרְבִּיּוֹן".

וְאִם אַתָּה בְּעֵצְמֶךָ לֹא תַעֲשֶׂה לְמַעַנְךָ
חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, וְתַתְּקֵן כָּל הַפְּגָמִים
הָעֲצוּמִים הָאֵלֶּה בְּרַחֲמֶיךָ, אֵין בְּיַדֵּינוּ
לְתַקֵּן פָּגַם אֶחָד מֵהֶם, מִכָּל-שָׁכֵן כָּלָם.
"אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְיָ אֲדַנִּי מִי יַעֲמֵד. כִּי
עִמָּךְ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרָא".

וְזַכַּנִּי לְקַדֵּשׁ אֶת אֲזְנֵי, וְאֲזַכֶּה לְשִׁמְעַ
תְּמִיד דְּבָרֵי חֲכָמִים אֱמִתִּיִּם,
וּלְהֶאֱמִין בָּהֶם, וַיְהִיָּה לִי אֱמוּנַת-חֲכָמִים
בְּשִׁלְמוֹת. וְתִהְיֶה בְּעֲזָרִי, שְׂאֵטָה אֲזְנֵי
תְּמִיד לְשִׁמְעַ דְּבָרֵי חֲכָמִים אֱמִתִּיִּם,
וַיִּכְנָסוּ דְבָרֵיהֶם בְּאֲזְנֵי, וַיַּעֲוֲרוּ אֶת לִבִּי
בְּאֱמֶת, לָשׁוּב אֵלֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ תְּמִיד.

וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִצִּילֵנִי, שְׁלֹא אֲשַׁמַּע
לְעוֹלָם וְלֹא יִכָּנַס בְּאֲזְנֵי שׁוֹם
דְּבוּר הַפְּגוּם, וְלֹא אֲשַׁמַּע וְלֹא אֶקְבֵּל שׁוֹם
דְּבוּר לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת, וְלֹא אֲשַׁמַּע
דְּבוּרֵי גְבוּל-פֶּה לְעוֹלָם, וְלֹא שׁוֹם דְּבוּר
פְּגוּם.

רַק אֲזַכֶּה לְשִׁמְעַ תְּמִיד דְּבוּרִים
קְדוּשִׁים, מִפִּי צְדִיקִים וְכַשְׂרִים
אֱמִתִּיִּם, דְּבוּרִים הַמְּקַדְּשִׁים אֶת אֲזֵן
הַשׁוֹמְעִים.

וְזַכַּנִּי שְׂיִהְיֶה לִי יִרְאת-שָׁמַיִם בְּאֱמֶת,
וְעַל-יַדֵּי-זֶה אֲזַכֶּה לְקַדֵּשׁ אֶת
חוּטְמִי, וַיִּקָּם בִּי מִקְרָא שְׁכַתוֹב:
"וְהָרִיחוּ בִירְאת יְהוָה".

וְכָל מָה שֶׁפָּגַמְתִּי עַד הֵנָּה בְּ"שִׁבְעַת
הַנְּרוֹת" הָאֵלוּ, עַל-יַדֵּי עֲוֹנוֹתַי
וּפְגָמֵי הַמְרַבִּים שֶׁחֲטָאתִי עִוִּיתִי וּפְשַׁעְתִּי
לְפָנֶיךָ, וּפָגַמְתִּי בְּפִי, וּבְעֵינַי, וּבְאֲזְנֵי,
וּבְחוּטְמִי, מִנְעוּרֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, בְּשׁוֹגֵג
וּבְמַזִּיד בְּאִנּוּס וּבְרִצּוֹן - עַל כָּלֵם תִּמְחַל
וְתִסְלַח לִי מִלֵּא רַחֲמִים חֲנוּן הַמְרַבֶּה
לְסִלַּח.

וְתַתְּקֵן בְּרַחֲמֶיךָ כָּל הַפְּגָמִים הָאֵלוּ,
וְלֹא יְהִיָּה נִשְׂאָר מֵהֶם שׁוֹם

חֹם וְחַמַּל עָלֵינוּ, חוֹס וְרַחַם עָלֵינוּ, כִּי
אֵין לָנוּ שֶׁכֶּל וְדַעַת אֵיךְ לְרַצּוֹת
וּלְפַיֵּס אוֹתָךְ עַל כָּל הַפְּגָמִים הַגְּדוֹלִים
וְהַנּוֹרָאִים הָאֵלֶּה, שְׁפַגְמָנוּ עַד הַנְּהַ
בְּ"שִׁבְעַת הַנִּירוֹת" הַקְּדוּשִׁים הָאֵלוּ
הַנִּמְשָׁכִין מִן הַמַּח הַקְּדוּשׁ.

וּמֵעַצָּם רַבּוּי הַפְּגָמִים הָאֵלוּ שְׁפַגְמָנוּ
בְּ"שִׁבְעַת הַנִּירוֹת" הַקְּדוּשִׁים
הָאֵלוּ, עַל-יְדֵי-זֶה נִפְגַּם דַּעַתְנוּ וְנִתְעַכֵּר
שִׁכְלָנוּ וְנִתְבַּלְבַּל מַחֲנוּ וְדַעַתְנוּ, וּמַחֲמַת-
זֶה בָּאִים עָלַי קִשְׁיוֹת וּבִלְבוּלִים
וְעַקְמִימִיּוֹת שְׁבִלְב, וּמְבִלְבְּלִים וּמַעֲקָמִים
אֶת דַּעַתִּי וְלִבִּי מְאֹד.

עַד שְׂאִינִי יְכוּל לְהִתְקַרֵּב לְשׁוֹם דְּבַר
שֶׁבְקִדְשָׁה כְּרֵאוּי, וְרוֹצִים לְרַחֵק
אוֹתְנוּ לְגַמְרֵי חֶסֶד-וְשְׁלוֹם מֵעֲבוֹדָתְךָ
בְּאַמֶּת.

אָנָּה יְהוָה, יִהְיֶה מֵעַיךְ עָלֵינוּ, "הַאֲזִינָה
קוֹלִי בְּקִרְאֵי לִךְ". וְתִהְיֶה בְּעֶזְרְנוּ,
שְׁנֹזֶכָה לְעוֹרֵר וְלַהּוֹלִיד תְּמִיד תַּעֲלוּמוֹת
הַמוֹחִין עַל-יְדֵי קוֹל צַעֲקוֹתֵנוּ.

וְתַרְחַם עָלֵינוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ וְתִזְכְּנוּ, לְקַדֵּשׁ
וּלְטַהֵר בְּאַמֶּת אֶת "שִׁבְעַת
הַנִּירוֹת" הַיּוֹצְאִים מִן הַמַּח שְׁבְרָאֲשֵׁינוּ,
שֶׁהֵם הַפֶּה, וְתַרְיִן עֵינֵינוּ, וְתַרְיִן אוֹדְנוּיִן,
וְתַרְיִן נוֹקְבֵי חוּטְמָא.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ אֵלֵינוּ
'אוֹר-הַפְּנִים' שֶׁהוּא 'שִׁפְע
אֱלֹקִי', שֶׁהוּא הַשְּׂגַת הַמְּקִיפִים הַקְּדוּשִׁים
שֶׁל הַשֶּׁכֶּל.

וְתִשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ רוּח-קְדוּשָׁךְ, וְנִזְכָּה
בְּרַחֲמֶיךָ לְהַבִּין וּלְהַשִּׁיג בְּכָל

פַּעַם מְקִיפִים חֲדָשִׁים דְּקִדְשָׁה, וְנִזְכָּה
לְהַבִּין וּלְהַשְׁפִּיל עִמָּךְ סוּדוֹתֶיךָ.

וְתַעֲזָרְנוּ שְׁנֹזֶכָה בְּכָל פַּעַם לְקַדֵּשׁ
יְתָרָה, לְמַעַן נִזְכָּה בְּכָל פַּעַם
לְהַשִּׁיג מְקִיפִים חֲדָשִׁים, לְהַכְנִיסָם לְפָנִים
לְתוֹךְ שִׁכְלָנוּ, לְהַבִּין וּלְהַשִּׁיג בְּכָל פַּעַם
הַבְּנוֹת וְהַשְּׂגוֹת חֲדָשׁוֹת דְּקִדְשָׁה, מֵה שֶׁלֹּא
הֵינּוּ יוֹדְעִים לְהַבִּין וּלְהַשִּׁיג מִקֶּדֶם.

וְנִזְכָּה לְהַפִּיר אוֹתָךְ גַּם בְּעוֹלָם-הַזֶּה,
וּלְהַשִּׁיג גְּדֻלָּתְךָ וְרוּמְמוֹתְךָ כָּל
מֵה שְׂאֵפֶשֶׁר לְהַשִּׁיג בְּעוֹלָם-הַזֶּה, כִּי לְכַךְ
נוֹצְרָנוּ לִידַע וּלְהַשִּׁיג אוֹתָךְ.

וְאַתָּה עֲתִיד לְקַבֵּל דִּין-וְחֶשְׁבוֹן מֵאַתָּנוּ
עַל-זֶה, עַל מִי שֶׁלֹּא הִשְׁתַּדַּל
לְקַדֵּשׁ עַצְמוֹ בְּאַמֶּת בְּזֶה הָעוֹלָם, עַד
שִׁישִׁיג הַשְּׂגַת אֱלֹהוֹתְךָ וַיִּדְעֶת רוּמְמוֹתְךָ
יְתַבָּרֵךְ וַיִּתְעַלֶּה שְׁמֶךָ לְעַד.

חֹם וְחַמַּל נָא עָלֵינוּ, וְעֶזְרְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ
לְהַשְּׂגוֹת גְּבוּהוֹת יוֹתֵר בְּכָל-פַּעַם
בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה, בְּאַמֶּת וּבְאַמוּנָה-
שְׁלָמָה.

הַאֲמַת יְדַעַתִּי, רַבּוֹנוּ דַּעֲלָמָא כְּלָא, כִּי
אֲנִי רַחוּק עִכְשָׁיו מִזֶּה כָּל-כַּךְ,
עַד שְׂאִינִי יְכוּל עֲתָה אֶפְלוּ לְבַקֵּשׁ
וּלְהַעֲתִיר וּלְהַפְצִיר אוֹתָךְ עַל-זֶה.

אֲבָל מֵה אֶעֱשֶׂה וְאֲבִי שְׁבַשְׂמִים גְּזוּר, כִּי
אַתָּה בְּעֶצְמָךְ גְּזַרְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ
עַל-יְדֵי צְדִיקֶיךָ הָאֲמִתִּיִּים, שֶׁנִּשְׁתַּדַּל
וְנִתְאַמֵּץ תְּמִיד לְהַפִּיר וּלְהַשִּׁיג וּלְדַעַת
אוֹתָךְ בְּאַמֶּת וּבִלְבַב שְׁלָם.

רבונו של עולם, חוס וחנונו ושמע קול
תפלתנו ברחמים, ותשפיע עלינו
שפע אלקי, שפע השכל האמת, שפע
המקיפים הקדושים, שפע רוח הקדש.

ויפתח לנו אור השכל, וימהר תנועת
שכלנו, להשיג במהירות גדול,
השגת המקיפים הקדושים, ונזכה להשיג
שכל הנקרא 'קדם' שהוא 'אור הפנים',
עד שלא נצטרך להשתמש בשום
הקדמה.

ועל-ידי מהירת תנועת השכל הזה,
נזכה שתהא "שלהבת לבנו
עולה תמיד מאליה".

ותעזרנו תמיד, שיתלהב לבנו
בהתלהבות גדול באמת
לעבודתך וליראתך "ברשפי שלהבת
יה".

ועל-ידי התלהבות דקדשה של הלב,
נזכה לתקן את כל הפגמים
שפגמנו על-ידי התלהבות-הלב דסטרא-
אחרא. ונזכה לתקן מהרה את כל פגם
החמימות וההתלהבות שהיה לנו
לדברים גשמיים, לתאוות-רעות ומדות-
רעות, עד אשר באנו לידי חטאים ועונות
גדולים, על-ידי התלהבות-הלב, לתאוות
עולם-הזה.

על-כן באתי "לשחר פניך", אדונינו
אלהינו, יכמרו רחמיך עלינו,
ותשתדל בהצלותינו, ותתאמץ בתקון

נפשותינו, ותעזרנו מעתה, שלא יהיה לנו
עוד שום התלהבות בלבנו לשום תאוה
שבעולם, אפלו לדברים המתרים, מכל-
שכן וכל-שכן שלא יעלה בלבנו שום
התלהבות חסו-שלום, לשום דבר האסור
לנו.

ותעזרנו ותחנונו ותשפיע עלינו
בחמלתך, שנזכה שיהיה לנו
התלהבות-הלב דקדשה, להתלהב
בשלהובין-דרחימותא לשמך ולעבודתך
באמת, להתפלל ולהתחנן, ללמד וללמד
ולקים את כל מצותיך, בהתלהבות גדול
בקדשה ובטהרה, פרצונך הטוב באמת.

ועל-ידי-זה נזכה לתקן, כל פגם
ההתלהבות דסטרא-
אחרא, שהיה בלבנו, מנעורינו עד היום
הזה, באפן שנזכה שיטהר לבנו באמת.

ועל-ידי-זה נזכה לפרש שיחתנו
לפניך תמיד, ונזכה
לרצות ולפיס אותך ולהתחנן לפניך בכל-
פעם, בדבורים חדשים אמתיים, שיהיה
לנחת ולרצון לפני כסא כבודך.

ונזכה להתקרב אליך, בהתקרבות
גדול, באמת ובליב שלם, כאשר
נאה לעם סגלתך. "לב טהור ברא לי
אלהים, ורוח נכון חדש בקרבי. אל
תשליכני מלפניך, ורוח קדשך אל תקח
ממני".

⊗ [ב] תפלות ותחנונים ⊗

השִׁמְטָה וְהַמְשַׁךְ לְלִקְוֵי־תַפְלוֹת' ח"א בא הנ"ל
 "לא כן עבדי משה, בכל ביתי נאמן הוא. פה אל
 פה אדבר בו וגו', ותמנת ה' יביט" (במדבר יב, ז-ח)
 שנופה לקדשת 'שבעת הנרות' - ושנופה להארה
 והתנוצצות דקדשה' מקדשת 'משה רבנו עליו השלום'

אנא מֶלֶךְ רַחוּם וְחַנוּן, זַכְּנִי לְהִיּוֹת עֲנוּ
 שָׁפֵל וְסַבְּלָן, וְלֹא יַחְרָה אִפִּי עַל
 בְּזִיוְנִי, וְלֹא אֶכְעַס לְעוֹלָם עַל שׁוֹם דְּבַר,
 שְׁזָה גַם־כֵּן בְּחִינַת קִדְשַׁת הַחֹטֵם. וְזַכְּנִי
 לְקַדֵּשׁ פִּי וְעֵינַי וְאֲזַנִּי כָּל כֶּךָ.

עַד שִׁימְשַׁךְ עָלַי אֵיזָה בְּחִינַת הָאָרֶה
 וְהַתְּנוּצְצוֹת דְּקִדְשָׁה, מִקְדְּשַׁת מֹשֶׁה
 רַבְּנוּ עֲלִי־הַשְּׁלוֹם, הַמְּלַבֵּשׁ בְּכָל אָבִיר
 מִיִּשְׂרָאֵל, וְזָכָה לְרוּח־הַקֹּדֶשׁ, רוּחַ נְבוּאָה,
 בְּמַדְרָגָה נִפְלְאָה מְאֹד, עַד שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ:
 "פֶּה אֵל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ". וְנֶאֱמַר בּוֹ:
 "וְתִמְנַת יְהוָה יִבִּיט". וְנֶאֱמַר בּוֹ: "בְּכָל
 בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא".

וְעַל־יְדֵי־זֶה אֲזָכָה בְּמַדְרָגַתִּי הַשְּׁפֵלָה
 מְאֹד גַּם־כֵּן, לְאֵיזָה
 'הַתְּנוּצְצוֹת־דְּקִדְשָׁה' שִׁישׁ בּוֹ מִבְּחִינַת
 רוּח־הַקֹּדֶשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'רוּחַ חֲכָמָה'
 הַבֹּא מִ'קֹּדֶשׁ'.

וְאֲזָכָה עַל־כָּל־פָּנִים בְּשַׁעַה שְׁאֲנִי עוֹסֵק
 בְּתוֹרָה וְתַפְלָה, שֶׁתִּמְשִׁיךְ עָלַי
 הָאָרֶה וְהַתְּנוּצְצוֹת אֱלֻקוֹת בְּלִבִּי בְּאֵמֶת,
 עַד שִׁיְהִיָּה בְּזֶה אֵיזָה בְּחִינָה כָּל־שֶׁהוּא
 מִבְּחִינַת: "וְתִמְנַת יְהוָה יִבִּיט".

וְאֲזָכָה לְקִיָּם בְּתַמִּידוֹת מִקְרָא שְׁכָתוּב:
 "שׁוֹיְתִי יְהוָה לְנִגְדֵי תַמִּיד",

וְאֲזָכָה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּךָ לְעוֹלָם, בְּפֶרֶט
 בְּשַׁעַת הַתַּפְּלָה אֲזָכָה לְהַתְּפַלֵּל לְפָנֶיךָ
 בְּדַבְּקוֹת גְּדוֹל.

וְתִהְיֶה תַפְּלָתִי שְׁגוּרָה בְּפִי, עַד שִׁיְהִי
 דְּבוּרֵי הַתַּפְּלָה שְׁלִי בְּבְחִינַת
 רוּח־הַקֹּדֶשׁ, רוּחַ נְבוּאָה. וְאֲזָכָה לְדַבֵּר
 עִמָּךְ וְלִשְׁפֹךְ שִׁיחִי לְפָנֶיךָ, "כִּאֲשֶׁר יְדַבֵּר
 אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ פָּנִים בְּפָנִים" ו"פֶּה אֵל
 פֶּה". וְאֲזָכָה לְהִיּוֹת "נֶאֱמָן רוּחַ מְכֻסָּה
 דְּבַר".

וְזַכְּנוּ לְהַתְּקַרֵּב לְצַדִּיקֵי־אֱמֶת, שְׁזָכוּ
 לְקַדֵּשׁ אֶת הַ"שְּׁבַעַת הַנְּרוֹת"
 בְּשִׁלְמוֹת, עַד שְׁזָכוּ לְבְּחִינַת 'שִׁפְעַת אֱלֹקֵי',
 בְּחִינַת 'רוּח־הַקֹּדֶשׁ', בְּחִינַת 'הַשְּׁגַת
 אִוְרוֹת הַמְּקִיפִין', 'אִוְרֵי־הַפָּנִים', בְּמַדְרָגָה
 עֲלִיוֹנָה מְאֹד.

"שִׁמְרָה נִפְשֵׁי וְהַצִּילֵנִי", שְׁלֹא אֶפְגַּם
 בְּכַבּוֹדֵם חֲסִי־שְׁלוֹם, וְלֹא
 אֶסוּר מְדַבְּרֵיהֶם יָמִין וּשְׂמָאל.

וְהַצִּילֵנִי מִכָּל מִיַּיִ חַרְפוֹת וּבּוֹשׁוֹת
 הַבָּאִים עַל אֱלוֹ הַפּוֹגְמִים
 בְּקִדְשַׁת "שְׁבַעַת הַנְּרוֹת", בְּקִדְשַׁת 'אִוְרֵי־
 הַפָּנִים', חֲסִי־שְׁלוֹם.

בְּפֶרֶט עַל־יְדֵי שְׁפוּגָמִים חֲסִי־שְׁלוֹם
 בְּכַבּוֹד חֲכָמִים־אֱמֶתִיִּים שְׁזָכוּ
 בְּשִׁלְמוֹת לְקִדְשַׁת "שְׁבַעַת הַנְּרוֹת"
 וְהַמְּשַׁכַּת 'אִוְרֵי־הַפָּנִים' בְּעוֹלָם.

עַל־כֵּן חוּס וְחַמֵּל נָא עָלֵינוּ, וְזַכְּנוּ
 לְעֵסֶק כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּתוֹרָה
 וְעִבּוּד־תְּהִלַּת־הַשֵּׁם בְּאֵמֶת, וְנִזְכָּה לְהַרְבּוֹת
 בְּתַפְּלָה וְתַחֲנוּנִים, וְלִצְעַק הַרְּבָה מֵעַמְּךָ

לבנו, עד שנזכה להמשיך המחין מהעלם אל הגלוי, מבחינת עבור ללדה. ונזכה לקדשת "שבעת הנרות" בשלמות.

עד שנזכה על-ידי-זה, להמשיך המחין מבחינת מקיפין לפנימיים. עד שנזכה, להמשיך אור החכמה והמחין דקדשה שהם בחינת 'שפע אלקי', 'רוח-הקדש', 'אור-הפנים' - לתוך פנימיות דעתנו ממש.

עד שנזכה על-ידי-זה, שנתדבק בה לעולם, ולהיות נכלל באחדותה באמת, גם בחיים חיותנו בעולם-הזה.

ותלמדני ברחמיך האמתיים, ותוליכני בדרך-הישר תמיד בכל-עת.

"אדון כל, גדל העצה ורב העליליה, אשר עיניך פקחות על כל דרכי בני-אדם", ויודע ומבין מחשבותם וסודם, יעוררו רחמיך האמתיים עלי, וזכני ולמדני תמיד בכל-עת, איך להתנהג בענייני נסיעות לדרכים.

ובאים שהיית עם ישראל במדבר, והיו כל נסיעתם על פיך כרצונך, כמו שכתוב: "על פי יהוה יחנו, ועל פי יהוה יסעו" - פן תרחם עלי, ותהיה תמיד עמי.

ואני מוסר עצמי עליך לבד באמת, עם כל תנועותי תמיד, על פיך אחנה בביתי, ועל פיך אסע. ותשמר צאתי ובאי לחיים טובים ולשלום, מעתה ועד עולם.

ותרחם עלי תמיד, בכל-עת שאני מכרח לנסע לאיזה דרך על-פי רצונך הטוב, שתהיה עמי תמיד, ותוליכני לשלום, ותדריכני לשלום, ותגיעני למחוז חפצי לחיים טובים ולשלום, ותצילני מפף כל אויב ואורב בדרך, ותתנני לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואי, ותגמלני חסדים טובים תמיד, ותשיבני לשלום לביתי, שלום בגופי ובנפשי ובממוני ובתורתתי.

ותשמרני ברחמיך, מפל מכשול חטא ועון, ומפל מיני הרהורים-רעים ומחשבות-רעות, ומפל הסתכלות רעים תמיד, ובפרט בעת הלוכי בדרך.

☉ [ג] לקוטי-תפלות ח"א מ ☉
 (על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מ, 'אלה מסעי בני ישראל')
 "על פי ה' יחנו, ועל פי ה' יסעו" (במדבר ט, כ-כג)
 שנזכה לידע איך להתנהג בענייני נסיעות לדרכים; ושפל נסיעותנו יהיו על פי ה', כמו הנסיעות של בני-ישראל במדבר

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתרחם עלי, ותהיה עמי תמיד, בשבתי בביתי, ובלכתי בדרך, בשכבי ובקומי, בצאתי ובבואי.

ותורני ותדריכני באמתך, ותלמדני תמיד בכל-עת, איך להתנהג בענייני הנסיעות לדרכים, אם אסע ואם אהדל, ואיך לסע, ומתי לסע, ולהיכן ולאיזה מקום ועיר לנסע, וכמה אתעכב בדרךי.

ובל פירטי הנסיעות לאיזה דרך גדול וקטן ארוך וקצר, הפל תודיעני

וְתַצִּילֵנִי וְתִשְׁמְרֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ מִסַּכְּנַת דְּרָכַי לְעוֹלָם, בְּגִשְׁמֵיּוֹת וְרוּחַ חַיּוֹת, בְּגוֹף וּנְפֶשׁ וּמְמוֹן.

- שְׁאֵר הַתְּפִלוֹת בְּעֵינֵי הַזֶּה -

נִמְצְאִים בְּפְרֻשַׁת בְּשִׁלַּח עַל פְּרֻשַׁת ה'מֶן'

☉ [ה] לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת ח"א ד ☉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ד, 'אנכי ה' אלוקיך')

"שִׂאֵהוּ בְּחִיקְךָ כְּאִשֶּׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֶּק"

(במדבר יא, יב)

שְׂנֻזְבָּה לְמִנְהִיגֵי רוּעֵי-יִשְׂרָאֵל, צְדִיקֵי-אֲמֶת,

שִׂישְׂאוֹ אוֹתֵנוּ "כְּאִשֶּׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֶּק"

☉ [ד] לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת ח"א ל ☉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ל, 'מישרא דספינא')

"שְׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ" (במדבר יא, ח)

"בְּשִׁטּוֹתָא" (זהר בשלח סב:)

שְׂנֻזְבָּה לְהַנְצִיל מִתְּאוּוֹת-מְמוֹן, וְלְהַנְצִיל מִטְרַדַּת

הַפְּרֻנְסָה, וּמִלְרַדְף אַחֲרֵי הָעוֹלָם-הַזֶּה

וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, אֵיךְ חֲסִדֶיךָ הָרֵאשׁוֹנִים, אֲשֶׁר מֵעוֹלָם הָיוּ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר צְדִיקֵי-אֲמֶת רוּעֵי-יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר נִשְׂאוּ אוֹתָם בְּחִיקָם "כְּאִשֶּׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנֶּק", עַד אֲשֶׁר הוֹרוּ אוֹתָם דְּרַכֵּי-הַשָּׁם, וְקָרְבוּ אוֹתָם אֵלֶיךָ.

וְהִגֵּן בְּעָדֵי, וְשִׁמְרֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִתְּאוּוֹת-מְמוֹן, שְׁלֹא יַעֲלֶה עַל לְבִי שׁוֹם חֲמָדָה וְתַאוּוָה לְמְמוֹן כָּלֵל, וְאַזְכָּה לְהִיּוֹת "שׁוֹנֵא בְּצַע", לְשׁוֹנֵא אֶת הַמְּמוֹן בְּתַכְלִית הַשְּׂנָאָה.

וְעַתָּה, לְמָה זָנַחְתָּ אוֹתֵנוּ, וְהִפִּיתָ אוֹתֵנוּ "מִכָּה אֲשֶׁר לֹא כְּתוּבָה בַּתּוֹרָה, זוֹ מִיתַת הַצְּדִיקִים - אֲשֶׁר הִיא קָשָׁה מ'חֲרַבֵּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ".

וְתַצִּילֵנִי מִטְרַדַּת הַפְּרֻנְסָה, וּמִיגִיעַת וְרַדִּיפַת הָעוֹלָם-הַזֶּה, וְלֹא אֲבַלְבֵּל אֶת דַּעְתִּי וְלֹא אֶטְרִיד אֶת מַחְשַׁבְתִּי בְּשׁוֹם דְּבַר מַעֲסָקֵי הָעוֹלָם-הַזֶּה כָּלֵל.

"וְלָמָּה תִּהְיֶה עֲדַת יְהוָה, כְּצֹאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רוּעָה". וְאֵיךְ יִתְמֵי דִּיתְמֵי, "עוֹלָלִים לֹא רָאוּ אוֹר", מְלַכְלָכִים בְּכָל מִינֵי שְׁטוּתִים, מְלֵאִים חֲטָא וְעוֹן וּפְשָׁע, מֵה נַעֲשָׂה וּמֵה נִפְעַל, וְלְהִיכֵן גִּלְךָ וּנְשׁוּטִט לְבַקֵּשׁ תְּרוּפָה וְתַחֲבוּלָה וְעֲצָה, לְצֵאת מִכְּסִילוֹת דַּעְתָּנוּ וְרַע לְבַבְנוּ וְכַעוֹר מַעֲשֵׂינוּ.

רַק כָּל מַחְשְׁבוֹתַי וְחֲכָמַי וּבִינָתַי וְדַעְתִּי וְלְבִי וּנְפֶשִׁי וְגוֹפִי, יִהְיוּ תָמִיד חֲבוּקִים וְדְבוּקִים בְּךָ, וְתֹאכִים אֵלֶיךָ, וּמִשְׁתוֹקֵקִים לְרוּמּוֹתֶיךָ בְּאֲמֶת וּבְאַמוּנָה-שְׁלֵמָה.

עַד שְׂאֲזָכָה לְחֲכָמָה שְׁלֵמָה דְקַדְשָׁה, לְחֲכָמָה-תְּתָאָה וְלְחֲכָמָה-עֲלָאָה, עַד שְׂאֲזָכָה לְהַשִּׁיג תָּמִיד הַשְּׂגַת אֱלֹהוּתְךָ בְּאֲמֶת וּבְאַמוּנָה-שְׁלֵמָה.

עַל-כֵּן בָּאתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, בְּלֵב נִדְכָּה וּשְׁפָל רוּחַ נִשְׁבָּרָה, שְׁתַּחֲסֵם וְתִרְחַם עָלַי, וְעַל כָּל

חִבְרַתִּינוּ, וְעַל כָּל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל.
וְתִשְׁלַח לָנוּ צְדִיקֵי-אֱמֶת, שְׂיִהְיֶה לָהֶם כַּח
לְתַקֵּן אוֹתָנוּ, לְהַחְזִיר אוֹתָנוּ בְּתִשׁוּבָה-
שְׁלֵמָה, וּלְתַקֵּן נַפְשָׁנוּ, וּלְכַפֵּר עֲוֹנוֹתֵינוּ.

וּנְפִשׁוֹת אֲבִיוֹנִים יוֹשִׁיעַ". אֲשֶׁר יֵאָחַז
בְּיַדֵּינוּ וַיַּעֲלֶה אוֹתָנוּ וַיּוֹצִיאֵנוּ מֵאֶפְלָה
לְאוֹרָה, וַיּוֹרֶה לָנוּ "אֵת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נִלְךְ
בָּהּ וְאֵת הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר נַעֲשֵׂה".

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂתַמְלֵא עָלֵינוּ
רַחֲמִים, וְאֵל תִּסְתַּר פְּנֶיךָ מִמֶּנּוּ. וְתִזְכֶּה
אוֹתָנוּ בְּחִסְדֶּיךָ הַגְּדוֹלִים, לְגַלוֹת לָנוּ
וּלְהַרְאוֹת לָנוּ אֵת הַצְּדִיקֵי-אֱמֶת שְׂבִדוֹר
הַזֶּה, וְתִזְכֶּה אוֹתָנוּ לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם.

כִּי אֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשְׁעֵן, כִּי אִם עָלֶיךָ
אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמַיִם, וְעַל צְדִיקֶיךָ
הָאֱמֶתִּים, אֲשֶׁר עַל-יָדָם אַתָּה עוֹזֵר
וְסוֹמֵךְ לְעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים.

❁ [זו] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א יג ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א יג, 'אשרי-העם השגחה')

"שִׂאֵהוּ בְּחִיקֶךָ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיּוֹנֵק"

(במדבר יא, יב)

שִׁנְזָפָה לְמַנְהִיג אֱמֶתִי - שִׁיִּשְׁגִיחַ עָלֵינוּ

וְיִשָּׂא אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיּוֹנֵק"

אֲבִי שְׁבַשְׁמַיִם, אָב הַרְחֲמֵן, אָב הַחֶסֶד,
הַחוּמַל בְּאֱמֶת, רֵאֵה נָא בְּעֵינֵינוּ
בְּעַת הַזֹּאת, כִּי בְּצָרָה גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ,
וְנִתְקַיֵּם בָּנוּ עַכְשָׁיו: "וְהִיְתָה עֵת צָרָה
לְיַעֲקֹב, אֲשֶׁר כָּמוֹהוּ לֹא נִהְיְתָה".

כִּי הִפִּיתָ אוֹתָנוּ "מִפֶּה אֲשֶׁר לֹא כְּתוּבָה
בְּתוֹרָה, זֹו מִיִּתַת הַצְּדִיקִים". אֲשֶׁר
הָיוּ נוֹשְׂאִים אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן
אֶת הַיּוֹנֵק", וְהָיוּ חֹסִים עַל נַפְשׁוֹתֵינוּ,
וְהָיוּ מְסַתְּפִלִים תָּמִיד בְּכָל-עֵת עַל תְּקוּן
נַפְשׁוֹתֵינוּ, לְחַדֵּשׁ נַפְשׁוֹתֵינוּ לְטוֹבָה,
לְחַדֵּשׁ כַּנֶּשֶׁר יָמֵינוּ שְׂעִבְרוּ בַּחֲשֶׁךְ.

וְעַתָּה, לְהִיכֵן נִפְנֶה, לְהִיכֵן נָנוּס, מֵאֵין
נִבְקַשׁ עֲזָר לָנוּ. רַבּוֹנוּ שֶׁל
עוֹלָם, הַבִּיטָה בְּעֵינֵינוּ, כִּי רַבּוּ מְכֹאֲבֵינוּ
וְצָרוֹת לְבַבֵּינוּ.

וּבְעֵצָם דוֹחֲקֵינוּ וְעַמְלֵינוּ וְחִלְשׁוֹתֵינוּ
בְּעַת הַזֹּאת, אָנוּ צְרִיכִים שְׂתַתֵּן
לָנוּ מְנַהִיג אֱמֶתִי, שִׁיִּשְׁגִיחַ עָלֵינוּ בְּכָל יוֹם
וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה. "יַחַס עַל דֵּל וְאֲבִיוֹן

❁ [זי] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א יח ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א יח, 'קרטליתא')

"שִׂאֵהוּ בְּחִיקֶךָ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיּוֹנֵק"

(במדבר יא, יב)

שִׁנְזָפָה לְמַנְהִיג אֱמֶתִי - שִׁיִּנְהִיג אוֹתָנוּ

בְּרַחֲמִים, "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיּוֹנֵק"

אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמַיִם חֲמַל עָלֵינוּ, אֲבִינוּ
שְׁבַשְׁמַיִם אֵל תִּסְתַּר פְּנֶיךָ מִמֶּנּוּ,
מוֹשֵׁל בְּכָל מַלְךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, שְׁלַח לָנוּ
מְנַהִיג וּמוֹשֵׁל אֱמֶתִי דְקַדְשָׁה, שְׂיִוְכַל
לְהַנְהִיג אוֹתָנוּ בְּרַחֲמִים, "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא
הָאֱמֶן אֶת הַיּוֹנֵק", לְקַרְבָּנוּ לְעַבּוֹדְתֶךָ
בְּאֱמֶת.

תֵּן לָנוּ מְנַהִיג אֱמֶתִי כְּמוֹ מֹשֶׁה רַבּוֹנוּ
עָלְיוֹ-הַשָּׁלוֹם, כִּי יִשְׂרָאֵל הָיוּ
שְׂקוּעִים בְּמִצְרַיִם בְּמִ"ט שְׁעָרֵי טְמֵאָה,

וְלֹא הָיָה אֲפֹשֶׁר שְׂיֵצְאוּ מִשָּׁם כִּי-אִם עַל-
יְדֵי מֹשֶׁה רַבְּנוֹ. וְחִמְלַתְּ עֲלֵיהֶם, וְגִזַּרְתָּ עַל
מֹשֶׁה שְׂיִלֶךְ מֹשֶׁה וַיִּגְאֹלֵם.

אֶת-עַל-פִּי שְׁמֹשֶׁה רַבְּנוֹ מִגְדֵּל
עֲנוּתָנוֹתוֹ הָיָה מִסְתִּיר פָּנָיו,
וְלֹא רָצָה לְקַבֵּל הַמְּשָׁלָה וְהַמְּנַהֲיָגוֹת.
אֲבָל אֶתְּהָ חִמְלַתְּ עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְגִזַּרְתָּ
שְׂיִלֶךְ בְּעַל-פְּרָחוֹ, וְהֵייתָ עִמּוֹ תָּמִיד עַד
שְׁזָכָה לְגֹאֲלֵם.

וְהִנֵּה עֲכָשְׁיוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ, אָנוּ שְׁקוּעִים
בְּגָלוֹת יוֹתֵר מִגָּלוֹת-מִצְרַיִם,
וְאֶתְּהָ יוֹדֵעַ שְׂאִין מִי שְׂיִוְכַל לְעֹזֵר אוֹתָנוּ,
כִּי אִם מְנַהֵיג אִמְתִּי שְׂיִהְיֶה בְּבַחֲיַנַּת מֹשֶׁה-
רַבְּנוֹ עָלֵינוּ-הַשְּׁלוֹם.

עַל-כֵּן רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׂמֹךְ, וְשָׁבוֹר
וְהַפֵּר כַּעֲסֶךָ מֵעָלֵינוּ, וְשַׁלַּח
רַחֲמָנוֹת בְּלִבְּךָ הַמְּנַהֲיֵג-הָאֱמֶת, שְׂיִחְמַל
עָלֵינוּ, וַיָּשִׁיב פָּנָיו אֵלֵינוּ, וַיִּקְבַּל
הַמְּנַהֲיָגוֹת וְהַמְּשָׁלָה, וַיִּנְהֵיג אוֹתָנוּ
בְּרַחֲמָיו, וַיִּקְרַבְנוּ לְעַבּוֹדְתְּךָ בְּאֱמֶת.

⊗ [ח] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א פא ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א עט, 'בטח בה')

"שִׂאֵהוּ בְּחִיקָךְ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנּוֹק"
(במדבר יא, יב)

שִׁנְזָפָה לְמְנַהֵיג רוּעָה נְאֻמָּן, כְּמוֹ מֹשֶׁה רַבְּנוֹ עָלֵינוּ-
הַשְּׁלוֹם - שִׂישָׂא אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנּוֹק"

וְזַבְנֵי לְהַתְקַרֵּב לְצַדִּיקִים-אֱמֶתִיִּים,
וְלַתְמִימִים וַיִּשְׁרִים בְּלִבּוֹתָם
בְּאֱמֶת. וְתַן לָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ, מְנַהֵיג רוּעָה
נְאֻמָּן, כְּמוֹ מֹשֶׁה רַבְּנוֹ עָלֵינוּ-הַשְּׁלוֹם

רַעֲיָא-מְהֵימְנָא, אֲשֶׁר יִשָּׂא אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר
יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנּוֹק", עַד אֲשֶׁר יִבְיֹאֲנוּ
לְתוֹךְ הַקְּדוּשָׁה וְהַתְּשׁוּבָה בְּאֱמֶת. וְתִמְהַר
וְתַחֲיֵשׁ לְגֹאֲלָנוּ, וְתִבְיֹא לָנוּ אֶת מְשִׁיחַ
צְדָקָנוּ.

⊗ [ט] תַּפְלוֹת-זִתְחֲנוּנִים ח"א כה ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קע, 'ה' מה רבו צָרִי')

"שִׂאֵהוּ בְּחִיקָךְ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנּוֹק"
(במדבר יא, יב)

שְׂתַחֲוֹס וְתַחְמַל עָלֵינוּ, בְּזָכוֹת הַצַּדִּיקִי-אֱמֶת
שְׂסַבְלוּ יְסוּרִים רַבִּים וּגְדוּלִים בְּשִׁבְלָנוּ, וְהָיוּ
נוֹשְׂאִים אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֶן אֶת הַיִּנּוֹק",
וְהַצִּילָנוּ מֵעַתָּה מִכָּל מִיַּי צַעַר וַיְסוּרִים

"צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ, מִמְּצוּקוֹתַי
הוֹצִיאֵנִי. יְהוָה אֵל בְּאִפְךָ
תּוֹכִיחַנִי, וְאֵל בְּחֶמְתְּךָ תִּיְסַרְנִי". יְהִי רָצוֹן
מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁלֹּא
אֲחַטָּא עוֹד, וּמָה שְׂחַטָּאתִי לְפָנֶיךָ, מִחֵק
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, אֲבָל לֹא עַל-יְדֵי יְסוּרִים
וְחִלָּאִים רָעִים.

רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֶתְּהָ יִדְעַתְּ, כִּי כָּפִי
שְׁפָלוֹת עָרַפְנוּ, וְגִדֵּל חֲלִישׁוֹת
כַּחֲנוּ, אֵינִן לָנוּ כַּח כָּלֵל לְסַבֵּל יְסוּרִים, כִּי
גַם בְּלֹא זֶה דַּעְתָּנוּ קִצְרָה וּמְבַלְבֵּלַת מְאֹד,
וּמְכַל-שֶׁכֶן אִם בָּאִים עָלֵינוּ אֵיזָה יְסוּרִים
חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, רַחֲמָנָא-לִיצְלָן, אָזִי הֵם
מַעֲבִירִים אוֹתָנוּ לְגַמְרֵי עַל דַּעְתָּנוּ, וְעַל
דַּעַת הַמְּקוֹם, חֶסֶד-וְשְׁלוֹם.

וְכָל-כֶּךָ נְאֻטָּם לְבַבְנוּ בְּשַׁעַת הַיְסוּרִים
רַחֲמָנָא-לִיצְלָן, עַד אֲשֶׁר קָשָׁה
לָנוּ אֲפָלוּ לְצַעַק וְלִזְעַק אֵלֶיךָ עַד שְׂתַחֲנוּנוּ,

רק אנו שוכבים נרדמים עיפים ויגעים, תחת כבוד המשא של היסורים, ואין יכולים לזוז עצמנו כלל. ואתה הודעתנו: כי אתה משתתף בצרתן של ישראל, כמו שכתוב: "בכל צרתם לו צר".

ואתה ידעת גדל מעלת קדשת הצדיקי-אמת שהיו מימות-עולם ועד עתה, ואיך שמסרו נפשם ממש בשביל להציל את ישראל מצרותם, ואתה ידעת גדל רבוי הצרות והיסורים שעברו על הצדיקי-אמת, לבד מהיסורים המרים והצער הגדול שהיה להם מצרותם של ישראל בכלל ובפרט.

אך הם היו במדרגה גדולה, והיו יכולים לסבל היסורים, ואדרבה כל מה שעברו עליהם יסורים ביותר, וכל מה שהיה צר להם ביותר מיסורים וצרתם של ישראל, על-ידי כל-זה נכנע ביותר אצלם החמירות והגופניות שלהם, והאירה אצלם ביותר השכל והצורה, ונתגדל הנפש שלהם.

עד שהיו נושאים עליהם את כל האנשים שהיו להם יסורים מהם, וכמעט שהיו נושאים על-עצמן את כל ישראל, ומכל-שפן האנשים שהיו מקרבים אליהם "כאשר ישא האומן את היונק", שהיו מקימים ומרימים ומחזירים רבים מישראל לשרשם.

אבל אנו, מה נעני אבתריהו, כי האמת אנו יודעין ומאמינים באמונה שלמה: כי בודאי כל היסורים שאתה שולח עלינו לפעמים, הם בודאי

לטובתנו, "לכלא הפשע, ולהתם חטאת, ולכפר עון, ולהביא צדק עלמים", ולהכניע הגוף, ולכתת החמר, ולהאיר הצורה, ולגדל הנפש. אבל מה נעשה, כי דל כחנו מאד, ואי-אפשר לנו כלל לסבל היסורים.

על-כן חוס וחמל נא עלינו, בזכות אבותינו, ובזכות כל הצדיקי-אמת שסבלו יסורים רבים וגדולים בשבילנו, והצילנו מעתה מכל מיני צער ויסורים.

והושיענו מהרה למען שמך, ויקים בנו מקרא שכתוב: "בכל צרתם לו צר, ומלאך פניו הושיעם, באהבתו ובחמלתו הוא גאלם, וינטלם וינשאים כל ימי עולם". אמן כן יהי רצון.

⊗ [י] לקוטי-תפלות ח"א סא ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סא, 'חדי רבי שמעון')

"והנח עליהם הרוח והמה בפתנים" (במדבר יא, כו)

שנזכה שיהיו נסמכים מנהיגים ורבנים הגונים, ועל-ידי-זה יתחזק פתב-ידינו

ונזכה, שיהיו נסמכים בעולם מנהיגים ורבנים הגונים הראוים לסומכם. ועל-ידי-זה יתחזק פתב-ידינו, ולא יצטרכו עמך ישראל ללמד כתב ולשון אחר.

כי-אם כתב ישראל לבד, כתב הקדוש והנורא, אותיות קדושות, אותיות מחכימות, המשרשים בתמונות

אותיות תורתך הקדושה, אשר בהם
בראת כל העולמות כלם ברצונך הטוב
בחכמתך הגדולה.

זכנו ברחמיך ועזרנו, שנזכה להמשיך
'הארת השכל', בה'ידיים'. ויקבלו
'ידי-הפתיחה', 'הארת סוד החכמה' -
מ'ידי-הסמיכה'; ויהיה כל התקף ל'כתב-
יד ישראל', וכל המשפטים והעסקים,
יהיו נעשים על-ידי 'כתב ישראל' לבד.

ויתחזק ביותר 'כתב ישראל', עד אשר
אפלו כל משפטם והנהגתם,
יהיה על-ידי 'כתב ישראל', ונזכה
"לעשות בהם משפט כתוב".

ונברך מן ה'כבוד' ו'ההתמנות'
בתכלית, ונתרחק מ'התמנות'
עד קצה האחרון, באמת לאמתו.

☪ [יב] לקוטי-תפלות ח"א ד ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ד, 'אנכי ה' אלקיך')

"והאיש משה ענו מאד, מפל האדם

אשר על פני האדמה" (במדבר יב, ג)

שנזכה להתודות ו'דוי-דברים' לפני הצדיק-האמת,
שהוא "עניו מאד מפל האדם אשר על פני האדמה"
- ועל-ידי-זה תכפר לנו עוונותינו

אוי, אוי, אוי, אויה על נפשי, "נעותי
משמוע נבהלתי מראות",
והספלתי הרבה מאד. ועל-ידי מעשי
הרעים ופשעי המרבים, פגמתי בתורתך
הקדושה והטהורה והתמימה, וקלקלתי
והפכתי צרופי אותיות התורה הקדושים,
והכנסתי אותם במקומות אשר לא נתן
להזכר.

והצרופים ההם אשר הפכתי "דברי
אלהים חיים", נחקקו על
עצמותי. ועל-ידי-זה נתתי חסד-ושלום כח
להעפושם, ונתתי להם ממשלה, והארכתי
את הגלות על-ידי עונותי המרבים. ועתה
"מה יש לי עוד צדקה ולזעוק עוד אל
המלך".

אבל אף-על-פי-כן, עדין לא אבדה
תקותי ותוחלתי מיהוה, "כי חפץ
חסד הוא". כי אתה רוצה בתשובת
רשעים, ואין אתה חפץ במיתתם.

☪ [יא] לקוטי-תפלות ח"ב א ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב א, 'תקעו ממשלה')

"אלדד ומידד מתנבאים במחנה -

אדוני משה כלאם" (במדבר יא, כז-כח)

"הטל עליהם צרכי-צבור, והם כלים מאליהם"

(רש"י סנהדרין יז.)

שנזכה להנצל מ'התמנות' ו'צרכי-צבור'

ותשמרנו ותצילנו מ'התמנות', שלא
יהיה לנו שום תאוה וחסדקה
לשום 'התמנות' כלל, לא 'התמנות
גדולה', ולא 'התמנות קטנה', ולא תטיל
עלינו 'צרכי-צבור' כלל.

רק נזכה לעבדך באמת ביראה ואהבה,
בתמימות גדולה ובפשטות,
למענה ולשמך לבד, בלי שום פניות
ומחשבות-זרות כלל.

❁ [יג] לקוטי-תפלות ח"א צט ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קלה, 'כי אקח מועד')

"והאיש משה ענו מאד, מפל האדם

אשר על פני האדמה" (במדבר יב, ג)

שנזכה להענוה של משה רבנו עליו-השלום

ואזכה לתכלית הענוה בשלמות
 כרצונך הטוב. ותמשיך עלי
 ועל כל ישראל תמיד, קדשת משה רבנו
 עליו-השלום, שזכה למ"ט שערי בינה,
 ועל-ידי-זה זכה לענוה באמת, כמו
 שכתוב: "והאיש משה ענו מאד מפל
 האדם אשר על פני האדמה".

❁ [יד] לקוטי-תפלות ח"ב כ ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב כב, 'בענין ההכנעה')

"והאיש משה ענו מאד, מפל האדם

אשר על פני האדמה" (במדבר יב, ג)

שנזכה לענוה אמתית של משה רבנו עליו-השלום

"**רם ונשא, שוכן עד וקדוש שמו,**
 מרום וקדוש תשכן, ואת דכא
 ושפל רוח, להחיות רוח שפלים,
 ולהחיות לב נדכאים".

ובני ברחמיך הרבים, להפיק דרכי
 הענוה האמתית, באמת לאמתו,
 כרצונך הטוב, "כי בער אנכי מאיש, ולא
 בינת אדם לי", ואין אתי יודע עד מה,
 שום דרך מדרכי הענוה האמתית.

כי כבר גלית לנו רצונך הקדוש: שאין
 רצונך שיהיה האדם ב'מחין-
 דקטנות', וצריכין להכריח את-עצמו

וברחמיך הרבים למדתנו: "להתודות
 לפניך על כל חטאתינו
 ועונותינו ופשעינו". והורית לנו על-ידי
 חכמיך הקדושים אשר בארץ המה:
 "להתודות ודוידברים לפני התלמיד-
 חכם והצדיק האמת שבדור".

למען על-ידי-זה תכפר לנו על כל
 עונותינו ופשעינו, כמו שכתוב:
 "חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם
 יכפרנה", וכמו שכתוב: "ועובר על פשע
 לשארית" - "למי שמשים עצמו
 כשיריים" - שהוא הצדיק-האמת החכם
 שבדור, שהוא "עניו מאד מפל האדם
 אשר על פני האדמה".

ועל-ידי-זה הוא יכול להעלות ודוי
 דברנו לפניך, ולכפר כל
 עונותינו, ולהוציא כל הצרופים רעים
 שנחלקו על עצמותינו על-ידי עונותינו,
 ולהפך כל הצרופים רעים מרע לטוב,
 שיהיו נעשים מהם צרופים קדושים
 כבתחילה, על-ידי ודוי דברנו לפניך.

ואז יתחברו ויתרפאו שברי עצמותינו,
 וישובו כל אחד למקומם בשלום,
 ועל-ידי-זה נזכה להכלל בך יהוה אלהינו
 באורך האיין-סוף.

על-כן באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי
 אבותי, בלב נדכה ושפל רוח
 נשברה, שתחס ותרחם עלי, ועל כל
 חברתינו, ועל כל עמך בית ישראל.
 ותשלח לנו צדיקי-אמת, שיהיה להם כח
 לתקן אותנו, להחזיר אותנו בתשובה-
 שלמה, ולתקן נפשנו, ולכפר עונותינו.

בְּכָל הַכּוֹחוֹת, בְּכָל הָעֲבוּדוֹת, וּבִפְרֹט
בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, לְצֵאת מִמַּחֲיֵן דְּקִטְנוֹת'
לְמַחֲיֵן דְּגְדֻלוֹת'.

וְגַם כָּבֵר גְּלִית לָנוּ גְדֹל בְּזוּי הַגְּדֻלוֹת',
שֶׁהוּא שָׁנוּא בְּעֵינֶיךָ מְאֹד, פִּי
הַגְּדֻלוֹת' וְהַגְּבוּהוֹת' הוּא "תּוֹעֵבַת יְהוָה
אֲשֶׁר שָׁנְא", כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "תּוֹעֵבַת יְהוָה
כָּל גְּבוּהַ לֵב". וְנִחַשְׁבַּ פְּעוּבַד עֲבוּדָה-זָרָה
וּכְאֲשֶׁרָה.

וְעַתָּה לְמִדְּנֵי וְהוֹרְנֵי, אֵיךְ יִזְכֶּה בְּעַר
וְנַעַר וְחֹסֵר-דָּעָה כְּמוֹנֵי, לִידַע
דֶּרֶךְ-הָאֱמֶת בְּזֶה, אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּזֶה, בְּאֶפֶן
שֶׁאִזְכֶּה לְהִתְפַּלֵּל בְּכוֹנֵת-הַלֵּב, בְּשִׂמְחָה,
בְּמַחֲיֵן דְּגְדֻלוֹת', שִׁיגְבֶה לְבִי בְּדַרְכֵי
יְהוָה.

וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן לֹא יִהְיֶה בְּלִבִּי שׁוֹם
צַד גְּאוֹת וְגְדֻלוֹת
וּפְנִיּוֹת, רַק אִזְכֶּה לְעַנּוּהָ אֱמֶתִית כְּרִצּוֹנְךָ
הַטּוֹב, לְעַנּוּהָ שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ-
הַשְּׁלוֹם, שֶׁהִיא "עָנּוּ מְאֹד מִכָּל הָאָדָם
אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי הָאָדָמָה".

אָבִי שְׁבַשְׁמִים, יוֹדַע מַחְשָׁבוֹת, יוֹדַע כָּל
הַתְּעֻלוֹמוֹת, אֶתָּה לְבַד יוֹדַע כִּמָּה
יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים אָנִי צָרִיךְ לְזִכּוֹת לְכָל זֶה,
פִּי אָנִי רַחוּק מֵעַנּוּהָ אֱמֶתִית בְּתַכְלִית
הַרְחוּק, פִּי "עַנּוּהָ גְדוּלָה מִכָּלֵם".

וּבְעֵצָם רַחוּקֵי מִמֶּךָ, גַּם לְפָרֵשׁ שִׁיחֲתִי
לְפָנֶיךָ הֵיטֵב בְּעַנְיָן זֶה, נִמְנַע
מִמֶּנִּי מְאֹד.

אֵךְ אֶף-עַל-פִּי-כֵן, מִמֶּךָ "לֹא יִפְּלֵא כָּל
דְּבָר", כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "הֵיפְּלֵא
מִיְהוָה דְּבָר". הֵן "כָּל תּוֹכֵל וְלֹא יִבְצֹר
מִמֶּךָ מְזֻמָּה". וְאַתָּה יְכוֹל לְזַכּוֹת גַּם אוֹתִי
לְעַנּוּהָ אֱמֶתִית.

וְתוֹרְנֵי וְתִדְרִיכֵנִי בְּאֱמֶתְךָ, וְתִלְמִדְנִי,
אֵיךְ לְהִתְנַהֵג עִם כָּל בְּאֵי עוֹלָם,
בְּאֶפֶן שֶׁאִזְכֶּה לְהִיּוֹת קָטָן בְּעֵינֵי מִכָּלֵם,
וְלִידַע שֶׁפְּלוֹתִי בְּאֱמֶת, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן
אֶהְיֶה עֵז וְחִזְק, לְבָלִי לְהִתְבַּטֵּל נֶגֶד שׁוֹם
מוֹנַע וּמְבַלְבֵּל וּמַחְלִישׁ דַּעַת.

וּבְנֵי לְהַמְשִׁיךְ עָלַי קִדְשֵׁת הָעַנּוּהָ
הָאֱמֶתִית שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ-
הַשְּׁלוֹם, שֶׁהִיא "עָנּוּ מְאֹד מִכָּל הָאָדָם
אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה".

וְשִׁמְרֵנִי וְהַצִּילֵנִי מֵעַנּוּהָ וְהַכְּנַעָה
שֶׁאִינָה כְּרִצּוֹנְךָ. חַנּוּנֵי מֵאֲתָךְ
דָּעָה בִּינָה וְהַשְׁפֵּל, לְבַל אֲטַעֶה אֶת עֲצָמֵי
כָּלֵל בְּעַנְיָן הַכְּנַעָה' שְׁטוּעִים בְּזֶה
הָעוֹלָם הַרְבֵּה. לְמִדְּנֵי דֶרֶךְ-הָאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ,
שֶׁאִזְכֶּה לְכוֹן בְּזֶה וּבְכָל דְּבָר, רִצּוֹנְךָ הַטּוֹב
בְּאֱמֶת.

וּבְנֵי לְהִתְפַּלֵּל וְלַעֲבֹד אוֹתָךְ תָּמִיד
בְּאֱמֶת בְּמַחֲיֵן דְּגְדֻלוֹת' בְּכָל-עֵת,
בְּמַחֲיֵן גְּדוּלִים אֱמֶתִיים דְּקִדְשָׁה, שֶׁהֵם
עָקֵר תַּכְלִית הָעַנּוּהָ הָאֱמֶתִית, פִּי "בְּמִקּוֹם
גְּדֻלָּתוֹ, שָׁם אֶתָּה מוֹצֵא עֲנוּתָנוֹתוֹ".

וּתְמַשִּׁיךְ עָלַי הָאָרָה אֲמִתִּית, מִהֶעֱנֶנּוּה
שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ-הַשָּׁלוֹם,
שֶׁכָּתַב עַל עֲצָמוֹ: "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו
מְאֹד". וְכֵן רַב יוֹסֵף אָמַר: "לֹא תִתְּנֵי
עֲנָוָה דַּאיכָּא אָנָּא". וּבְזִכְרוֹתֵם אֲזָכָּה גַם-כֵּן
לְכוּן הָאֲמֵת, אִיךְ לְהִתְנַהֵג בְּמִדַּת הָעֲנָוָה.

☪ [טו] תפלות ותחנונים ח"א כ ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קמז, 'עזות-דקדושה')

"וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד, מִכָּל הָאָדָם

אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה" (במדבר יב, ג)

שְׂנֹזְפָה לְפָלֶס דְּרַבְּנֵנוּ וְלַדְּעַת אִיךְ לְהִתְנַהֵג

בְּעֲנִיָּן 'עֲזוֹת דְּקַדְשָׁה' ו'עֲנָוָה אֲמִתִּית'

"יְהוָה עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת
עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם". "אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא
נִתֵּן עֵז וְתַעֲצֻמוֹת לְעַם בְּרוּךְ אֱלֹהִים".

רַבּוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, זַכְּנֵי לְעֲזוֹת-
דְּקַדְשָׁה, וְאֲזָכָּה לְקַיָּם מֵה
שֶׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ-זְכוּרֵנָם-לְבִרְכָּה: "הוּי עֵז
כְּנִמְר" - שְׂיִהְיֶה לִי 'עֲזוֹת-דְּקַדְשָׁה' -
לְעַמֵּד כְּנִגַּד הָעֲזֵי-פָנִים שְׂבִדּוֹר, וְנִגַּד כָּל
הַקָּמִים עָלַי וְרוֹצִים לְמַנַּע אוֹתִי מֵעֲבוּדַת-
הַשֵּׁם חֶסֶד-וְשָׁלוֹם.

וְעֲזָרְנִי לְפָלֶס דְּרַכִּי, וְאֲדַע וְאֲכוּן הָאֲמֵת
לְאֲמֵתוֹ בְּעֲנִיָּן זֶה, לְהִזְהַר מְאֹד
מְאֹד לְבָלִי לְהַכְּשֵׁל חֶסֶד-וְשָׁלוֹם בְּעֲזוֹת
דְּסִטְרָא-אַחֲרָא, כִּי הִיא מְדָה רַעָה וּמְגַנָּה
מְאֹד. וְאַף-עַל-פִּי-כֵן אֶתְגַּבֵּר וְאֶתְחַזַּק
בְּכָל-פַּעַם בְּעֲזוֹת גְּדוֹל דְּקַדְשָׁה'.

וְזַכְּנֵי לְכוּן הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר וְהָאֲמֵת בְּמִדַּת
הָעֲנָוָה, שֶׁאֲזָכָּה לְהִיּוֹת שָׁפֵל וְעָנָו
מְאֹד מְאֹד בְּפָנֵי כָּל אָדָם, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן
לֹא אֶהְיֶה שָׁפֵל וְנִבְזָה בְּעֵינֵי עַצְמִי לְגַמְרֵי
עַד שֶׁאֶפֶל בְּדַעְתִּי וְאֶתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵי
הַמְּלַעֲיָגִים וְהַקָּמִים עָלַי לְמַנַּע אוֹתִי
וּלְבַטְלֵנִי מִמְּקַצַּת עֲבוּדַתִּי אֶת יְהוָה.

רַק אֲדַרְבָּא, אֶתְגַּבֵּר בְּעֲזוֹת גְּדוֹל
דְּקַדְשָׁה' נִגְדָם, לְבָלִי לְהַסְתַּכֵּל
עֲלֵיהֶם, וְלֹא אֲשַׁמַּע בְּקוֹלָם כָּלֵל.

☪ [טז] תפלות ותחנונים ח"א לג ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קצז, 'לשון-הרע פוגם ענוות')

"וְתַדְבֵּר מִרִּים וְאַהֲרֹן בְּמֹשֶׁה וְגו'. וְהָאִישׁ מֹשֶׁה

עָנָו מְאֹד, מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה"

(במדבר יב, א-ג)

שְׂנֹזְפָה לְהַצִּיל מֵעֲוִוִּין 'לְשׁוֹן-הָרַע' - וְשִׁה'צְדִיקֵי-
אֲמֵת' יְהִיּוּ כָּל-כֶּף גְּדוֹלִים וְחֻזְקִים וְשִׁלְמִים בְּמִדַּת
הָעֲנָוָה, 'ש'פָּגַם לְשׁוֹן-הָרַע' לֹא יִזִּיק לְעֲנֻוֹתֵנוּתָם -
כְּמוֹ 'מֹשֶׁה רַבְּנוּ' שֶׁלֹּא הִזִּיק לוֹ בְּשִׂדְדָּרוֹ עָלָיו
'לְשׁוֹן-הָרַע' - וְשְׂנֹזְפָה גַם-כֵּן לְהִיּוֹת עָנָוִים בְּאֲמֵת

"שִׁיתָה יְהוָה שְׂמֵרָה לְפִי, נִצְרָה עַל דַּל
שִׁפְתָי". רַבּוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם,
שְׂמַרְנֵי מֵעֲוִוִּין לְשׁוֹן-הָרַע, וְאֶפְלוּ מֵאֲבָק
לְשׁוֹן-הָרַע.

כִּי אַתָּה הוֹדַעְתָּנוּ, גְּדֹל חֶמְרֵי הָעֲוִוִּין הַזֶּה
שֶׁל לְשׁוֹן-הָרַע: "שֶׁשָּׁקוּל כְּנִגַּד
עֲבוּדַת-זָרָה, וְגִלּוּי-עֲרִיּוֹת, וְשִׁפְיֻכוֹת-
דְּמִים".

וְגַם הוֹדַעְתָּ לָנוּ: "שֶׁעַל-יְדֵי פָּגַם
לְשׁוֹן-הָרַע' שִׁישׁ בְּעוֹלָם, הִינּוּ
שֶׁהָעוֹלָם מְדַבְּרִים לְשׁוֹן-הָרַע - עַל-יְדֵי-
זֶה נִפְגַּם הָעֲנָוָה, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַצְדִּיקִים
לְהִיּוֹת עָנָוִים בְּשִׁלְמוֹת" - הִינּוּ שֶׁתְּהִיָּה
הָעֲנָוָה עִם שֶׁכָּל וְחֻכְמָה אֲמִתִּית, שֶׁלֹּא
תְּהִיָּה בְּבַחֲיִנַת 'עֲנָוָה פְּסוּלָה' וְכו'.

⊗ [יז] לקוטי-תפלות ח"א קלה ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ריב, 'מקצאת-כף')

"ותמנת ה' יביט" (במדבר יב, ח)

שנזכה להביט בתמונת ה', שהוא אותיות התפלה וכו'
- על-ידי שנזכה ל'המקצאת-כפים' בשעת התפלה

יחיד קדמון, אשר אתה סתום ונעלם
מכל העולמות, כי "לית מחשבה
תפיסא בך כלל, אך ברחמיך הרבים
חמלת עלינו, ונתת לנו רשות לדמות
ולכנות אותך, על-ידי שמות וכנויים
ותארים אשר גלו לנו נביאיך הקדושים,
אשר על-ידי-זה אנו זוכים להמשיך
שכינת כבודך עלינו.

על-כן רחם עלינו ברחמיך הרבים,
ועזרנו והושיענו, שנזכה מעתה
להתעורר ולהתחזק באמת, להתפלל
תפלתנו בכונה גדולה באמת.

שנפנה אזנינו היטב, לכל הדבורים
הקדושים והנוראים שאנו
מוציאים מפינו בכל סדר התפלה,
בברכת-השחר, ובסדר הקרבנות,
ובפסוקי-דזמרה, ובקריאת-שמע
וברכותיה, ובתפלת שמונה-עשרה,
ובתחנונים שלאחריה, ובקדשה-דסדרא,
ושיר-של-יום, ובכל פרטי התפלה.

אשר כל דבור ודבור של השבחים
ותארים שאנו מדמין ומכנים
אותך בהם, כלם הם תמונת יהוה.

על-כן חוס וחמל נא עלינו, וזכנו
מעתה על-כל-פנים, שלא נפשל
באיזה פגם של עוון לשון-הרע לעולם.

ותעזר לצדיקי-אמת, ותתן להם כח
גדול וחכמה גדולה, עד שיהיו
כל-כך גדולים וחזקים ושלמים במדת
הענוה, עד שאפלו הפגם של לשון-הרע
שבעולם - לא יזיק להם למדת
ענותנותם.

ויזכו למדת הענוה של משה רבנו
עליו-השלוה, שאף-על-פי
שדברו עליו לשון-הרע גדולי-הדור,
והיה פגם לשון-הרע בעולם - אף-על-
פי-כן "והאיש משה ענו מאד" וכו'.

ותעזר לנו גם-כן ולכל ישראל, שנזכה
להיות ענוים באמת, ותצילנו
מכל מיני ענוה פסולה, ושלא להראות
עצמנו בכפיפת הראש בדרך שטות כאלו
אנחנו ענוים.

רק נזכה להיות ענוים באמת, בחכמה
ושכל ודעת אמת. ויקים בנו מקרא
שפתוב: "עקב ענוה יראת ה' עשר וכבוד
ותיים", ונאמר: "יראת ה' מוסר חכמה
ולפני כבוד ענוה".

זַבְנוּ לְהַתְפַּלֵּל וּלְסַדֵּר שְׂבָחִים לְפָנֶיךָ,
 בְּכוּנָה גְדוּלָה, בְּהִתְעוֹרְרוֹת גְּדוּל
 מֵעִמְקֵי אֲדָלָא בְּאַמֶּת, עַד שְׁנֵזֶכָה
 לְמַחִיאת־כַּפִּים בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה,
 בְּהִתְלַהְבוֹת גְּדוּל, וּבְשִׂמְחָה רַבָּה, וּבְחֻשָׁק
 נִמְרָץ בְּאַמֶּת.

עַד שְׁנֵזֶכָה עַל־יְדֵי־זָה, לְהַבִּיט בְּתַמוּנַת
 יְהוָה. וַיִּקִּים בְּנוֹ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד:
 "וּתְמוּנַת יְהוָה יִבִּיט".

רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׂמֶךָ, וְזַכְנוּ לְתַפִּלָּה
 בְּכוּנַת־הַלֵּב, בְּהִתְלַהְבוֹת גְּדוּל
 בְּאַמֶּת, עַד שְׂיִתְעוֹרְרוּ יְדֵינוּ לְהִמָּחֵאת כַּף
 אֶל כַּף בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה.

בְּאַפֵּן שְׁנֵזֶכָה לְהַבִּיט בְּתַמוּנַת יְהוָה,
 וּלְהַפִּיר אוֹתְךָ בְּאַמֶּת, אֲשֶׁר רַק
 בְּשִׁבִיל זֶה נּוֹצְרֵנוּ, כְּדֵי לְדַעַת וּלְהַפִּיר
 אוֹתְךָ בְּאַמֶּת.

